

รายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

คำนำ

ปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตรายเป็นปัญหาที่สำคัญและจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนยังขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจนเกิดปัญหาขยะตกค้าง การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม การถูกต้องด้านจากประชาชนในพื้นที่ ปัญหาการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ของเสียอุตสาหกรรม รวมทั้งมูลฝอยติดเชื้อ จนเกิดเป็นปัญหาการลักลอบทิ้งในพื้นที่หลายจังหวัด อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินงานเพื่อจัดการปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย โดยเน้นดำเนินการเชิงรุก ป้องกัน และลดปัญหามลพิษ ด้วยการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ. 2565 – 2570) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 และอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตรายและสารอันตราย โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ได้จัดทำมาตรการ แนวทางหลักเกณฑ์ทางวิชาการ และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตราย ตลอดจนการประสานการดำเนินงานให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างกล่าว และปัญหากรณีเหตุฉุกเฉินสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสีย อีกทั้งการสื่อสารให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้รับทราบถึงข้อมูล และการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษดังกล่าว ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ เห็นความสำคัญของปัญหา และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี 2565 จะสามารถสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการดำเนินงานของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสามารถใช้ประโยชน์จากรายงานฉบับนี้สื่อสารไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ต่อไป

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มีนาคม 2566

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 การบริหารงานกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1.1	โครงสร้างกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	2
1.2	อัตรากำลังกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	3
1.3	หน้าที่และอำนาจกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	6
1.4	งบประมาณกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	11

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

2.1	การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการ : กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์การปฏิบัติ	15
เรื่องที่ 1	(ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	16
เรื่องที่ 2	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565–2570)	19
เรื่องที่ 3	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570)	23
เรื่องที่ 4	(ร่าง) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. 2566-2573) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566-2570)	26
เรื่องที่ 5	การจัดทำมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน	29
เรื่องที่ 6	มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	30
เรื่องที่ 7	อัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยและมูลฝอยติดเชื้อ ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	32
เรื่องที่ 8	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2565	33
เรื่องที่ 9	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง คุณลักษณะเศษพลาสติกที่เหมาะสมในการนำไปรีไซเคิล พ.ศ. 2565	35
เรื่องที่ 10	แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	37
เรื่องที่ 11	นโยบายกำกับกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการกำกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการลดผลกระทบจากการห้ามนำเข้าเศษพลาสติก	40
เรื่องที่ 12	การพัฒนาร่างหลักเกณฑ์การควบคุมกำกับของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็ก	43
เรื่องที่ 13	การปรับปรุงพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตรายจากระบบฮาโมไนซ์ ปี 2017 เป็นปี 2022	45

สารบัญ

	หน้า
2.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	48
เรื่องที่ 1 การให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง	49
เรื่องที่ 2 ผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ	52
เรื่องที่ 3 ผลการดำเนินโครงการจัดการของเสียแบบผสมผสานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก	55
เรื่องที่ 4 ผลการประเมินองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ปี 2564	57
เรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน	59
เรื่องที่ 6 การขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนในการเก็บรวบรวม ของเสียอันตรายจากชุมชน	62
เรื่องที่ 7 บันทึกความร่วมมือการแก้ไขปัญหามลพิษจากการเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และผลการดำเนินงาน	65
เรื่องที่ 8 การฝึกอบรม “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ สิ่งแวดล้อม”	67
เรื่องที่ 9 ผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565)	70
เรื่องที่ 10 โครงการพัฒนาและบริหารจัดการการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของ ชาวลี้และร้านรับซื้อของเก่า	72
เรื่องที่ 11 ความร่วมมือการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ ประโยชน์ (Hero Recycle)	75
เรื่องที่ 12 ความร่วมมือกับกรมศุลกากรในการตรวจสอบการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ	77
เรื่องที่ 13 การดำเนินงานภายใต้หน่วยปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและหน่วยปฏิบัติการ ฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมี	80
เรื่องที่ 14 การสร้างเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพให้กับภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังติดตาม ปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง 12 จังหวัด	84
เรื่องที่ 15 การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กรณีการลักลอบทิ้งกากของเสียและอุบัติภัยสารเคมี	86

สารบัญ

	หน้า
เรื่องที่ 16 การเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี	89
เรื่องที่ 17 การขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ	91
2.3 การสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	93
เรื่องที่ 1 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย	94
เรื่องที่ 2 มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานภาครัฐ ปี 2565	95
เรื่องที่ 3 โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	100
2.4 การดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ	102
เรื่องที่ 1 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ ประจำปี 2565	103
เรื่องที่ 2 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ประจำปี 2565	106
เรื่องที่ 3 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ประจำปี 2565	108
เรื่องที่ 4 การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด ประจำปี 2565	111
เรื่องที่ 5 คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW)	115
เรื่องที่ 6 การเตรียมความพร้อมรองรับการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแฉดล้อมทางทะเล	117
เรื่องที่ 7 โครงการความร่วมมือในการป้องกันพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Collaboration Action on Prevention of single-use plastic In Southeast Asia; CAP-SEA)	120
เรื่องที่ 8 โครงการลดขยะพลาสติกและขยะทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในภูมิภาค	122
ส่วนที่ 3 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
การถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	125
ส่วนที่ 4 เอกสารเผยแพร่ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
เรื่องที่ 1 รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564	132

สารบัญ

	หน้า
เรื่องที่ 2 รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2564	132
เรื่องที่ 3 คู่มือการคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	133
เรื่องที่ 4 รายงานการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี 2564	133
เรื่องที่ 5 แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบการหมักทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย	134
เรื่องที่ 6 คู่มือการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำชะมูลฝอยจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอย อย่างถูกหลักสุขาภิบาล	134
เรื่องที่ 7 องค์ความรู้ “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ สิ่งแวดล้อม”	135
เรื่องที่ 8 แนวทางการวางแผน “การฝังกลบขยะมูลฝอย”	135
เรื่องที่ 9 แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบเตาเผาขยะมูลฝอย	136
เรื่องที่ 10 ข้อเสนอทางวิชาการ แนวทางในการขนส่งขยะมูลฝอยทางเรือจากเกาะเพื่อไปจัดการบนฝั่ง	136
เรื่องที่ 11 แนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	137
เรื่องที่ 12 คู่มือปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	137
เรื่องที่ 13 คู่มือการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายสำหรับเจ้าหน้าที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	138
เรื่องที่ 14 คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจการ ที่เกี่ยวข้องกับพลาสติก	138
เรื่องที่ 15 คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย	139
เรื่องที่ 16 คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยเตาเผา	139
เรื่องที่ 17 คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่มีระบบหมักทำปุ๋ย	140
เรื่องที่ 18 Infographic องค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในปี พ.ศ. 2565	140
เรื่องที่ 19 รายงานประจำปี 2564 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	141

ผู้เรียบเรียงบทความรายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ที่ปรึกษาและคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ส่วนที่ 1

การบริหารงาน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โครงสร้างกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

อัตรากำลังกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ส่วนงาน/ฝ่าย	ชื่อ - สกุล	ระดับ	ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการ กองจัดการ กากของเสียและ สารอันตราย	นางกัญชลิ นาวิกภูมิ	ผู้อำนวยการสูง	
	นางสาวธีราพร วิริวุฒิก	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมเชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน การจัดการ กากของเสีย และสารอันตราย
ฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 11 ราย	1. นางสุรรัฐา กวักหิรัญ 2. -ว่าง - 3. นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ 4. นางสาวจินตนาภรณ์ คิตตูก 5. นางสาวบุบผา ขวัญช่วย 6. นายชัยรัตน์ จันทรวง 7. นางสาววลัยกร จบมะลุม 8. นางสาวกนกพร มะโนใจ 9. นางสาวกนกพร อเนก 10. นายณัฐพล แก้วนวล 11. นางสาวตรุณี อยู่ศรี	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน เจ้าพนักงานธุรการ ส 4 เจ้าพนักงานธุรการ ส 4 เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานธุรการ นายช่างเทคนิค ปฏิบัติงานด้านธุรการ ปฏิบัติงานด้านธุรการ	หัวหน้าฝ่าย
ส่วนแผนงาน และประมวลผล จำนวน 10 ราย	1. นายไชยา บุญชิต 2. นางสาวเบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์ 3. นางสาวพนัสนันต์ พงษ์ขวัญ 4. นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ 5. นางสาวมารีสา โรจนบำรุง 6. นายชูเกียรติ จันทโรจน์ 7. นางสาวรสวดี สุขเจริญ 8. นางสาวสุธิดา ยูโซะ 9. นางสาวมลิวลย์ จันทโรจน์ 10. นางสาวศศิณี ปรังกายรุ่งรัมย์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม (ช่วยราชการ) นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน

ส่วนงาน/ฝ่าย	ชื่อ - สกุล	ระดับ	ตำแหน่ง
ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 13 ราย	1. นายทวีชัย เจียรนัยขจร 2. - ว่าง - 3. นายวิจารณ์ อินทรกำแหง 4. นางสาวอนุตา ทวีฒน์สิน 5. นายสุพจิต สุขกันตะ 6. นางสาวภัทรภร ศรีธานี 7. นางขามแก้ว มารคทรัพย์ 8. นางสาวพรพรรณ เฟื่องอักษร 9. นายศุภกรีย์ สุขจิตร 10. นายปรภากร กลั่นอ่ำ 11. นายจิรวุฒิ โดยคำดี 12. นายรติพงษ์ นาคสะโร 13. - ว่าง -	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน
ส่วนลดและ ใช้ประโยชน์ ของเสีย จำนวน 13 ราย	1. นางสาววานิช สวาโย 2. นางสาววาสนา แจ้งประจักษ์ 3. นางสุนันทา พลทวงษ์ 4. นายบัญชาการ วินัยพานิช 5. นางสาวสิริรัตน์ ขำวารี 6. นางสาวเบญจวรรณ บัวนุ่ม 7. นายสารินทร์ สำราญ 8. นางสาวบงกชชนก แยมศิริ 9. นายฐานันท์ เขตตวิทย์ 10. นางสาวเปมิกา ด้วงทรัพย์ 11. นางสาวละอองฟ้า ธนะโคตร 12. นางสาวสัจจา จำปาทอง 13. - ว่าง -	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน
ส่วนของเสียอันตราย จำนวน 12 ราย	1. นางสาวกุลชา ธนะขว้าง 2. นางอาภาภรณ์ ศิริพรประसार 3. นายเชิดชัย วรแก่นทราย 4. - ว่าง - 5. นางสาวประไพศรี อาสนรัตน์จินดา 6. นางศิรินาท ผ่องญาติ 7. นายฤทธิพร คมขุนทด	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ (ช่วยราชการ) นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ (ลาศึกษาต่อ) นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	ผู้อำนวยการส่วน

ส่วนงาน/ฝ่าย	ชื่อ - สกุล	ระดับ	ตำแหน่ง
	8. นางสาวกรณิกา อนันต์สุทธิรักษ์ 9. นายณัฐพงษ์ บุญชุม 10. นางสาวนันทนา ฤกษ์เกษม 11. นางสาวพิมพ์ชนก บุญสวัสดิ์ 12. นายนันท์ศักดิ์ ทรัพย์ถาวร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	
ส่วนสารอันตราย จำนวน 13 ราย	1. นายวุทธิชัย แก้วกระจ่าง 2. นายอร่าม พันธุ์วรรณ 3. นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท 4. นางสาวปิยนันท์ อุดมแดง 5. นายนภดล ศรีศิริชัย 6. นางสาวสุปราณี ออบเทียน 7. นางสาวกมลชนก นวลศรีไพร 8. นางสาวมนกร จิโรชวรากร 9. นางสาวจิตานุช บุญศรี 10. นางสาวจุฑารัตน์ รัตนนาม 11. นางสาวรนิษฐา แหวกกาวี 12. นางสาวนวพร ลักษิตานนท์ 13. -ว่าง -	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน
ส่วนมลพิษจาก กากของเสียและ สารอันตราย จำนวน 10 ราย	1. นายมนโธรัตน์ ฤทธิ์เต็ม 2. นางสาวศศิวิมล แนวทอง 3. นายสุนทร อุปมาณ 4. นายสุเมธ ช้ายงาม 5. นายยุทธกิจ ชูสุทธิ 6. นายธนวินท์ เฟื่องเพียร 7. นายจราวุฒิ เจียมสกุล 8. นางสาวมารีระห์ สาหลี 9. นายดุสิต จันทร์คำ 10. -ว่าง -	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม	ผู้อำนวยการส่วน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

หมายเหตุ : กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย มีอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น 84 ราย

1. ข้าราชการ จำนวน 42 ราย
2. ลูกจ้างประจำ จำนวน 2 ราย
3. พนักงานราชการ จำนวน 23 ราย
4. ลูกจ้างเหมาบริการ จำนวน 17 ราย

หน้าที่และอำนาจกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 45 ก วันที่ 20 กรกฎาคม 2565) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ดังนี้

1. เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษ ประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อลดและขจัดมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
3. ประสานการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดการแก้ไข ฟื้นฟู และประเมินความเสียหายที่เกิดจากมลพิษ จากกากของเสียและสารอันตราย
4. เสนอแนะ มาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
5. ติดตาม ตรวจสอบ และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
6. พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการลดมลพิษ หรือการใช้ประโยชน์จากกากของเสียและสารอันตราย
7. เสนอแนะ ร่วมมือ และดำเนินมาตรการระหว่างประเทศด้านกากของเสียและสารอันตราย
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่อธิบดีมอบหมาย

สถานที่ตั้งกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

คำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ 208/2565 ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2565 กำหนดหน่วยงานภายใน และหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

ฝ่ายบริหารทั่วไป

- (1) ปฏิบัติงานบริหารทั่วไป และงานสารบรรณของกอง
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ
- (3) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ
- (4) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบุคคล
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกผู้บริหาร
- (6) ดำเนินการควบคุม ดูแล บำรุงรักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมการทำงาน และการรักษาความปลอดภัย

ส่วนแผนงานและประมวลผล

- (1) ประสานและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะในภาพรวมของประเทศ และประสานการจัดทำแผนเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (3) ติดตาม วิเคราะห์ ประมวลผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนหลัก และมาตรการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (4) ประสานและจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (5) ประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการราชการ ค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน โครงการ และรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน โครงการของกอง
- (6) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารราชการของกอง

ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษ

จากขยะมูลฝอยชุมชน

- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (5) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (6) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และข้อมูล

สารสนเทศด้านขยะมูลฝอยชุมชน

- (7) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ

ขยะมูลฝอย

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (5) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- (6) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย และข้อมูล

สารสนเทศด้านการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

- (7) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศ และพันธกรณี

ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

ส่วนของเสียอันตราย

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากของเสียอันตราย
- (4) ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- (5) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการของเสียอันตราย
- (6) ให้คำแนะนำ ปรึกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (7) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการจัดการของเสียอันตราย และข้อมูลสารสนเทศด้านของเสียอันตราย
- (8) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านการจัดการของเสียอันตราย

ส่วนสารอันตราย

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการสารอันตราย
- (2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการสารอันตราย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากสารอันตราย
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการสารอันตราย
- (5) ให้คำแนะนำ ปรึกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการสารอันตราย
- (6) จัดทำรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานการจัดการสารอันตราย พัฒนาระบบการรายงานข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ และข้อมูลสารสนเทศด้านสารอันตราย
- (7) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านการจัดการสารอันตราย

ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

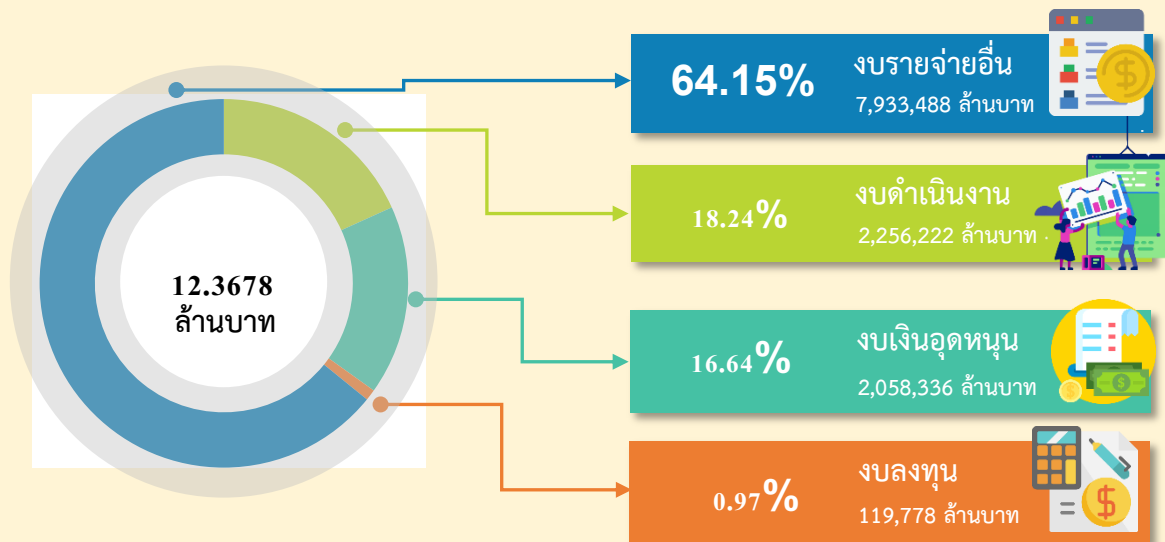
- (1) ประสานและสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขและหรือฟื้นฟูภาวะมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ ขจัดมลพิษ และค่าเสียหายที่เกิดภาวะมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (2) สนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์มลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (3) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (4) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (5) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายและในสิ่งแวดล้อม
- (6) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (7) ให้คำแนะนำ ปรึกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (8) เสนอแนะ ร่วมมือ ประสานการดำเนินมาตรการระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

งบประมาณกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้รับการจัดสรรงบประมาณ 12,367,824 บาท จำแนกตามหมวดรายการงบประมาณ ดังนี้

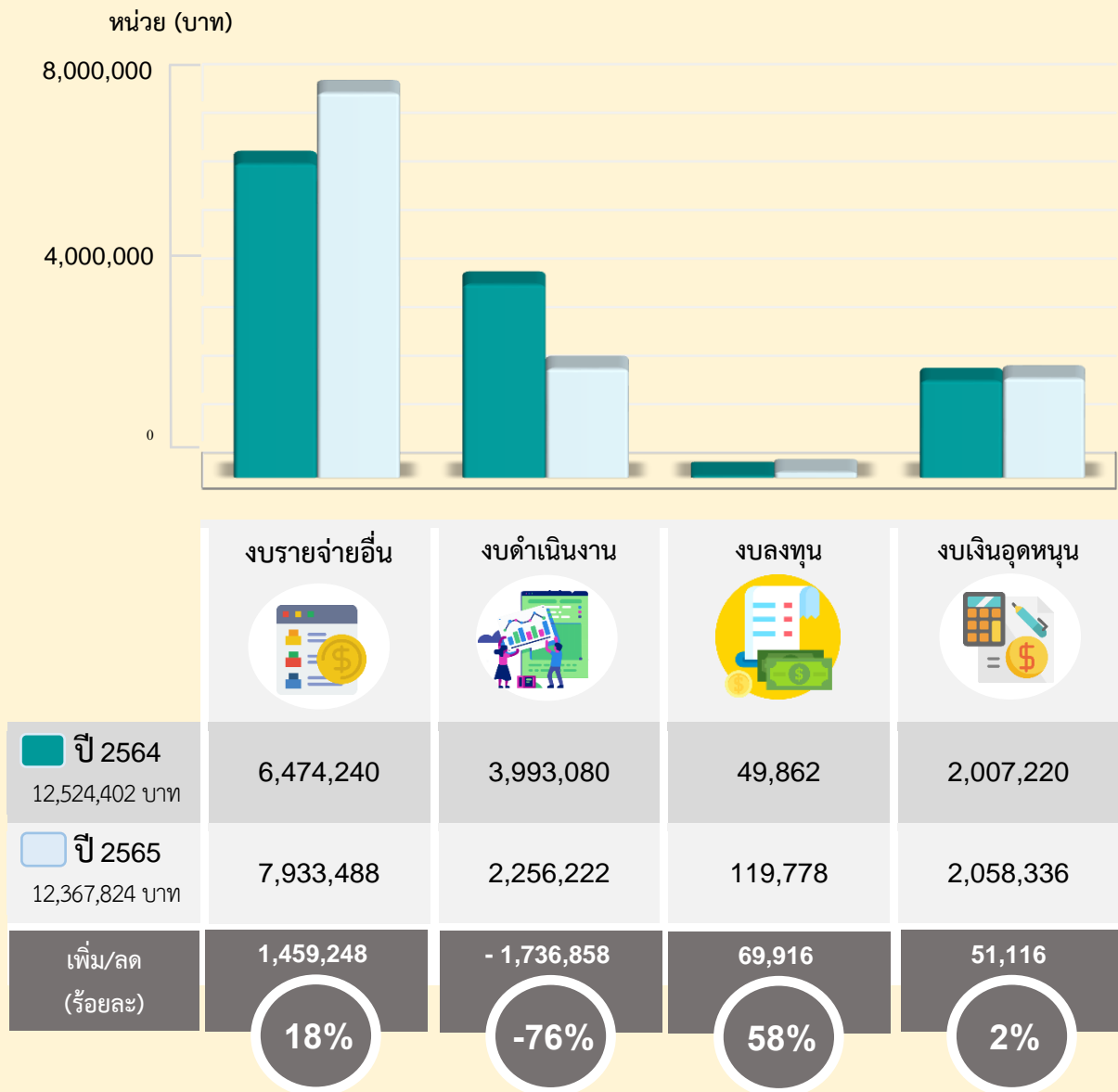
2. ผลการเบิกจ่ายตามประเภทงบรายจ่าย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ถึง ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 12,292,895 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 99.39 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร มีรายละเอียดดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำแนกตามหมวดรายจ่าย เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้รับการจัดสรรงบประมาณ 12,367,824 บาท ลดลงจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (12,524,402 บาท) จำนวน 156,578 บาท หรือลดลงร้อยละ 1.25 โดยวงเงินที่ได้รับจัดสรรลดลง ได้แก่ งบดำเนินงาน โดยจำแนกตามหมวดรายการงบประมาณ ดังนี้

จากข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ข้างต้น แยกตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
จำนวน 5,326,024 บาท

โครงการ/กิจกรรม	วงเงิน (บาท)
1. โครงการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติ ด้านการบริหารและการจัดการมลพิษ	149,400
2. โครงการติดตาม ตรวจสอบ ฝ่าละออง และเตือนภัยคุณภาพสิ่งแวดล้อม	814,900
3. โครงการการดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ	3,267,924
4. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษและองค์กร	341,500
5. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการมลพิษ	676,300
6. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร	76,000

แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
จำนวน 7,041,800 บาท

โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	
	เงินภายในกอง	เงินโอนเบิกแทนกัน
1. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย	6,121,600	920,200
1.1 การสนับสนุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนของประเทศ	4,658,600	456,000
1.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกและ การสนับสนุนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน	1,463,000	464,200

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 5,326,024

แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม 7,041,800

รวมทั้งสิ้น (2 แผนงาน)

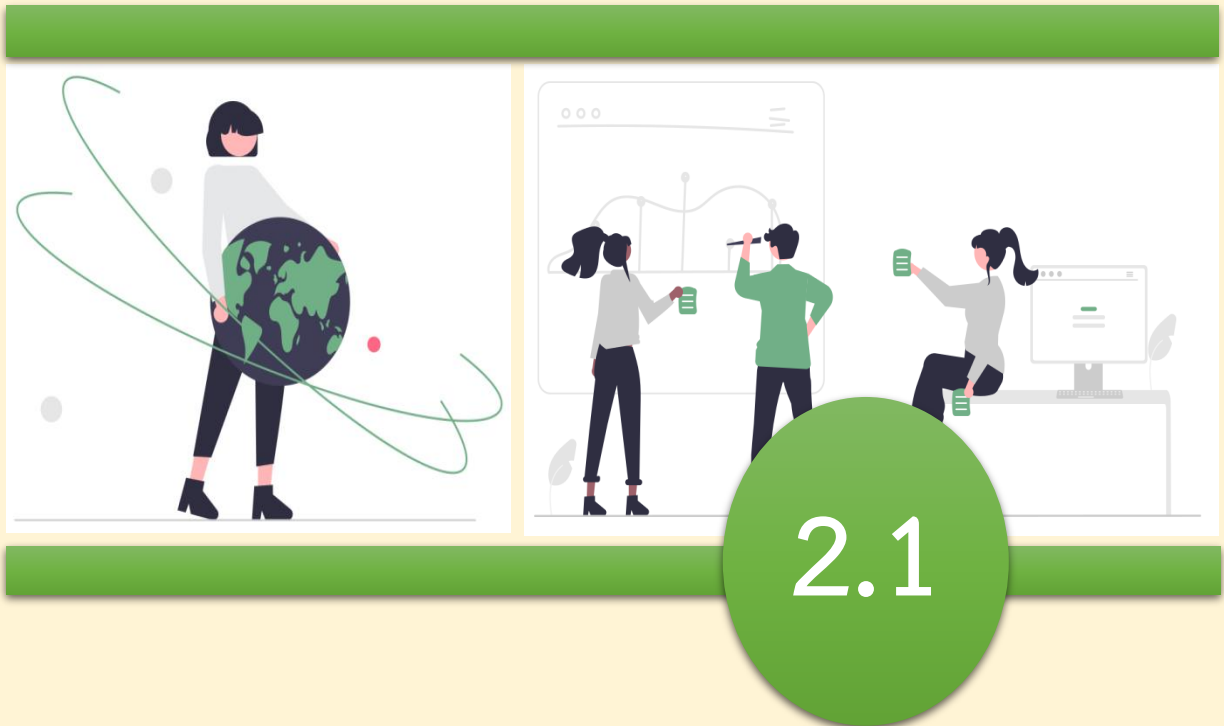
12,367,824

ส่วนที่ 2

การดำเนินงานการจัดการ
กากของเสียและสารอันตราย

การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการ : กฎหมาย
แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์การปฏิบัติ

(ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีมากกว่า 400,000 ตันต่อปี แต่มีการเก็บรวบรวมและนำไปจัดการอย่างถูกต้องเพียง 500 ตันเท่านั้น เนื่องจากซากผลิตภัณฑ์ฯ สามารถนำไปซ่อมแซมขายเป็นสินค้ามือสอง แยกชิ้นขายอะไหล่หรือนำไปถอดแยกวัสดุมีค่า เช่น พลาสติก และโลหะมีค่าต่าง ๆ ไปขาย จึงมีเครือข่ายร้านรับซื้อของเก่า ซาเล้งหรือรถเร่ เข้าไปรับซื้อซากผลิตภัณฑ์จากชุมชนโดยตรง ทั้งนี้ การถอดแยกที่ไม่ถูกต้องและการกำจัดเศษซากวัสดุที่เหลือจากการคัดแยกวัสดุมีค่าไปขายแล้ว มักดำเนินการอย่างไม่ถูกต้อง เช่น การนำไปเทกองกลางแจ้ง การเผาหรือฝังดิน ส่งผลให้สารโลหะหนักในซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าฯ ปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... เพื่อพัฒนาระบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ

การดำเนินงานในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายและกองกฎหมาย ได้ร่วมปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ตามผลการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ดำเนินการในหลายช่องทางอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2564 โดยมีประเด็นที่ปรับแก้ไข อาทิ บทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนของภาคีที่เกี่ยวข้อง องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการซากผลิตภัณฑ์และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า องค์กรประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ และการมีส่วนร่วมของเอกชนผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนฯ มีความคล่องตัว โปร่งใส และเป็นธรรม

นอกจากนี้ ได้จัดทำอนุบัญญัติรองรับการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จำนวน 12 ฉบับ อาทิ ประกาศกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ประกาศกำหนดอัตราการนำส่งเงินบำรุงกองทุนของผู้ผลิต และผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ประกาศหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและขึ้นทะเบียนสถานรวบรวมซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งจัดทำรายละเอียดการขอจัดตั้งกองทุนจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... และได้หารือกับกรมบัญชีกลางเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนฯ เพื่อให้สอดคล้องครบถ้วนตามแนวทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียน แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้นำร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับแก้ไขเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 ครั้ง คือ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2565 และวันที่ 27 กันยายน 2565 ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติเห็นด้วยต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งมีหลักการที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนควบคู่กับหลักการความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) ที่ให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้ารับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายในการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ เข้าสู่กองทุนจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ เพื่อใช้อุดหนุนสถานรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ และสถานถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายนี้

ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

การรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)

การจัดการขยะยังคงเป็นปัญหาซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ได้สิ้นสุดลง กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) สำหรับเป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการขยะของประเทศอย่างต่อเนื่อง ตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ขยะ การบริหารจัดการที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ประชุมระดมความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางและยกร่างแผนปฏิบัติการฯ
2. ยกร่างแผนปฏิบัติฯ ภายใต้บริบทที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ สถานการณ์และปัญหาอุปสรรคการจัดการขยะที่ส่งผลให้การดำเนินงานยังไม่บรรลุเป้าหมาย และสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)
3. จัดประชุมหน่วยงานและภาคีสำคัญในการขับเคลื่อนตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการขยะของประเทศ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และความเหมาะสมในการกำหนดตัวชี้วัด มาตรการ และแนวทางการจัดการขยะตามที่กำหนดใน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ
4. รับฟังความคิดเห็นในวงกว้างต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ผ่านเว็บไซต์กรมควบคุมมลพิษ และการแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 135 หน่วยงาน และนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงร่างแผนฯ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์
5. เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2565 และการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2565 จากนั้นเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2565 ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแผนปฏิบัติการฯ ในการประชุม เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้
  - 1) วิสัยทัศน์ : “การจัดการขยะวิถีใหม่เพื่อสิ่งแวดล้อมสะอาด และก้าวสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน”
  - 2) กรอบแนวคิด : ยกระดับการจัดการตามลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ (The Waste Management Hierarchy) และการบริหารจัดการขยะตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Management Approach) ตั้งแต่การออกแบบ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การตัดแยกขยะ

ณ ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน เพื่อการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุด (Resource recovery) และเหลือขยะที่ต้องกำจัดให้น้อยที่สุด

3) มาตรการ ประกอบด้วย 3 มาตรการ ครอบคลุมการจัดการขยะพลาสติก ขยะบรรจุภัณฑ์ ขยะอาหาร ขยะมูลฝอยชุมชน ของเสียอันตรายชุมชน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มูลฝอยติดเชื้อ และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ดังนี้

มาตรการที่ 1 การจัดการขยะที่ต้นทาง มุ่งเน้นการออกแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การให้ผู้ผลิตรับผิดชอบผลิตภัณฑ์ของตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิถีชีวิตของผู้จำหน่ายและผู้บริโภค การศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย และกำหนดระบบการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง

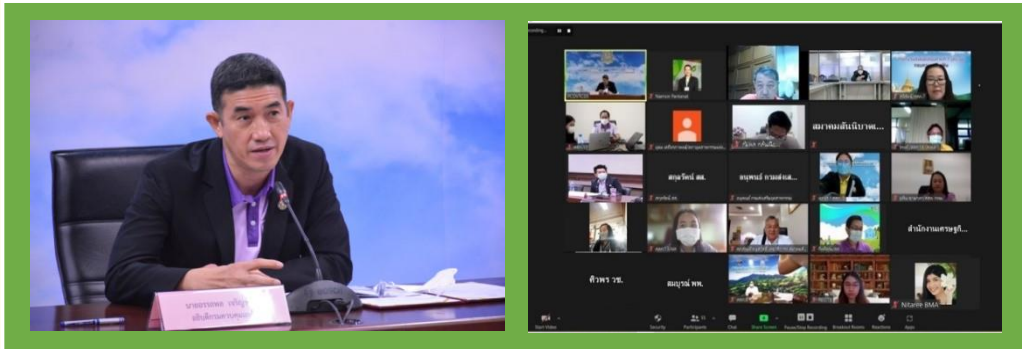
มาตรการที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะให้มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้องเพิ่มขึ้น และครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งเสริมให้เอกชนร่วมลงทุนในการจัดการขยะ กำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับสถานที่กำจัดขยะ ร้านรับซื้อของเก่า โรงงานรีไซเคิล กิจการถอดแยก กำหนดแนวทางการจัดการขยะใหม่ ได้แก่ ซากสิ่งก่อสร้าง ซากรถยนต์ ซากแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า โซลาร์เซลล์ ผลิตภัณฑ์ที่มีการเติมสาร POPs

มาตรการที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการขยะ สร้างเครื่องมือและกลไกเพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การพัฒนากฎหมายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ผลักดันการออกกฎหมายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ กำหนดกฎระเบียบการขึ้นทะเบียนผู้รับจ้างให้บริการกำจัดของเสีย การกำหนดกฎระเบียบที่ให้อำนาจ อบจ. ในการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน ออกประกาศรูปแบบการคัดแยกขยะและการเก็บรวบรวมแบบแยกประเภท ออกประกาศหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมการจัดการกากของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็ก การวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการจัดการขยะสมัยใหม่ เช่น อุตสาหกรรมรีไซเคิลขั้นสูง เทคโนโลยีการจัดการขยะอาหาร เทคโนโลยีไพโรไลซิส เทคโนโลยีการจัดการซากแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า ซากโซลาร์เซลล์ ซากรถยนต์ เป็นต้น

4) เป้าหมาย ณ ปี 2570

(1) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 80
(2) ขยะบรรจุภัณฑ์มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์	
(1) พลาสติก	ร้อยละ 100
(2) แก้ว	ร้อยละ 86
(3) กระดาษ	ร้อยละ 74
(4) อะลูมิเนียม	ร้อยละ 81
(3) ขยะอาหารลดลงเหลือ	ร้อยละ 28
(4) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 50
(5) มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 100
(6) กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 100

การดำเนินการตามแผนนี้จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy) จากการหมุนเวียนวัสดุกลับมาใช้ใหม่ มีผลพลอยได้จากการนำกลับคืนทรัพยากรจากขยะ เช่น การทำปุ๋ยหมัก การแปรรูปขยะเป็นพลังงาน และการคัดแยกวัสดุรีไซเคิลมาใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมทั้งลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกและทำให้เหลือขยะส่วนที่ต้องกำจัดในขั้นสุดท้ายน้อยที่สุด ทำให้ลดภาระงบประมาณของภาครัฐในการกำจัดขยะ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในระยะยาว

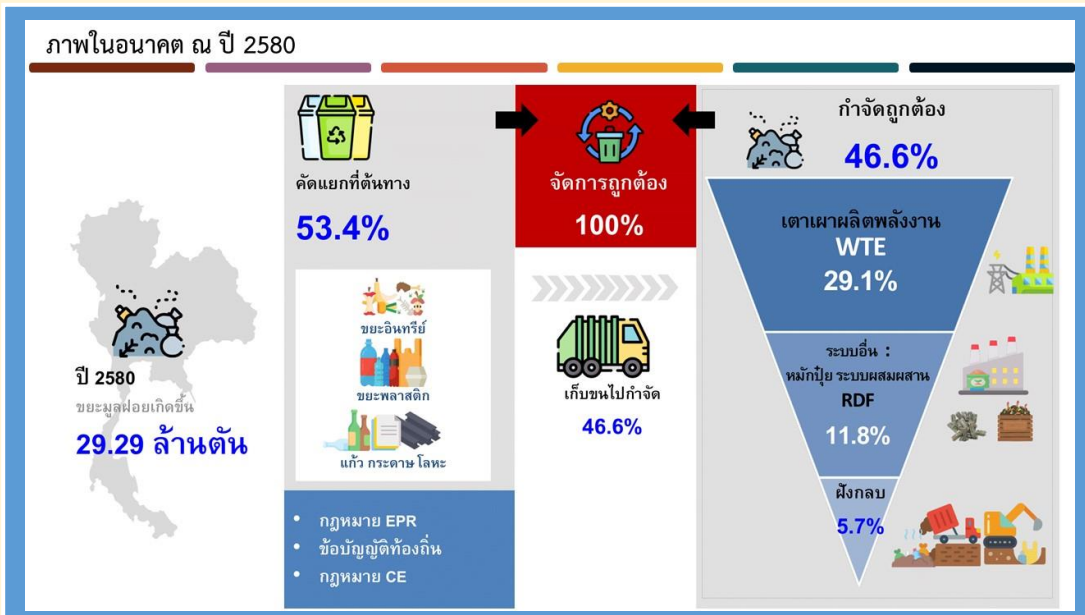
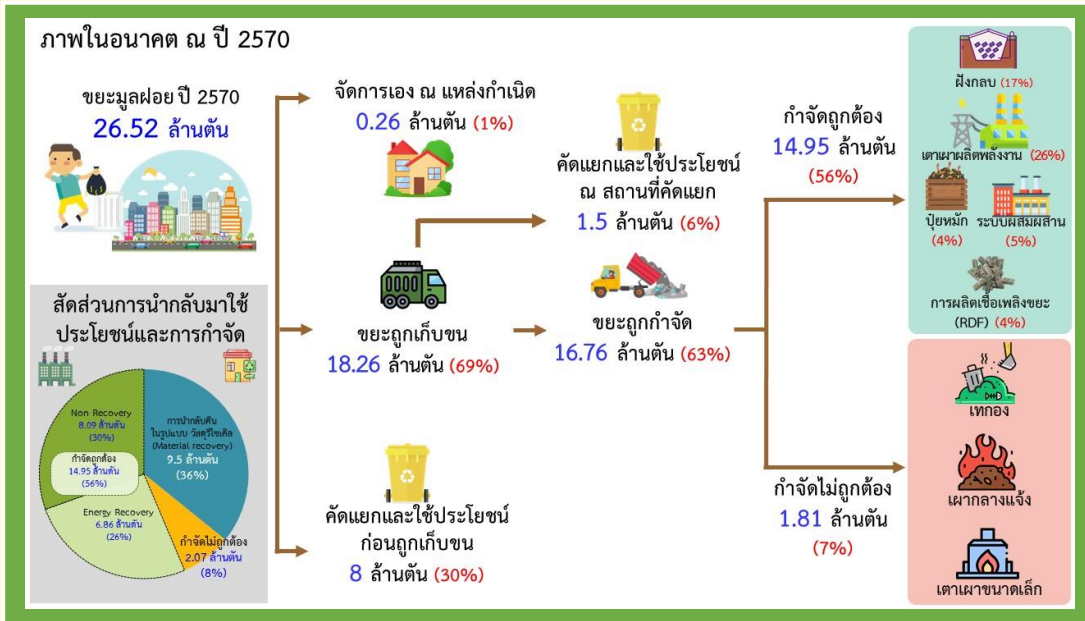
การประชุมรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ
ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)

การเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษ
เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2565 และเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2565

การเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2565

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2

(พ.ศ. 2566 – 2570)

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการขยะพลาสติกอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2560 มีการจัดทำ Road Map การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผน เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 แผนฉบับที่ 1 มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนในการลด ละ เลิก ใช้พลาสติกหลัก 4 ประเภท ได้แก่ ถุงพลาสติกหูหิ้วแบบบาง กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วพลาสติกแบบบาง และหลอดพลาสติก และการนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ โดยแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) จะสิ้นสุดในปี 2565

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการขยะพลาสติกร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษา รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ขยะพลาสติก ผลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2570) และความเชื่อมโยงกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง
2. ประชุมหารือร่วมกับกลุ่มโครงการความร่วมมือภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม เพื่อจัดการพลาสติกและขยะอย่างยั่งยืน (กลุ่ม PPP Plastics) และสถาบันพลาสติก เกี่ยวกับกรอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 จำนวน 3 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน 2564
3. ยกร่างแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ และจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อหารือและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวม 7 ครั้ง ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2565
4. นำแนวทางการดำเนินงานในแต่ละมาตรการที่ได้ข้อสรุปจากการหารือทุกภาคส่วนยกร่างเป็นมาตรการ เป้าหมาย/ผลผลิต กิจกรรม ระยะเวลา และหน่วยงานรับผิดชอบ ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2565
5. เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 ฉบับสมบูรณ์ต่อคณะทำงานด้านการพัฒนากลไกการจัดการพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2565 และคณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2565
6. แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 กำหนดมาตรการที่เข้มข้นและเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อยกระดับการบริหารจัดการขยะพลาสติกให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) **วิสัยทัศน์** : ก้าวสู่การจัดการพลาสติกที่ยั่งยืน ด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Moving Towards Sustainable Plastic Management by Circular Economy)

2) **กรอบแนวคิด** : แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 จัดทำภายใต้กรอบแนวคิดการจัดลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ (The Waste Management Hierarchy) และการบริหารจัดการขยะตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Management Approach) โดย (1) **การจัดการ ณ ต้นทาง** ตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-Design) การผลิต และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) **การจัดการ ณ กลางทาง** ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค โดยการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเลือกใช้สินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่สามารถใช้ซ้ำ การเรียกคืนกลับไปรีไซเคิลโดยผู้ประกอบการ การลดหรือดัดใช้บรรจุภัณฑ์ที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ การสร้างกลไกการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง ที่สอดคล้องกับรูปแบบการกำจัดขยะ ณ ปลายทาง เพื่อให้มีการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุดในรูปแบบวัสดุรีไซเคิล (Material Recovery) และพลังงาน (Energy Recovery) ทำให้เหลือขยะที่ต้องกำจัดให้น้อยที่สุด (Final Disposal) และ (3) **การจัดการ ณ ปลายทาง** ใช้แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยผสมผสาน (Integrated Solid Waste Management) ตามที่กำหนดไว้ในการจัดลำดับความสำคัญของการจัดการขยะรูปแบบใหม่ โดยจัดให้มีระบบกำจัดแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ก่อนการฝังกลบขั้นสุดท้าย เช่น ระบบคัดแยกและนำกลับคืนวัสดุรีไซเคิล การเผาเพื่อผลิตพลังงาน การหมักปุ๋ย เพื่อให้เหลือขยะที่ต้องฝังกลบให้น้อยที่สุด

3) เป้าหมาย

- 1) ปริมาณขยะพลาสติกเป้าหมายที่เข้าสู่ระบบฝังกลบขยะลดลง ร้อยละ 100 ได้แก่ (1) ขวดพลาสติก (ทุกชนิด) (2) ฝาขวด (3) บรรจุภัณฑ์ฟิล์มพลาสติกชั้นเดียว (4) ถุงพลาสติกหูหิ้ว และ (5) ถ้วย/แก้วพลาสติก
- 2) ผลิตภัณฑ์พลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบรีไซเคิล ร้อยละ 100 ได้แก่ (1) ขวดพลาสติก (ทุกชนิด) (2) ฝาขวด (3) บรรจุภัณฑ์ฟิล์มพลาสติกชั้นเดียว (4) ถุงพลาสติกหูหิ้ว และ (5) ถ้วย/แก้วพลาสติก
- 3) ลดปริมาณขยะพลาสติกที่มีโอกาสหลุดรอดลงสู่ทะเล ร้อยละ 50
- 4) มีเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะพลาสติก

4) มาตรการ ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการจัดกลุ่มและกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกเพื่อเพิ่มศักยภาพในการนำกลับมารีไซเคิล กำหนดให้มีหลักเกณฑ์และมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์พลาสติก และยกระดับให้เป็นมาตรฐานเชิงบังคับ กำหนดสัญลักษณ์ให้กับประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ต้องนำกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล หรือต้องนำไปจัดการหรือกำจัด เพื่อให้ง่ายต่อการคัดแยกและสร้างการเรียนรู้ของประชาชน สนับสนุนให้มีการผลิตและใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกตามการจัดกลุ่มประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติก นำหลักการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility: EPR) มาใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติก

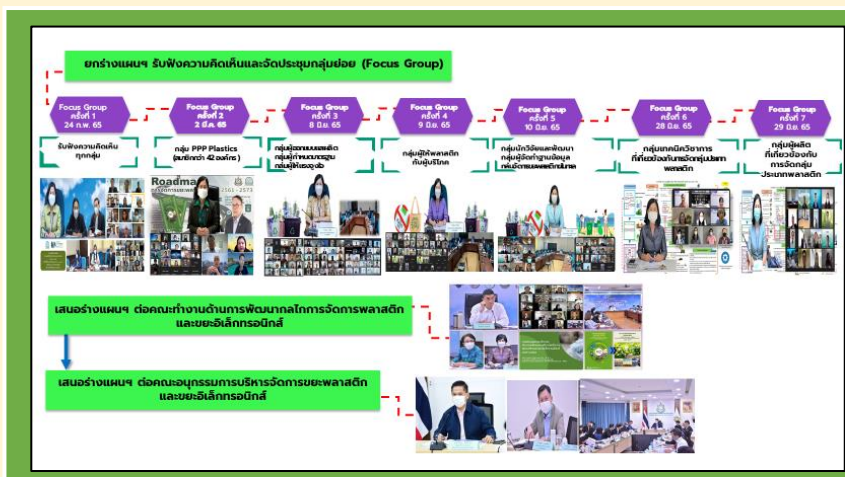
มาตรการที่ 2 การลดขยะพลาสติกในขั้นตอนการบริโภค มุ่งเน้นขับเคลื่อนกิจกรรมผ่านผู้จำหน่ายสินค้า ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ตลาดสด ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการลดขยะพลาสติกและสร้างแคมเปญ (Campaign) ระดับประเทศ เพื่อสื่อสารต่อสาธารณะภายใต้แนวทาง “งดการให้-ปฏิเสธการรับ ลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียว”

มาตรการที่ 3 การจัดการขยะพลาสติกหลังการบริโภค มุ่งเน้นการจัดการ ณ ปลายทาง โดยมุ่งเน้นการคัดแยกขยะจากบ้านเรือน สนับสนุนธุรกิจรีไซเคิล เพิ่มศักยภาพระบบการเก็บรวบรวมขนส่งขยะพลาสติกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด

มาตรการที่ 4 การจัดการขยะพลาสติกในทะเล มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุม โดยเฉพาะพื้นที่ 23 จังหวัด พื้นที่เกาะ การจัดการขยะจากเรือท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว รวมทั้งเครื่องมือประมง เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกและไมโครพลาสติกลงสู่แหล่งน้ำและทะเล

แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 ดังกล่าวได้มีการขับเคลื่อนโดยใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ได้แก่ การขับเคลื่อนหลักการเพิ่มความรับผิดชอบของผู้ผลิต (EPR) ในการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์พลาสติกเป็นภาคบังคับ การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดให้มีสัญลักษณ์ Eco Mark ในผลิตภัณฑ์พลาสติก มาตรฐานและระบบการรับรองวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์พลาสติกกรีไซเคิล (PCR Mark) มาตรฐานและคุณลักษณะเศษพลาสติก ระบบ Digital Platform Recycle รายการสินค้าสีเขียวในระบบ Green Procurement ให้เพิ่มมากขึ้น การนำผลงานวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดและนำไปใช้ประโยชน์ และการจัดทำฐานข้อมูลพลาสติกกลางของประเทศ

การมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนในการจัดการขยะได้ถูกนำมาใช้ขับเคลื่อนในแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 5/2565 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2565 และอยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรี

การจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ การจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อหารือและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2565 และการเสนอเพื่อให้ความเห็นชอบ

(ร่าง) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. 2566-2573) และ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566-2570)

จากการประเมินปริมาณขยะอาหาร โดยใช้ข้อมูลองค์ประกอบขยะมูลฝอยชุมชน ปี 2564 (Waste Composition) ประเทศไทยมีปริมาณขยะอาหารรวม 9.83 ล้านตัน หรือ 148 กิโลกรัมต่อคน ซึ่งขยะอาหารหากไม่มีการจัดการที่ถูกต้องและมีการปนเปื้อนไปสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จะส่งผลให้เกิดกลิ่นเหม็น สร้างมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมทั้งเศษอาหารที่ทิ้งร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไปทำให้วัสดุที่ควรนำไปรีไซเคิลปนเปื้อน ต้องเสียงบประมาณในการนำไปกำจัด นอกจากนี้ ขยะอาหารก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกได้หากจัดการไม่ถูกต้อง เนื่องจากเมื่อขยะอินทรีย์ย่อยสลาย หากอยู่ในสภาวะที่ไร้อากาศจุลินทรีย์ที่ไม่ใช้อากาศจะสร้างก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่มีศักยภาพในการทำให้โลกร้อนถึง 28 เท่าเทียบกับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หากเทียบกับกิจกรรมอื่น ๆ

คณะกรรมการอาหารแห่งชาติมีการจัดทำ “กรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย” ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2561 – 2580) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 12.3 คือ การลดขยะเศษอาหารของโลกครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหารจากกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี พ.ศ. 2573 และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัดที่ 2.2 ขยะอาหาร (Food waste)

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้จัดทำ Road map แผนที่นำทางและ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้จำหน่ายอาหาร ผู้ประกอบอาหาร และผู้บริโภค ในการป้องกันการเกิดและลดขยะอาหาร ณ แหล่งกำเนิด การแบ่งปันอาหารส่วนเกิน การนำขยะอาหารไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เพื่อให้เหลือขยะอาหารที่ต้องกำจัดน้อยที่สุด ส่งผลให้เกิดการแก้ไขปัญหาขยะอาหารในประเทศอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. การป้องกันการเกิดขยะอาหารที่แหล่งกำเนิด (Food Waste Prevention) คือ การป้องกันไม่ให้เกิดขยะอาหารตั้งแต่ต้นทาง โดยการวางแผนการผลิต/การซื้อให้พอดีกับความต้องการในการจำหน่ายอาหาร การประกอบอาหาร และการบริโภค เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอาหารเกินความต้องการ

2. การลดขยะอาหารที่แหล่งกำเนิด (Source Reduction) คือ การลดปริมาณอาหารที่มีปริมาณเกินความต้องการจากขั้นตอนการจำหน่ายและการประกอบอาหารในระดับธุรกิจและครัวเรือน โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

2.1 จัดการกับวัตถุดิบและอาหารส่วนเกินก่อนที่จะกลายเป็นขยะอาหาร อาทิ การถนอมอาหาร จากวัตถุดิบส่วนเกิน หรือการดัดแปลงเมนูจากอาหารส่วนเกิน เพื่อที่ยังสามารถรักษาคุณค่าทางโภชนาการ และลดค่าเสียหายจากการทิ้งสินค้าหรืออาหารส่วนเกิน

2.2 การแบ่งปันให้ผู้ด้อยโอกาส (Feed Hungry People) คือ การบริจาคอาหารส่วนเกิน ให้กับธนาคารอาหาร โรงทาน และสถานสงเคราะห์ เพื่อที่ส่งต่อคุณค่าทางโภชนาการของอาหารที่ยังมีความเหมาะสมให้ผู้อื่นบริโภค

3. การนำขยะอาหารที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์ ซึ่งมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

3.1 การเลี้ยงสัตว์ (Feed Animals) เป็นการคงคุณค่าทางโภชนาการให้ได้มากที่สุด และลดค่าใช้จ่ายของผู้เลี้ยงสัตว์ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดและมาตรฐานอาหารสัตว์แต่ละประเภท เช่น ปลา โค กระบือ สุกร หนองแมลงวันลาย ไส้เดือน รวมถึงสัตว์เลี้ยงในสวนสัตว์และตามบ้าน เป็นต้น

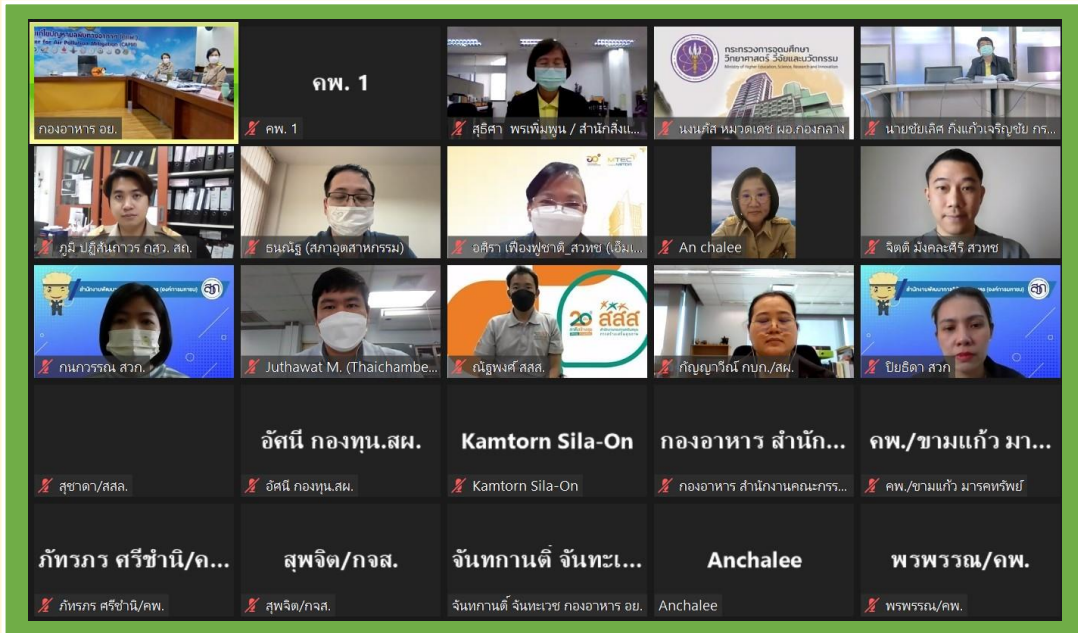
3.2 การใช้ประโยชน์ทางอุตสาหกรรม (Industrial Uses) เป็นการคงคุณค่าทางวัสดุและศักยภาพการแปลงเป็นพลังงาน รวมทั้งเพิ่มมูลค่าให้กับขยะอาหาร โดยการนำขยะอาหารประเภทต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์เชิงอุตสาหกรรมโดยแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ อาทิ นำขยะอาหารประเภทน้ำมันใช้แล้ว แปรรูปเป็นไบโอดีเซลหรือสบู่ นำขยะอาหารรวมมาหมักแบบไร้อากาศ เพื่อผลิตก๊าซชีวภาพและแปลงเป็นพลังงาน

3.3 การทำปุ๋ย (Composting) เป็นการคงคุณค่าทางแร่ธาตุ โดยการนำขยะอาหารมาหมักทำปุ๋ย แบบใช้อากาศ ปรับปรุงสภาพดินและเพิ่มธาตุอาหารให้พืชเพื่อผลิตอาหารใหม่ สอดคล้องกับหลักการ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเป็นการเก็บกักคาร์บอนในดินอีกด้วย

4. การกำจัดโดยการฝังกลบ/การเผา (Landfill/Incineration) คือ ขยะส่วนที่เหลือที่ไม่สามารถ ใช้ประโยชน์ได้ นำมากำจัดโดยการฝังกลบหรือเผาในเตาเผา ทั้งนี้ การกำจัดเป็นลำดับสุดท้าย ควรที่จะเหลือ ปริมาณขยะอาหารให้น้อยที่สุดที่จำเป็นต้องนำมากำจัด

แผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) สัดส่วนขยะอาหารเทียบกับ ขยะมูลฝอยชุมชนลดลงเหลือไม่เกินร้อยละ 28 ภายในปี พ.ศ. 2570 (2) ปริมาณขยะอาหารจากภาคส่วน เป้าหมายลดลงเหลือ 97 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ภายในปี พ.ศ. 2570 โดยเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2566 คณะอนุกรรมการด้านการลดขยะอาหาร มีมติเห็นชอบกับ Road map แผนที่นำทางและร่างแผนปฏิบัติการ ด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 และเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566 คณะกรรมการขับเคลื่อนความมั่นคงอาหาร ตลอดห่วงโซ่ มีมติเห็นชอบกับร่างแผนที่นำทางฯ และร่างแผนปฏิบัติการฯ โดยมีข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไข บางประเด็นและเสนอให้เพิ่มโครงการ sandbox นำแนวทางการลดขยะอาหารดำเนินการในพื้นที่นำร่อง เพื่อเป็น ต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการอาหารแห่งชาติพิจารณาต่อไป

การประชุมคณะกรรมการด้านการลดขยะอาหาร ครั้งที่ 1/2566
เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2566

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่
เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566

การจัดทำมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ทบทวนและจัดทำประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน พ.ศ. 2565 ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสัตว์น้ำดิน และสุขภาพอนามัยของมนุษย์ผ่านทางห่วงโซ่อาหาร โดยมีเนื้อหาหลัก ประกอบด้วย

1) มาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดินเพื่อปกป้องสัตว์น้ำดิน หรือระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารอันตรายในตะกอนดินที่สัตว์น้ำดินสามารถอาศัยได้ โดยไม่เกิดอันตรายต่อสัตว์น้ำดิน อย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย โลหะหนัก 8 ชนิด สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ 14 ชนิด และสารอันตรายอื่น ๆ 12 ชนิด

2) มาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดินเพื่อปกป้องมนุษย์ผ่านทางห่วงโซ่อาหาร เพื่อการตัดสินใจดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพตะกอนดิน หรือระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารอันตรายในตะกอนดินที่มนุษย์สามารถรับประทานสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำดังกล่าว โดยไม่เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ในระยะยาว ประกอบด้วย สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ 13 ชนิด สารอินทรีย์ระเหยง่าย 6 ชนิด และสารอันตรายอื่น ๆ 9 ชนิด

3) การเก็บ การรักษาสภาพ และการวิเคราะห์ตัวอย่างตะกอนดิน ประกอบด้วย วิธีการวิเคราะห์ โลหะหนัก สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ สารอินทรีย์ระเหยง่าย และสารอันตรายอื่น ๆ ในตะกอนดิน

ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เห็นชอบและประธานคณะกรรมการฯ ลงนามในประกาศฯ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 140 ตอนพิเศษ 3ง เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566 ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จะจัดทำข้อมูล Factsheet ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการแปลผลคุณภาพตะกอนดินจากมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดินต่อไป

การเก็บตัวอย่างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำมาตรฐานคุณภาพตะกอนดิน
ในแหล่งน้ำผิวดิน

มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอย อย่างถูกหลักสุขาภิบาล

ปัญหาในการควบคุมและกำกับการดำเนินงานสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 ซึ่งออกตามความใน พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีการบังคับใช้อย่างสมบูรณ์กับ สถานที่กำจัดมูลฝอยทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน 2563 เป็นต้นมา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำจัด มูลฝอยทั่วไป คือ ยังไม่มีมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งในกระบวนการบำบัดน้ำชะมูลฝอยจากสถานที่ ฝังกลบมูลฝอย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จึงได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง จากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล โดยการคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย (Treatability) ของระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตั้งแต่การทบทวน มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยของประเทศต่าง ๆ อาทิ สหรัฐอเมริกา อินเดีย เวียดนาม มาเลเซีย เยอรมนี กำหนดพารามิเตอร์ที่จะใช้ในการกำหนดมาตรฐาน การเก็บตัวอย่าง คุณภาพน้ำทิ้งจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยจำนวน 54 แห่ง จากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยทั้งหมดที่มีน้ำเสีย ไหลเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย 79 แห่ง วิเคราะห์ค่าทางสถิติที่เกี่ยวข้องกับการเสนอค่ามาตรฐาน รับฟังความเห็น สาธารณะ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมาธิการจากสถาบันอุดมศึกษา นักวิชาการ เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 ครั้ง นำเสนอคณะกรรมการกำหนดมาตรฐาน ควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ ภายใต้คณะกรรมการควบคุมมลพิษ มาเป็นลำดับ คณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการประชุม ครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2564 และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565 ปัจจุบันกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง จากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. .... ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาและมีผล บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2565 เป็นต้นไป

สาระสำคัญในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การกำหนด มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2565 ครอบคลุมถึงมูลฝอยทั่วไป แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และ สิ่งของที่ไม่ใช่แล้วหรือของเสียที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และ กำหนดมาตรฐานน้ำทิ้ง 10 พารามิเตอร์ ดังนี้

1. ค่าความเป็นกรดและด่าง ต้องอยู่ในช่วง 5 - 9

2. บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand)

2.1 กรณีหน่วยบำบัดสุดท้ายเป็นบ่อปรับเสถียร (Stabilization Ponds) หรือบ่อฝัง (Oxidation Pond) กำหนดให้ต้องมีค่าไม่เกิน 30 มิลลิกรัมต่อลิตร

2.2 กรณีหน่วยบำบัดสุดท้ายเป็นระบบบำบัดแบบใช้อากาศอื่น ๆ กำหนดให้ต้องมีค่าไม่เกิน 20 มิลลิกรัมต่อลิตร

3. ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand) ต้องมีค่าไม่เกิน 400 มิลลิกรัมต่อลิตร

4. ไนโตรเจนทั้งหมด (Total Nitrogen) ต้องมีค่าไม่เกิน 60 มิลลิกรัมต่อลิตร

5. ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids) ต้องมีค่าไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่อลิตร

6. สารหนู (Arsenic) ต้องมีค่าไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร

7. แคดเมียม (Cadmium) ต้องมีค่าไม่เกิน 0.005 มิลลิกรัมต่อลิตร

8. ตะกั่ว (Lead) ต้องมีค่าไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร

9. ปรอท (Mercury) ต้องมีค่าไม่เกิน 0.005 มิลลิกรัมต่อลิตร

10. แมงกานีส (Manganese) ต้องมีค่าไม่เกิน 2.0 มิลลิกรัมต่อลิตร

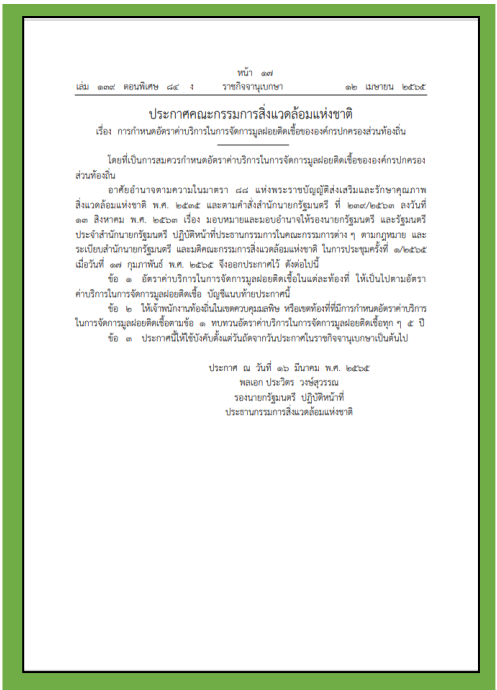
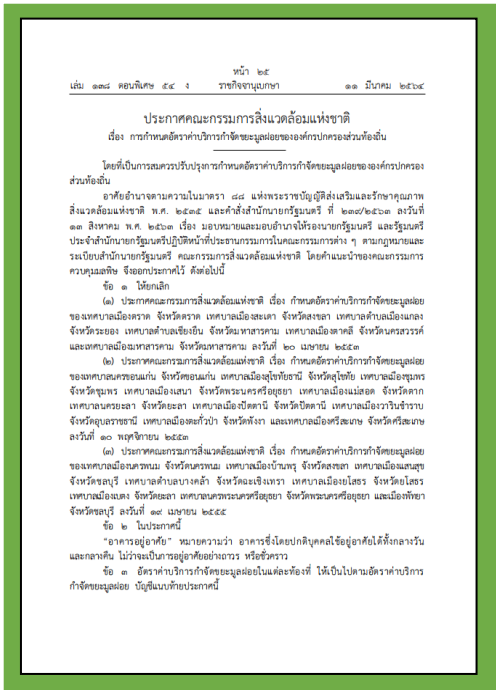
ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้มีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้กับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการและควบคุมสถานที่ฝังกลบมูลฝอยให้เป็นไปตามประกาศฉบับนี้ รวมถึงกำกับให้เอกชนที่ได้รับมอบหมายให้กำจัดมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

อัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยและมูลฝอยติดเชื้อ ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

มาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดให้ “ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ใดซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นและเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณากำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศใช้ในแต่ละเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมดังกล่าว การกำหนดอัตราค่าบริการตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้กำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ เทศบาลเมืองบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น และเทศบาลนครสกลนคร จังหวัดสกลนคร และอัตราค่าบริการในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง จังหวัดระยอง เทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี และเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบต่ออัตราค่าบริการกำจัดดังกล่าว และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 และ 13 เมษายน พ.ศ. 2565 ตามลำดับ

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2565

เมื่อปี 2560 มีการออกประกาศกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อมาเมื่อมีกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563 ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจึงดำเนินการปรับปรุงประกาศฯ ให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ณ ปัจจุบัน โดยออกเป็นประกาศกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2565 เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2565 โดยมีสาระสำคัญ คือ

1. รูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเลือกรูปแบบและวิธีการแยกทิ้งที่เหมาะสม 2) การแยกทิ้ง 3) การเก็บรวบรวม 4) การเก็บกัก 5) การขนส่ง 6) การรีไซเคิล และ 7) การบำบัดหรือกำจัด

2. แนวทางการบริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด ควรดำเนินการดังนี้

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดกลาง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1 – 3 หรือ 1 – 4 โดยเก็บขนของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังศูนย์รวบรวมหรือสถานที่ที่กำหนด

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและเทศบาลนคร ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1 – 7 และ 3 – 7 หรือ 4 – 7

3) องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ (เทศบาลนคร) ควรจัดสร้างสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน หรืออาจพิจารณาปรับปรุงอาคารหรือสถานที่ที่มีอยู่เดิม เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด และส่งกำจัดภายในระยะเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งรับผิดชอบค่าขนส่งและค่ากำจัดแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดกลาง หรืออาจเรียกเก็บเงินบางส่วน (แล้วแต่กรณี)

ทั้งนี้ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สามารถนำประกาศกรมควบคุมมลพิษ ฉบับลงวันที่ 31 สิงหาคม 2565 ไปใช้ในการวางแผนและกำหนดรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ของเสียอันตรายจากชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถดาวน์โหลดประกาศกรมควบคุมมลพิษฉบับเต็ม ทางรหัสคิวอาร์ (QR Code) และเว็บไซต์ที่ท้ายนี้

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ
เรื่อง แนวทางการจัดการมูลฝอยในพื้นที่ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่ในการพัฒนาเมืองและการบริหารจัดการของเมืองในเขตกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีการบูรณาการกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร และกรมการขนส่งทางบก ได้ร่วมกันศึกษาและจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการ

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร และกรมการขนส่งทางบก ได้ร่วมกันศึกษาและจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการมูลฝอยในพื้นที่ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร และคู่มือแนวทางการจัดการมูลฝอยในพื้นที่ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร และกรมการขนส่งทางบก ได้ร่วมกันศึกษาและจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการ

พ.ศ. ๒๕๖๕ และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของประกาศนี้ กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร และกรมการขนส่งทางบก ได้ร่วมกันศึกษาและจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายธรรมาภรณ์ เจริญสุขาภิบาล)
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ประกาศกรมควบคุมมลพิษฯ พ.ศ. 2565

<https://shorturl.asia/hogB0>

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง คุณลักษณะเศษพลาสติก ที่เหมาะสมในการนำไปรีไซเคิล พ.ศ. 2565

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง จากบ้านเรือน อาคาร สำนักงาน และแหล่งกำเนิดต่าง ๆ เพื่อให้ “ขยะ” ต้องไม่ใช่ “ขยะ” แต่เพื่อให้ “ขยะ” เป็น “ทรัพยากร” ที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ใหม่เป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม ตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่มีเป้าหมายในการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด และกำลังมีนโยบายห้ามนำเข้าเศษพลาสติก ในอีก 2 ปีข้างหน้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการในการใช้เศษพลาสติกภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางหรือจากบ้านเรือนของตนเอง โดยเฉพาะขยะที่ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงไม่คัดแยกขยะที่มีความเป็นอันตราย ทำให้ขยะพลาสติกที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ มีการปนเปื้อน ไม่มีราคา ไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ และไม่เป็นที่ต้องการของภาคอุตสาหกรรม

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ประชุมหารือร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย สถาบันพลาสติก สมาคมชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า กลุ่มบริษัท วงษ์พาณิชย์ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด คุณเปรม เจ้าของเพจเฟซบุ๊ก “ลุงชาเล้งกับขยะที่หายไป” กำหนดชนิดและคุณสมบัติเศษพลาสติกให้เป็นมาตรฐานกลาง ดังนี้

- ผลิตภัณฑ์พลาสติกชนิด PET PP PE ต้องไม่ปะปนกัน
- สิ่งเจือปนต้องไม่เกิน 1%
- ความชื้นไม่เกิน 4%
- มีความสดใหม่
- ขวด PET ไม่ควรทิ้งไว้ในสภาวะอากาศทั่วไป เกิน 30 วัน ไม่ตากแดดเป็นเวลานาน
- การบดอัด ต้องไม่ทำบนพื้นดิน อุปกรณ์บดอัดต้องมีความสะอาด
- ไม่ปนเปื้อนสารฆ่าแมลง ไม่สกปรกหรือพิมพ์ด้วยหมึกสีที่มีโลหะหนัก

โดยให้มีการจัดทำประกาศกรมควบคุมมลพิษเพื่อเผยแพร่คุณลักษณะเศษพลาสติกที่เหมาะสมในการนำไปรีไซเคิล สำหรับให้ประชาชน คริวเรือน ซาเล้ง ร้านรับซื้อของเก่า และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการดำเนินการคัดแยกรวบรวมเศษพลาสติกที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะเหมาะสมในการนำไปรีไซเคิลต่อไป

กรมควบคุมมลพิษจัดทำประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง คุณลักษณะเศษพลาสติกที่เหมาะสมในการนำไปรีไซเคิล พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2565 และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 271 ง ราชกิจจานุเบกษา 22 พฤศจิกายน 2565 ซึ่งมีการระบุค่านิยมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ชนิดของพลาสติก ทั้ง 7 ประเภท รวมทั้งสัญลักษณ์ตัวเลข และตัวอย่างผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ คุณสมบัติของพลาสติกแต่ละประเภท คุณลักษณะเบื้องต้น และคุณลักษณะเฉพาะของเศษพลาสติกที่เหมาะสมกับการนำไปรีไซเคิลทั้ง 7 ประเภท และวิธีการคัดแยกให้ได้เศษพลาสติกที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการนำไปรีไซเคิล เพื่อให้สามารถบรรลุผลตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) การนำผลิตภัณฑ์พลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบรีไซเคิล ร้อยละ 100 ภายในปี พ.ศ. 2570

แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2564 มีมติมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะติดเชื้อในความรับผิดชอบพิจารณาดำเนินการได้ตามกฎหมาย กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายร่วมกับกรมอนามัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ มีข้อสรุปดังนี้

1. รูปแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ควรเป็นการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ (Cluster) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออยู่ในปัจจุบัน จำนวน 17 แห่ง ปรับรูปแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อเป็นการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ โดยขยายการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้เต็มศักยภาพของระบบ และพัฒนาระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์แห่งใหม่ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ พื้นที่อีสานตอนกลาง/อีสานตอนล่าง (จังหวัดนครราชสีมา) และภาคใต้ตอนบน (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อมากขึ้น

2. การดำเนินการเพื่อให้เกิดการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ (Cluster) ให้ใช้กลไกของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัด และกลไกทางกฎหมาย เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ โดยให้

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพสามารถร่วมดำเนินการจัดการแบบรวมศูนย์ได้ ให้เข้าร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออยู่เดิม หรือจัดสร้างระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อใหม่

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อจำกัดไม่สามารถเข้าร่วมการจัดการแบบรวมศูนย์ได้ ให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเอง ณ แหล่งกำเนิด (On-site Treatment) หรือร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

3. มาตรการการสนับสนุนให้เกิดการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบรวมศูนย์ (Cluster) ให้ผลักดันและขับเคลื่อนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานผู้ให้บริการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และใช้ระบบกำกับการณ์ขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Manifest system) เพื่อควบคุมการขนส่งและป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ สนับสนุนงบประมาณในการขยายศักยภาพและบำรุงรักษาระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออยู่เดิม ส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนสร้างระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อแห่งใหม่ในพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ สนับสนุนงบประมาณและแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตาม

หน้าที่ เช่น การจัดเก็บมูลฝอยติดเชื้อ การจัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อและขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชน (โรงพยาบาลแม่ข่าย) เพื่อพักรอการเก็บขนไปกำจัดโดยหน่วยงานให้บริการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ และสนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อที่ต้นทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน

4. การดำเนินงานในช่วงวิกฤต COVID-19 โดยให้กรมอนามัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมควบคุมมลพิษ ร่วมแก้ไขปัญหาปริมาณมูลฝอยติดเชื้อล้นระบบ โดยออกประกาศ ยกเว้นเงื่อนไขให้โรงงานกำจัดกากอุตสาหกรรม และโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงสามารถรับมูลฝอยติดเชื้อ มาเป็นเชื้อเพลิงในเตาเผาเป็นการชั่วคราวได้ ภายใต้สถานการณ์วิกฤตการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อต่อ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติรับทราบ ในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565 และได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

การประชุมร่วม 4 หน่วยงานหารือการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

การเข้าเยี่ยมชมและติดตามการดำเนินงานระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

นโยบายกำกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการกำกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการลดผลกระทบจากการห้ามนำเข้าเศษพลาสติก

ประเทศไทยมีการนำเข้าและส่งออกเศษพลาสติกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยนำเข้าเศษพลาสติกประมาณปีละ 55,990 ตัน และต่อมาในปี 2561 ประเทศจีนห้ามนำเข้าเศษพลาสติก ทำให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาลงทุนโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกในประเทศไทยจำนวนมาก ตัวอย่างในปี 2561 มีการนำเข้าเศษพลาสติกมากถึง 552,912 ตัน บางแห่งมีการนำเข้าเป็นขยะพลาสติกหลายพื้นที่ เกิดเรื่องร้องเรียนการประกอบกิจการโรงงานและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 ได้รับทราบมาตรการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกนำเข้าจากต่างประเทศ ที่จะจำกัดปริมาณการนำเข้า (Quota) เท่าที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับอุตสาหกรรมรีไซเคิลพลาสติกที่ใช้แล้ว และจะ “ลดและยกเลิกการนำเข้า” (Phase out) โดยจำกัดปริมาณให้ลดลงตามลำดับในระยะเวลา 2 ปี ซึ่งคณะอนุกรรมการเพื่อบูรณาการการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกที่นำเข้าจากต่างประเทศอย่างเป็นระบบ ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 (กขป.5) มอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมปรับลดการนำเข้าเศษพลาสติกจากต่างประเทศให้หมดภายใน 2 ปี (ปี 2562 - 2563)

ต่อมาคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวราวุธ ศิลปอาชา) เป็นประธาน เพื่อที่จะกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและการแก้ไข เสนอแนะมาตรการ แนวทาง แก้ไขปัญหาขยะพลาสติกทั้งที่นำเข้ามาและที่มีในประเทศอย่างเป็นระบบและครบวงจร และเร่งรัดการดำเนินการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากข้อเท็จจริง คือ ยังคงมีการนำเข้าเศษพลาสติกจนถึงปัจจุบันในพื้นที่เขตปลอดอากร โดยในปี 2565 มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. การดำเนินงานของคณะทำงานด้านการพัฒนาการจัดการพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพิจารณาปริมาณ ชนิดของพลาสติก ระยะเวลาที่จะให้นำเข้าเศษพลาสติก และปีที่จะออกกฎหมายห้ามนำเข้าเศษพลาสติก

2. คณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ ในการประชุม ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 ได้พิจารณาข้อเสนอของคณะทำงานฯ โดยมีข้อสรุป ดังนี้

1) เสนอแนวทางการห้ามนำเข้าเศษพลาสติกในปี 2564 ตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 (กขป.5)

2) พื้นที่เขตปลอดอากร

(1) จำนวนโรงงานที่จะอนุญาตให้นำเข้าเศษพลาสติก มีจำนวนทั้งสิ้น 17 แห่ง

(2) เศษพลาสติกที่จะพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าต้องเป็นพลาสติกวิศวกรรมเท่านั้น ไม่ใช่พลาสติกจากชุมชนชนิด PET PP PE โดยปริมาณที่จะอนุญาตให้นำเข้า มีข้อเสนอทางเลือก ดังนี้

- ทางเลือกที่ 1 อนุญาตให้นำเข้าเศษพลาสติกวิศวกรรมตามปริมาณหรือความสามารถในการผลิต ร้อยละ 100

- ทางเลือกที่ 2 อนุญาตให้นำเข้าเศษพลาสติกวิศวกรรมตามปริมาณหรือความสามารถในการผลิต ร้อยละ 50

(3) ระยะเวลาการนำเข้าเศษพลาสติก ภายในปี 2565 และห้ามนำเข้าเศษพลาสติก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 เป็นต้นไป

(4) การนำเข้าเศษพลาสติกเป็นไปตามกฎหมายศุลกากรตามความสามารถในการผลิต โดยกำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษภายในประเทศไทย

3) พื้นที่ทั่วไป : หากจำเป็นต้องนำเข้าเศษพลาสติกบางประเภท ในกรณีที่ไม่มีเศษพลาสติกดังกล่าวในประเทศหรือมีในปริมาณไม่เพียงพอ ขอให้ฝ่ายเลขานุการหรือหน่วยงานผู้มีอำนาจและนำเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

3. สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการฯ ดังกล่าว มีประเด็นที่ต้องดำเนินการ 2 ประเด็น คือ ปริมาณการนำเข้าเศษพลาสติกในพื้นที่เขตปลอดอากร และหลักเกณฑ์การพิจารณากรณีมีความจำเป็นต้องนำเข้าเศษพลาสติกในพื้นที่ทั่วไป กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจึงได้ดำเนินงานภายใต้คณะทำงานด้านการพัฒนาการจัดการพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด 3 ครั้ง และเสนอต่อคณะกรรมการฯ พิจารณา

4. ผลการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2565 มีมติเกี่ยวกับการนำเข้าเศษพลาสติก ดังนี้

1) ห้ามนำเข้าเศษพลาสติกจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 2568

2) พื้นที่เขตปลอดอากร นำเข้าได้เฉพาะโรงงานใน 3 จังหวัด (ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา) จำนวนเพียง 14 โรงงานที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว และจะถูกจำกัดปริมาณไม่ให้เกิน 372,994 ตัน ในปีที่ 1 ซึ่งคำนวณมาจากความสามารถของเครื่องจักรที่มีของโรงงาน และลดลงเหลือ 186,497 ตัน ในปีที่ 2 เศษพลาสติกที่นำเข้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตจะต้องส่งออกไปนอกราชอาณาจักรเท่านั้น ไม่สามารถนำเข้ามาเพื่อขายหรือจัดจำหน่ายหรือโอนหรือวัตถุประสงค์อื่นใด ซึ่งเป็นไปตามประกาศกรมศุลกากรที่ 59/2564

3) พื้นที่ทั่วไป นำเข้าเศษพลาสติกได้เฉพาะกรณีที่ไม่มีเศษพลาสติกในประเทศหรือมีในปริมาณที่ไม่เพียงพอ และเฉพาะโรงงานที่ตั้งก่อนวันที่ 1 มกราคม 2565 โรงงานเหล่านี้ต้องได้รับการรับรอง ISO 14001 หรือมาตรฐานอื่นเทียบเท่า เศษพลาสติกต้องใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ หรือใช้เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์สำหรับโรงงานของตนเอง ภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุญาตนำเข้าเศษพลาสติกเข้ามาในราชอาณาจักร

ทั้งนี้ เศษพลาสติกที่อนุญาตให้นำเข้าทั้ง 2 พื้นที่ ต้องนำเข้ากระบวนการผลิตโดยต้องไม่ผ่านกระบวนการทำความสะอาดอีก จึงเป็นเศษพลาสติกที่สะอาดไม่ใช่ขยะพลาสติก

4) กำหนดมาตรการกำกับกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการลดผลกระทบจากการห้ามนำเข้าเศษพลาสติก เพื่อให้การนำเข้าเศษพลาสติก ในช่วงระยะเวลา 2 ปีต่อไป มีการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพกรณีที่จะอนุญาต เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน และป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการส่งเสริมเตรียมความพร้อมรองรับการใช้เศษพลาสติกภายในประเทศ เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ

ในปี 2566 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจะเสนอนโยบายการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการกำกับกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการลดผลกระทบจากการห้ามนำเข้าเศษพลาสติก ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เพื่อบริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ลงพื้นที่ตรวจสอบความสามารถในการผลิตของโรงงานในพื้นที่เขตปลอดอากร
เมื่อวันที่ 20-24 พฤศจิกายน 2564

ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์
ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564

ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์
ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2565

การพัฒนาร่างหลักเกณฑ์การควบคุมกำกับของเสียอันตรายจาก สถานประกอบการขนาดเล็ก

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 กำหนดให้ “โรงงาน” หมายความถึง อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าสิบบางม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบบางม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป จึงทำให้สถานประกอบการ ประมาณ 60,000 แห่ง ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมไม่เกินห้าสิบบางม้าหรือใช้คนงานไม่เกินห้าสิบคน ไม่ถูกจัดเป็นโรงงานและมีได้ถูกกำกับดูแลภายใต้ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ดังนั้น การกำกับดูแลสถานประกอบการเหล่านี้จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข อย่างไรก็ตาม การกำกับดูแลสถานประกอบการขนาดเล็กโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักเพียงหน่วยเดียว อาจมีข้อจำกัดและไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการของเสียอันตราย เนื่องจากการจัดการของเสียอันตรายจากโรงงานย่อมมีความแตกต่างกับของเสียอันตรายจากชุมชน ทั้งในด้านชนิด ปริมาณ และรูปแบบวิธีการจัดการ

ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น รายละเอียดการกำกับดูแลของกฎหมายที่มีอยู่ ประเภทสถานประกอบการขนาดเล็กและชนิดของเสียอันตรายที่ควรได้รับการควบคุม แนวทางการจัดการและการกำกับดูแลในเบื้องต้น จึงได้จัดทำข้อเสนอร่างหลักเกณฑ์การควบคุมกำกับของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็ก ดังนี้

1) ทางเลือกที่ 1 จัดทำ (ร่าง) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด โดยอาศัยอำนาจตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 ข้อ 4 และข้อ 22 โดยอ้างอิงตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ถูกบังคับก่อนจะมีการแก้ไขนิยามโรงงาน เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการควบคุมกำกับสำหรับสถานประกอบการ จำนวน 10 กลุ่มประเภท ได้แก่ สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับน้ำมันจากพืชและสัตว์หรือไขมันจากสัตว์ สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับมอลต์หรือเบียร์ สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับสิ่งทอ ด้ายหรือเส้นใยที่มีใยหิน สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับฟอกหรือเคลือบสีหนังสัตว์ สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับการผลิตกระดาษชนิดต่าง ๆ สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับเครื่องสำอางหรือสิ่งปรุงแต่งร่างกาย สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับยาง สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์สำหรับใช้เป็นฉนวน สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับผลิตตกแต่ง ดัดแปลงหรือซ่อมแซมเครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า สถานประกอบการกิจการเกี่ยวกับซัดสี เคลือบสี หรืออัดฉีดยานยนต์

2) ทางเลือกที่ 2 จัดทำ (ร่าง) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่เข้าข่าย เป็นโรงงานอุตสาหกรรม โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยอ้างอิงตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ถูกบังคับ ก่อนจะมีการแก้ไขนิยามโรงงาน เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการควบคุมกำกับสำหรับสถานประกอบการ จำนวน 10 กลุ่มประเภท

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้เสนอร่างหลักเกณฑ์การควบคุมกำกับของเสียอันตราย จากสถานประกอบการขนาดเล็กเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการศึกษาการกำหนดมาตรการหรือ มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานตาม กฎหมายว่าด้วยโรงงาน ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2565 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกับ ร่างหลักเกณฑ์ฯ ในทางเลือกที่ 1 โดยให้กรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมอนามัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมโรงงานอุตสาหกรรม จัดทำร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดการของเสียอันตรายที่เกิดจากการประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพบางประเภทและบางขนาด โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายกระทรวงควบคุมสถานประกอบการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 และอ้างอิงตามหลักเกณฑ์และแนวทางตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ที่ถูกบังคับก่อนจะมีการแก้ไขนิยามโรงงาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลการจัดการของเสียอันตรายจากสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่เข้าข่าย เป็นโรงงานต่อไป

การประชุมคณะอนุกรรมการศึกษาการกำหนดมาตรการหรือมาตรฐานควบคุมมลพิษ จากแหล่งกำเนิดประเภทสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ครั้งที่ 1/2565

การปรับปรุงพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับ ของเสียอันตรายจากระบบฮาโมไนซ์ ปี 2017 เป็นปี 2022

พิกัดอัตราศุลกากร คือ ระบบมาตรฐานสากลที่ใช้ในการกำหนดชื่อและหมายเลข สำหรับการจำแนกชนิดของสินค้า (ผลิตภัณฑ์) ที่มีการซื้อขาย ซึ่งพัฒนาและดูแลโดยองค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization : WCO) กรมศุลกากรจะใช้พิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนี หรือ Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) ในการจัดสินค้าออกเป็นหมวด ตอน ประเภท และประเภทย่อย ออกเป็น 21 หมวด มี 97 ตอน แต่ละตอนถูกแยกออกเป็นประเภทและประเภทย่อยตามลำดับ

องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization; WCO) กำหนดให้มีการปรับปรุงแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากร ทุก 5 ปี โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นไป จะมีการใช้พิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนี 2022 (Harmonized Commodity Description and Coding System; HS2022) และกรมศุลกากรได้ออกพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2565 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 ดังนั้น เพื่อควบคุมและติดตามการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและป้องกันการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย จำเป็นต้องมีการระบุพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติที่เฉพาะเจาะจงให้แตกต่างจากสินค้าทั่วไป และหากพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติในปัจจุบันไม่ครอบคลุมและสอดคล้องกับชนิดของของเสียที่เป็นสินค้า จะทำให้ยากต่อการติดตาม ตรวจสอบ และก่อให้เกิดความสับสนในการใช้งานพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติกับลักษณะของของเสีย ทั้งฝ่ายผู้ควบคุม (เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ) และฝ่ายผู้ปฏิบัติ (ผู้ประกอบการที่นำเข้าหรือส่งออกของเสีย)

คณะทำงานปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด โดยมีกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายในฐานะคณะทำงานและเลขานุการร่วม ได้ดำเนินการปรับปรุงรายการพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตรายภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ให้สอดคล้องกับการใช้พิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตรายตามระบบฮาร์โมนี ปี 2022 มีข้อสรุปและความก้าวหน้าดังนี้

1. จัดทำรายการพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตรายภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ตามประเภทพิกัดอัตราศุลกากร เฉพาะตอนที่ 25 26 27 38 39 41 55 71 73 76 81 84 และ 85 ของภาค 2 พิกัดอัตราศุลกากรขาเข้าแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2564 จำนวน 497 รายการ

2. กำหนดรหัสสถิติ 899 ซึ่งเป็นรหัสสถิติเฉพาะของของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลให้กับสินค้าประเภท 8524 (โมดูลจอแสดงผลแบบแบน จะมีจอไวส์สัมผัสประกอบรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม) เนื่องจากจำแนกพิกัดมาจากสินค้าประเภท 8473 (ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบ (นอกจากสิ่งคลุมกระเป่าบรรจุและที่คล้ายกัน) ที่เหมาะสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักรตามประเภท 84.70 ถึง 84.72) ประเภทย่อย 8473.30.90 - - อื่น จำนวน 5 รายการ ดังนี้

8524.12.00 - - ทำด้วยไดโอดเปล่งแสงอินทรี (ไอแอลอีดี)

8524.19.00 - - อื่น ๆ

8524.91.00 - - ทำด้วยผลึกเหลว

8524.92.00 - - ทำด้วยไดโอดเปล่งแสงอินทรี (ไอแอลอีดี)

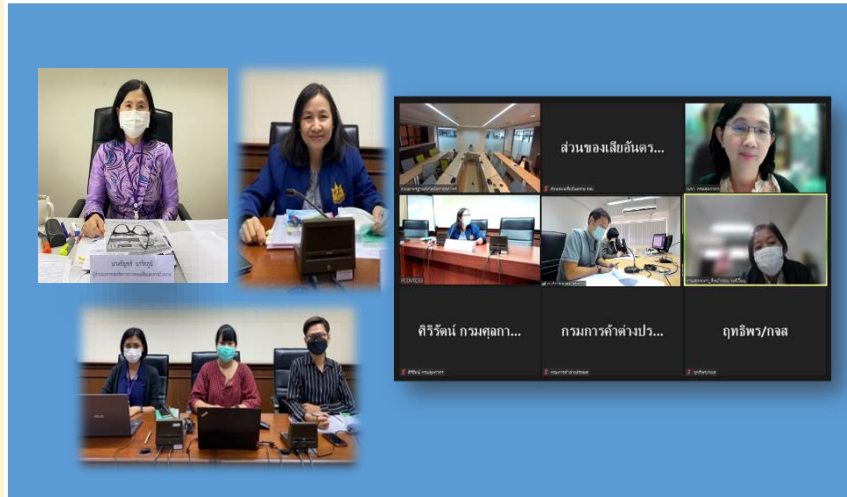
8524.99.00 - - อื่น ๆ

3. กรมศุลกากรอยู่ระหว่างดำเนินการออกประกาศแก้ไขเพิ่มเติมรหัสสถิติสินค้า โดยกำหนดรหัสสถิติ 899 “เฉพาะของเสียอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้อนุสัญญาบาเซล” ให้กับสินค้าประเภท 8524 (โมดูลจอแสดงผลแบบแบน จะมีจอไวส์สัมผัสประกอบรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม) จำนวน 5 รายการข้างต้น จากนั้นกรมการค้าต่างประเทศ จะดำเนินการปรับแก้ไขประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นสินค้าต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 เนื่องจากสินค้านี้ดังกล่าวเป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร

4. กรมควบคุมมลพิษอยู่ระหว่างจัดทำคู่มือพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตราย ภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย และการกำจัด ฉบับปี 2022 เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การประชุมคณะทำงานปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2565

การหารือการปรับปรุงพิกัดอัตราบุคลากรและรหัสสถิติสำหรับของเสียอันตราย
ภายใต้อนุสัญญาบาเซล เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2565

การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ
จากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

การให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประเมินสถานภาพของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 10 แห่ง ดังนี้

ลำดับที่	จังหวัด	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	การกำจัด
1	พระนครศรีอยุธยา	เทศบาลตำบลนครหลวง**	เทกอง
2	มหาสารคาม	เทศบาลตำบลบรบือ**	เทกอง
3	เชียงราย	เทศบาลตำบลบ้านดู่**	เทกอง
4	กำแพงเพชร	เทศบาลตำบลสลกบาตร**	เทกอง
5	เลย	เทศบาลเมืองเลย*	เทกอง
6	เพชรบุรี	เทศบาลเมืองชะอำ*	เทกอง
7	นครราชสีมา	เทศบาลนครนครราชสีมา*	เทกอง
8	ปราจีนบุรี	เทศบาลเมืองปราจีนบุรี*	เทกอง
9	มุกดาหาร	เทศบาลเมืองมุกดาหาร*	เทกอง
10	เพชรบูรณ์	เทศบาลเมืองหล่มสัก**	เทกอง

หมายเหตุ* สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

** สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

จากการประเมินสถานภาพของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่า ปัญหาหลักที่เกิดจากการดำเนินการในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ขึ้นอยู่กับระบบหรือรูปแบบในการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งบางแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ แต่หลายแห่งไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	พื้นที่กำจัด ใกล้เต็ม/ เกิน ศักยภาพ	ไม่มีการ กลบทับ ด้วยดิน	น้ำชะ มูลฝอย ขังในพื้นที่ กำจัด	ไม่มีท่อ รวบรวม และระบาย แก๊ส	เครื่องจักร ไม่เพียงพอ เสื่อมสภาพ
1	เทศบาลตำบลนครหลวง					
2	เทศบาลตำบลบรบือ					
3	เทศบาลตำบลบ้านดู่					
4	เทศบาลตำบลสกลบาตร					
5	เทศบาลเมืองเลย					
6	เทศบาลเมืองชะอำ					
7	เทศบาลนครนครราชสีมา					
8	เทศบาลเมืองปราจีนบุรี					
9	เทศบาลเมืองมุกดาหาร					
10	เทศบาลเมืองหล่มสัก					

หมายเหตุ พบปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งดำเนินการ ดังนี้

1. พื้นที่กำจัดใกล้เต็ม/เกินศักยภาพ ควรเร่งปรับปรุงสภาพกองขยะมูลฝอย เพื่อให้สามารถรองรับขยะมูลฝอยได้อย่างน้อย 2 - 3 ปี และเร่งจัดหาพื้นที่เพิ่มเติม เพื่อก่อสร้างระบบให้สามารถดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง

2. ไม่มีการกลบทับด้วยดิน ทำการปรับปรุงพื้นที่เทกองขยะมูลฝอยโดยทำการจัดหาดินสำรอง และไถดันทกองขยะมูลฝอยและกลบทับด้วยดินเป็นรายวัน ซึ่งจะทำให้สามารถยืดอายุการใช้งานของบ่อฝังกลบได้ รวมทั้งเป็นการป้องกันกลิ่น ขยะปลิว และน้ำชะมูลฝอยได้

3. น้ำชะมูลฝอยขังในพื้นที่กำจัด เกิดจากไม่มีระบบรวบรวมน้ำชะมูลฝอยหรือระบบรวบรวมน้ำชะมูลฝอยชำรุดเสียหาย ดังนั้นอาจทำการแก้ไขปัญหาโดยการขุดและปรับสภาพร่องรับน้ำเสีย โดยรอบกองขยะมูลฝอยให้สามารถไหลไปรวบรวม ณ บ่อรองรับน้ำชะมูลฝอย เพื่อป้องกันน้ำชะมูลฝอยไหลออกนอกพื้นที่

4. ไม่มีท่อรวบรวมและระบายแก๊ส เกิดจากไม่มีท่อรวบรวมหรือท่อรวบรวมชำรุดเสียหาย ดังนั้นควรเร่งทำการปรับปรุงสภาพกองขยะมูลฝอยและทำการติดตั้งท่อรวบรวมและระบายแก๊ส เพื่อป้องกันการเกิดไฟไหม้จากก๊าซมีเทนในบ่อ

5. เครื่องจักรกลไม่เพียงพอ/เสื่อมสภาพ เร่งจัดหาเครื่องจักรกลโดยการจ้างเหมาเอกชน เพื่อดำเนินการปรับปรุงสภาพกองขยะมูลฝอย หรือเช่าเครื่องจักรกลเพื่อดำเนินการ หรือประสานขอความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อจัดหาเครื่องจักรกลใช้งานในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้มีแนวทางในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการกำจัดไม่ถูกต้อง จำนวน 2,022 แห่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่อยู่ในพื้นที่ป่า กลุ่มที่ 2 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความพร้อมในการผลิตกระแสไฟฟ้า กลุ่มที่ 3 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดมลพิษ และกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้ง 10 แห่ง อยู่ในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่อยู่ในพื้นที่ป่า ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านดู่ และเทศบาลเมืองเลย ควรเร่งกระบวนการขอใช้พื้นที่ เพื่อดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เทศบาลเมืองเลย อยู่ระหว่างทำการต่ออายุการใช้พื้นที่ เพื่อดำเนินโครงการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ที่ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทยแล้ว

กลุ่มที่ 2 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความพร้อมในการผลิตกระแสไฟฟ้า ได้แก่ เทศบาลตำบลนครหลวง เทศบาลเมืองชะอำ เทศบาลนครนครราชสีมา เทศบาลเมืองปราจีนบุรี และเทศบาลเมืองมุกดาหาร ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งผลักดันและสนับสนุนการดำเนินโครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย

กลุ่มที่ 3 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดมลพิษ ได้แก่ เทศบาลตำบลบรือ เทศบาลตำบลสลกบาตร และเทศบาลเมืองหล่มสัก โดยทั้ง 3 แห่ง ต้องดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยเก่าที่ตกค้างและปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อรองรับขยะมูลฝอยใหม่หรือทำการปิดและส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดกับกลุ่มคลัสเตอร์ของจังหวัดแทน

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย ณ ต้นทางอย่างต่อเนื่อง และขยายการดำเนินการให้ครอบคลุมทุกแหล่งกำเนิด เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะส่งมากำจัดยังสถานที่กำจัด และจังหวัดต้องผลักดันการรวมกลุ่มพื้นที่ให้เกิดผลและสนับสนุนให้เอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อแก้ไขปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัด รวมทั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการกำจัดไม่ถูกต้องกว่า 2,022 แห่ง ต้องร่วมกันยกระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้บรรลุการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570)

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการลงพื้นที่สำรวจในปี 2565

ผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะทาง การจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ

มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2564 เห็นชอบกับมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ 1) เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี 2) เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี 3) เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง 4) เกาะช้าง จังหวัดตราด 5) เกาะหมาก จังหวัดตราด 6) เกาะกูด จังหวัดตราด 7) เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี 8) เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 9) เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 10) เกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา 11) เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา 12) หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ 13) หมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ และ 14) เกาะหลีเป๊ะ จังหวัดสตูล ประกอบด้วย 3 มาตรการ ได้แก่

1) การจัดการขยะที่ต้นทาง เช่น การลดการนำบรรจุภัณฑ์ที่ยากแก่การจัดการขึ้นเกาะ เช่น ขวดเปียร์ สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดทำกิจกรรม 3R เพื่อลดขยะที่นำไปกำจัดให้เหลือน้อยที่สุด ให้ อปท. ออกข้อบัญญัติ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมจัดการขยะและการรณรงค์ต่าง ๆ

2) การจัดการขยะ ณ กลางทาง เช่น รูปแบบการเก็บขนที่เหมาะสมกับพื้นที่ ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินงาน

3) การจัดการขยะ ณ ปลายทาง เช่น ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะที่ดำเนินการ ไม่ถูกต้อง ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการกำจัดขยะมูลฝอย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายร่วมกับสำนักงานควบคุมมลพิษและสิ่งแวดล้อมที่ 13-16 ได้สนับสนุน ให้คำแนะนำ และผลักดันการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 22 แห่ง ในพื้นที่เกาะ 14 แห่ง โดยมีข้อสรุปการจัดการขยะมูลฝอย ในแต่ละเกาะ ดังนี้

ชื่อเกาะ	การจัดการขยะบนเกาะ
แนวทางที่ 1 การจัดการขยะมูลฝอยแบบเบ็ดเสร็จบนเกาะ	
เกาะสีชัง	กำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีเผาในเตาเผา โดยให้เอกชนดำเนินการและระหว่างนี้ต้องปรับปรุงสถานที่เทกองขยะมูลฝอยให้ถูกต้อง
เกาะล้าน	ก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีเผาทำลายบนพื้นที่เกาะที่มอบหมายให้เอกชนดำเนินการ
เกาะช้าง	เพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกขยะอินทรีย์ เพื่อป้อนเข้าสู่ระบบหมักปุ๋ยแบบไร้อากาศ และเร่งดำเนินการจัดการขยะตกค้าง โดยปิดสถานที่ฝังกลบหรือขออนุญาตใช้พื้นที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อปรับปรุงให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือขนย้ายขยะไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลบนฝั่ง
เกาะหมาก	ให้มีการคัดแยกขยะอินทรีย์ออก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบเตาเผาและลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด ปรับปรุงการจัดการเถ้าหนักและเถ้าเบาที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
เกาะกูด	ปรับปรุงประสิทธิภาพการคัดแยกขยะอินทรีย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเตาเผา ปรับปรุงการจัดการเถ้าหนักและเถ้าเบาที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
เกาะเต่า	ให้เอกชนดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยระบบเตาเผา โดยใช้อาคารเดิมและดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560
เกาะพะงัน	ให้เอกชนดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยระบบเตาเผาและจัดการเถ้าหนักและเถ้าเบาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
เกาะยาวน้อย	ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกขยะอินทรีย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) และเตาเผาขนาดเล็ก และลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัด ปรับปรุงการจัดการเถ้าหนักและเถ้าเบาที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
เกาะยาวใหญ่	ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยปัจจุบันให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และสามารถรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในอนาคตทั้งเกาะ
หมู่เกาะลันตา	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนเกาะทั้ง 4 แห่ง ต้องร่วมกำจัดขยะมูลฝอยภายใต้การจัดกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ของอำเภอเกาะลันตา และให้เทศบาลตำบลเกาะลันตาใหญ่ องค์กรบริหารส่วนตำบลเกาะลันตาน้อย และเทศบาลตำบลศาลาด่าน ปรับปรุงหรือปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ภายหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดนำขยะมูลฝอยไปกำจัดรวมในกลุ่มพื้นที่ (Cluster) อำเภอเกาะลันตา
เกาะหลีเป๊ะ	ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยบนเกาะแทน และประสานอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในการขอใช้ประโยชน์พื้นที่ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยบนเกาะหลีเป๊ะ

ชื่อเกาะ	การจัดการขยะบนเกาะ
เกาะสมุย	เร่งขนย้ายขยะมูลฝอยรายวันและขยะเก่าที่ตกค้างไปกำจัดบนฝั่งด้วยวิธีว่าจ้างเอกชนอัดขยะเป็นก้อนแล้วหุ้มรัดด้วยพลาสติก เพื่อขนย้ายไปกำจัดบนฝั่งที่ ต.บ้านส้อง อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี
แนวทางที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอยบางส่วนเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) บนเกาะและขนส่งขยะมูลฝอยที่เหลือไปกำจัดบนฝั่ง	
หมู่เกาะพีพี	ลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะส่งไปกำจัดบนฝั่ง โดยคัดแยกขยะอินทรีย์เพื่อจัดการในพื้นที่บางส่วน เพื่อลดปริมาณและความชื้นของขยะมูลฝอยที่ถูกส่งไปกำจัดบนฝั่ง
เกาะเสม็ด	ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิม เพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) และส่งไป ณ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

อย่างไรก็ตาม ปัญหาหลักของการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะทั้งหมด คือ การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง โดยเฉพาะขยะอาหาร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก อาทิ กลิ่นเหม็น น้ำชะมูลฝอย หากเกิดการหมักแบบไร้อากาศจะทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจก น้ำชะมูลฝอยที่เกิดขึ้นส่งผลให้ขยะรีไซเคิลประเภทกระดาษเสียมูลค่า รวมทั้งสูญเสียงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นอย่างมาก และในบางเกาะที่ต้องมีการขนขยะมูลฝอยไปกำจัดบนฝั่ง กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแนวทางการขนส่งขยะมูลฝอยทางเรือจากเกาะเพื่อไปจัดการบนฝั่ง และได้ส่งมอบให้กับกระทรวงมหาดไทยเพื่อใช้ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงาน

ปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีการแต่งตั้งคณะทำงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ เพื่อรองรับและขับเคลื่อนการนำมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะให้ประสบความสำเร็จ

การจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ

ผลการดำเนินโครงการจัดการของเสียแบบผสมผสาน เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันด้านของเสีย (TGCP-Waste) ภายใต้แผนงานความร่วมมือไทย-เยอรมันด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Thai-German Climate Change Programme, TGCP) เป็นการดำเนินการ เพื่อการประเมินทางเลือกในการจัดการของเสียที่มีส่วนช่วยปกป้องสภาพภูมิอากาศในพื้นที่นำร่อง 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลกำแพง เทศบาลเมืองยโสธร และเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยทำการศึกษาการจัดการของเสียของ cluster ซึ่งแบ่งเป็นต้นทาง (จากแหล่งที่ทำให้เกิดขยะไปจนถึงจุดที่ขยะเข้าสู่ระบบการจัดการ) กลางทาง (กิจกรรมการจัดการขยะที่ให้บริการตั้งแต่การเก็บรวบรวมขยะไปจนถึงจุดที่ขยะถูกส่งไปกำจัดขั้นสุดท้าย) และปลายทาง (ขยะมูลฝอยถูกส่งไปยังการกำจัดขั้นสุดท้าย) มีการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และประเมินถึงเครดิตจากก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงได้จากการจัดการขยะมูลฝอย โดยเครดิตดังกล่าวพิจารณาจากผลกระทบที่สามารถลดหรือหลีกเลี่ยงได้ (Avoid burden system) จากการนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์ เช่น การนำวัสดุรีไซเคิลที่ได้ไปทดแทนวัสดุปฐมภูมิ หรือการผลิตพลังงานจากขยะ ซึ่งการประเมินนี้จะช่วยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในด้านการจัดการขยะ นอกเหนือไปจากการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องไปกำจัดโดยการฝังกลบ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. Custer เทศบาลตำบลกำแพง มีปริมาณขยะมูลฝอย 40,000 ตัน/ปี รวบรวมส่งไปกำจัดที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย 40% ของปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด ได้จัดทำมาตรการการจัดการขยะ ดังนี้

- 1) มาตรการต้นทาง ได้แก่ การป้องกันการเกิดขยะ/การลดขยะที่แหล่งกำเนิด การเพิ่มสัดส่วนการรีไซเคิลวัสดุที่ต้นทาง
- 2) มาตรการกลางทาง ได้แก่ การปรับปรุงระบบการบำบัดขยะด้วยวิธีการแบบเชิงกล-ชีวภาพ และการรับซื้อขยะรีไซเคิล
- 3) มาตรการปลายทาง ได้แก่ การปรับปรุงระบบฝังกลบมูลฝอยให้ได้ตามมาตรฐานการบำบัดแบบใช้อากาศอย่างง่ายสำหรับขยะอินทรีย์ที่เหลือ การใช้วัสดุที่สามารถเปลี่ยนมีเทนเป็นคาร์บอนไดออกไซด์ (Methane oxidation layer) เป็นวัสดุปิดทับขยะในกระบวนการฝังกลบและการผลิตเชื้อเพลิงขยะ ผลการประเมินสามารถลดปริมาณขยะได้ประมาณ 20,000 ตันต่อปี สูงกว่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากการจัดการขยะ (7,500 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้เท่ากับ 1,340 2,200 และ 1,280 บาทต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

2. Custer เทศบาลนครนครสวรรค์ มีปริมาณขยะมูลฝอย 123,178 ตัน/ปี เข้าสู่ระบบคัดแยกของศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลนครนครสวรรค์ ในพื้นที่ 266 ไร่ ประมาณ 59,741 ตัน/ปี ในการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พิจารณาจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 123,178 ตัน/ปี ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ศูนย์กำจัดขยะฯ จำนวน 59,713 ตัน/ปี ซึ่งถูกกำจัดโดยระบบฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ยังไม่มีการติดตั้งระบบรวบรวมก๊าซมีเทน ปริมาณขยะมูลฝอยที่เหลือ 63,437 ตัน/ปี (ในส่วนของ informal sector) พิจารณาโดยกำหนดให้ถูกนำไปกำจัดโดยการฝังกลบแบบเทกองกลางแจ้ง

จึงมีค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเท่ากับ 120,200 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ทั้งนี้ ไม่มีการคิดเครดิตที่ได้รับจากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่หลีกเลี่ยงได้โดยการทดแทนวัสดุหรือเชื้อเพลิงหลัก เนื่องจากไม่มีการเก็บรวบรวมก๊าซมีเทนที่เกิดขึ้นจากการฝังกลบ จึงไม่มีการใช้ประโยชน์เกิดขึ้นและไม่มีการรายงานข้อมูลปริมาณขยะที่รีไซเคิลได้

3. Cluster เทศบาลเมืองยโสธร มีปริมาณขยะมูลฝอย 54,115 ตัน/ปี เข้าสู่ระบบคัดแยกของศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร พื้นที่รวม 118 ไร่ ประมาณ 23,908 ตัน ในการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีปริมาณขยะที่ถูกรีไซเคิลที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการปริมาณ 7,381 ตัน มีการนำขยะอินทรีย์ 6,563 ตัน ผลิตปุ๋ย/สารปรับปรุงดิน ขยะส่วนที่เหลือและไม่ได้ถูกรีไซเคิลปริมาณ 30,003 ตัน ถูกนำไปกำจัดโดยการฝังกลบแบบเทกองกลางแจ้ง (Wild dump (shallow)) เนื่องจากไม่มีการปิดด้วยวัสดุกลบทับที่บ่อฝังกลบ ผลการคำนวณมีค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเท่ากับ 31,232 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า กระบวนการรีไซเคิลสำหรับวัสดุรีไซเคิลและการทำปุ๋ย/สารปรับปรุงดิน (สำหรับทดแทนวัสดุหลัก) สามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 1,078 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งน้อยกว่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิจากการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน cluster เทศบาลเมืองยโสธร

ผลการศึกษาในพื้นที่นำร่องทั้ง 3 แห่ง สามารถนำสถานการณ์จำลองทางเลือกการลดก๊าซเรือนกระจกมาเป็นต้นแบบประยุกต์ใช้ในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการขยะมูลฝอย และจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการมูลฝอยแบบคาร์บอนต่ำ ตามมาตรการจัดการของเสียที่ต้นทาง กลางทาง เพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างความตระหนักในการจัดการมูลฝอยแบบคาร์บอนต่ำให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นต่อไป

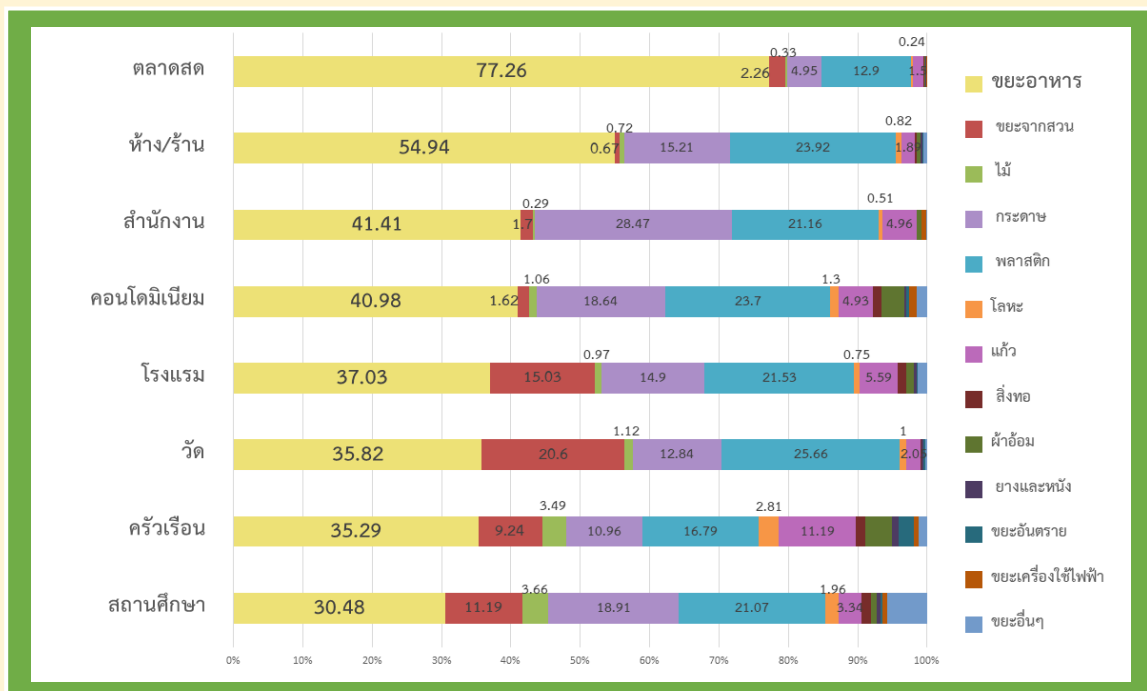
กิจกรรมการดำเนินโครงการจัดการของเสียแบบผสมผสาน เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

ผลการประเมินองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ปี 2564

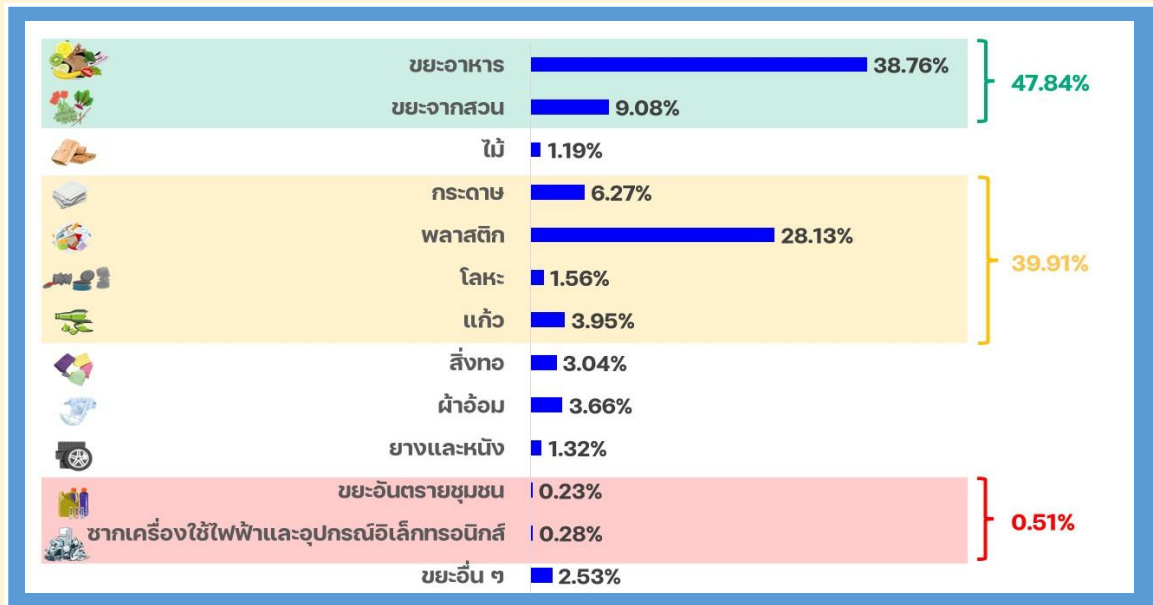
ขยะมูลฝอยนับเป็นปัญหามลพิษที่สำคัญของประเทศ ซึ่งพบว่าขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการจัดการหรือการคัดแยกอย่างเหมาะสม โดยมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อลักษณะและองค์ประกอบขยะมูลฝอย เช่น ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ฤดูกาล ลักษณะกิจกรรมและบริบทของเมืองหรือชุมชนนั้น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ในการแก้ไขปัญหาหรือการปรับปรุงระบบการจัดการขยะมูลฝอยจำเป็นต้องมีการศึกษาด้านต่าง ๆ อาทิ ลักษณะขององค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น การวิเคราะห์อัตราการเกิด การวิเคราะห์ปริมาณขยะมูลฝอยและองค์ประกอบขยะมูลฝอย โดยพบว่าลักษณะขององค์ประกอบของขยะมูลฝอยที่จะเข้าระบบมีส่วนสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยในแต่ละเทคโนโลยี ที่จะเลือกนำมาใช้ในการบำบัด/กำจัดขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสม เช่น ขยะอินทรีย์ประเภทขยะอาหาร ขยะจากสวนและการเกษตร อาจเหมาะสมกับระบบบำบัด/กำจัดแบบหมักทำปุ๋ยหรือหมักเพื่อผลิตพลังงาน ขยะพลาสติกอาจเหมาะสมกับระบบบำบัด/กำจัดแบบการผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ซึ่งสามารถต่อยอดมาเป็นระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบการเผาเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) ต่อได้

การประเมินองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากโครงการจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่างกรมควบคุมมลพิษและองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน โดยมีผลการประเมินองค์ประกอบขยะมูลฝอย ดังนี้

องค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ปี 2564

การประเมินองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ได้วิเคราะห์ข้อมูลจาก 3 แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย (1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกรมควบคุมมลพิษและองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (2) ข้อมูลองค์ประกอบขยะมูลฝอยของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 และ (3) ข้อมูลการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร โดยมีผลการประเมินองค์ประกอบขยะมูลฝอย ดังนี้

องค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี 2564

จากองค์ประกอบขยะมูลฝอยทั้งจากแหล่งกำเนิดและจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พบว่าขยะอินทรีย์โดยเฉพาะขยะอาหาร และขยะมูลฝอยประเภทพลาสติกมีสัดส่วนเป็นจำนวนมากในทุกแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยและในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ส่งผลให้การวางแผนต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาขยะอาหารและขยะพลาสติก จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้มีการจัดทำแผนหลักเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศในอีก 5 ปีข้างหน้า ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. 2566 - 2573) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2570)

การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้พัฒนารูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเลือกรูปแบบและวิธีการแยกทิ้งที่เหมาะสม 2) การแยกทิ้ง 3) การเก็บรวบรวม 4) การเก็บกัก 5) การขนส่ง 6) การรีไซเคิล และ 7) การบำบัดหรือกำจัด และกำหนดแนวทางการบริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบการจัดการ สนับสนุนให้จังหวัดและ อปท. ใช้ในการดำเนินงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนและมีศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัด โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) หรือเทศบาลที่มีศักยภาพรับผิดชอบค่ากำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนในภาพรวมของจังหวัด และได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ อปท. ใช้ในการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด
2. ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ อปท. ในจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา และจังหวัดตรัง และจัดทำข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน
3. ลงพื้นที่หารือแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายในภาพรวมของจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชัยนาท และจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งยังไม่มีเจ้าภาพหลักในการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนให้จังหวัดนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน
4. ดำเนินงานร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) ในการผลักดันและขับเคลื่อนให้ อปท. ดำเนินงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดย สอ. กำหนดนโยบายให้ อปท. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” และแจ้งให้จังหวัดและ อปท. ดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เหมาะสมตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ
5. ศึกษาเพื่อพิจารณากำหนดอัตราค่ากำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับ อปท. โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ให้ อปท. จ่ายค่ากำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนในราคาไม่แพงจนเกินไป 2) อปท. สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาว่าจ้างบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตดำเนินการบำบัดหรือกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน และ 3) ใช้ประกอบการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทยหรืองบประมาณกระจายอำนาจ
6. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับ อปท.” ให้กับ อปท. ทั่วประเทศ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมอนามัย สำนักงานคณะกรรมการ

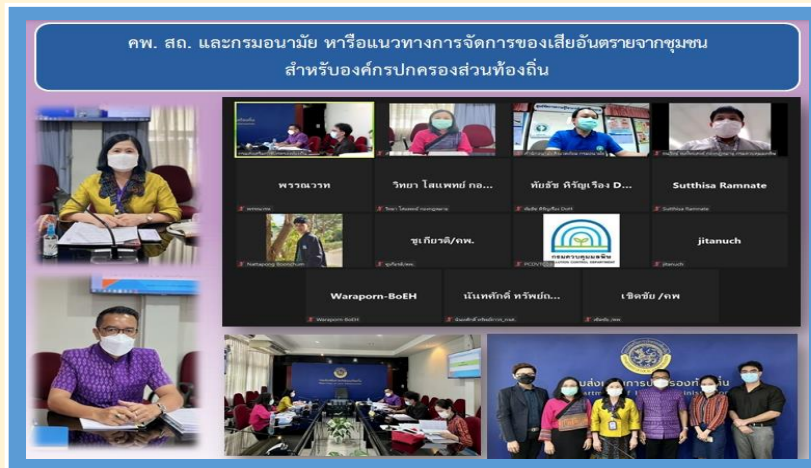

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16 เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และเพิ่มประสิทธิภาพให้ อปท. และหน่วยงานในการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ที่เหมาะสมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพื้นที่ ภูมิภาค และระดับประเทศ

7. เข้าร่วมกิจกรรมการส่งของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปกำจัด และให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานด้านการเก็บรวบรวมและขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนกับเจ้าหน้าที่ อปท.

การลงพื้นที่ให้คำแนะนำ อปท. ในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

การหารือแนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับ อปท. ร่วมกับ สด. และกรมอนามัย เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2565

การเข้าร่วมกิจกรรมการส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปกำจัด

การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การขับเคลื่อนรูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับ อปท.”

การขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน

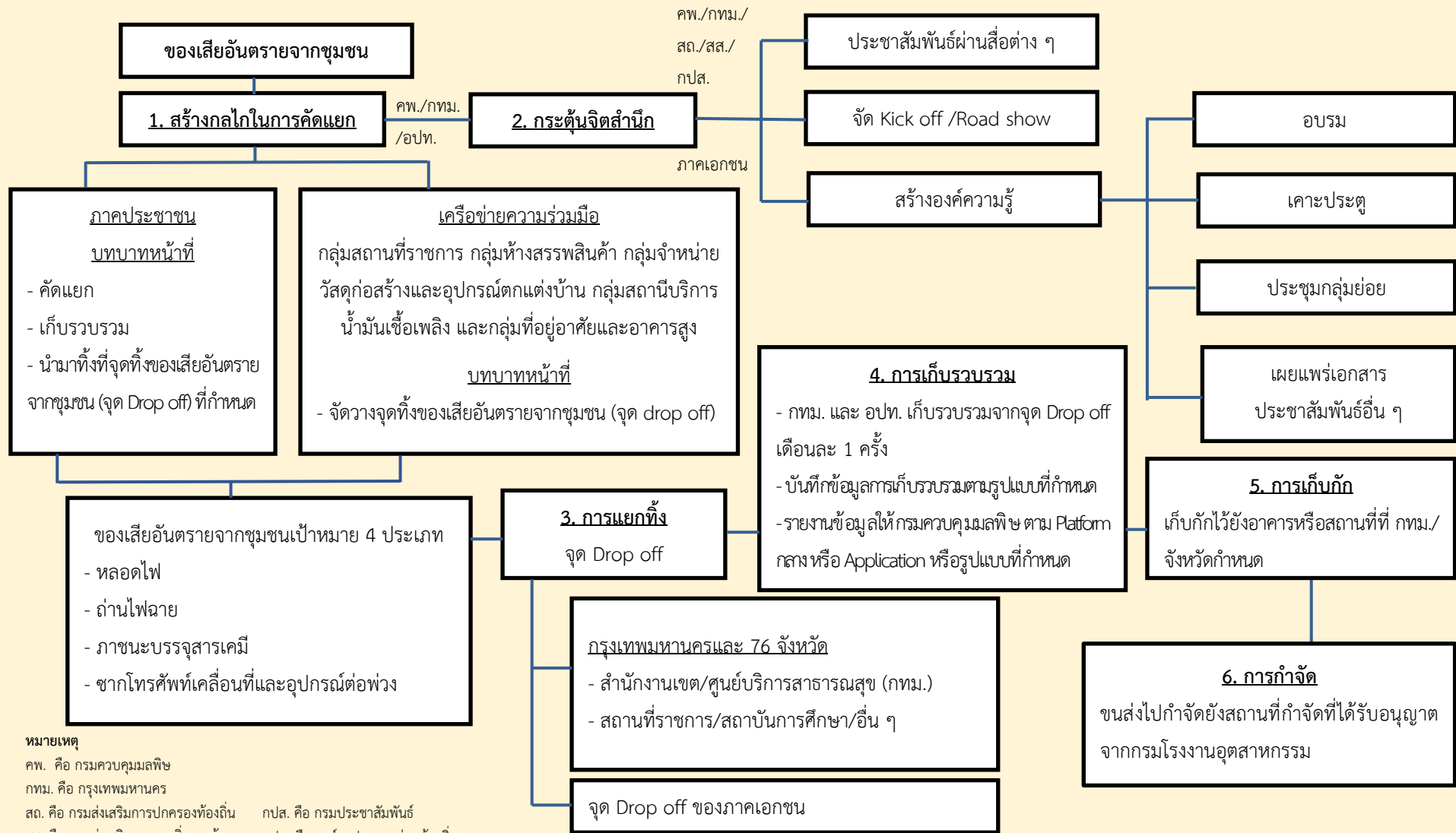
ตั้งแต่ปี 2560 กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรุงเทพมหานครและเครือข่ายภาคเอกชน 11 หน่วยงาน จัดทำโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ขากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขอความร่วมมือภาคเอกชนจัดให้มีจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน (จุด drop off) ที่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และส่งให้กรุงเทพมหานครนำไปบำบัดหรือกำจัดอย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน เข้าสู่ระบบการจัดการได้กว่า 3 ตัน แต่ยังพบข้อจำกัดในการดำเนินงาน คือ ขาดการประชาสัมพันธ์โครงการฯ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนไม่ทราบที่ตั้งและไม่สังเกตเห็นจุด drop off และจำนวนจุดทิ้งยังมีน้อยทำให้ไม่เป็นที่รู้จัก

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจึงมีแนวคิดที่จะขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนให้ครอบคลุม 77 จังหวัดทั่วประเทศ และเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายให้มากขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มสถานที่ราชการ สถานศึกษา กลุ่มห้างสรรพสินค้า กลุ่มจำหน่ายวัสดุก่อสร้างและอุปกรณ์ตกแต่งบ้าน กลุ่มสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง กลุ่มที่อยู่อาศัยและอาคารสูง และมีการเพิ่มเติมความร่วมมือในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

1. รายชื่อภาคีเครือข่ายที่ตอบรับเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 20 หน่วยงาน (14 ภาคีเครือข่าย)

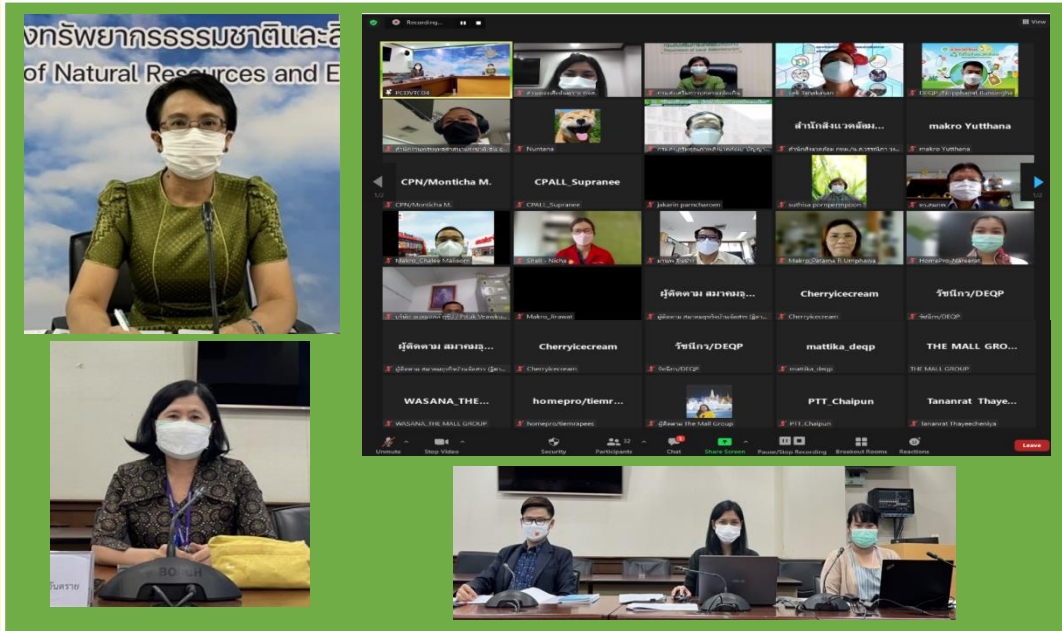
หน่วยงานภาครัฐ		หน่วยงานภาคเอกชน	
- กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	- มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	- บริษัท โฮมโปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) (ร้านโฮมโปร)
- กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	- บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด (ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์)	- บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด (ปั้มเซลล์)
- กรมประชาสัมพันธ์	- มหาวิทยาลัยศิลปากร	- บริษัท สยามพิวรรธน์ จำกัด (ห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน)	- บริษัท อารีญา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) (คอนโดมิเนียม/หมู่บ้าน เครืออารีญา)
- กรุงเทพมหานคร	- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	- บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) (ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล)	- สมาคมอาคารชุดไทย
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	- มหาวิทยาลัยบูรพา	- บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) (ห้างสรรพสินค้าแม็คโคร)	- สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แห่งประเทศไทย

2. บทบาทความร่วมมือในโครงการฯ

หมายเหตุ
 คพ. คือ กรมควบคุมมลพิษ
 กทม. คือ กรุงเทพมหานคร
 สส. คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 สส. คือ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 กปส. คือ กรมประชาสัมพันธ์
 อปท. คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ คือ ประชาชนมีความรับรู้และเข้าใจ มีการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป ทำให้ของเสียอันตรายเข้าสู่ระบบมากขึ้นและได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเทศตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)

การหารือเพื่อขยายภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2565

การหารือรายละเอียดและขอบเขตการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ในพื้นที่ กทม. และ 76 จังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2565

บันทึกความร่วมมือการแก้ไขปัญหาการเผาซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และผลการดำเนินงาน

ปัญหามลพิษจากการถอดแยกซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน ในแต่ละปีจะมีซากผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วหรือชำรุด ถูกขายให้กับชาเล้ง รถเร่ ร้านรับซื้อของเก่าหรือบริจาคให้กับองค์กรหรือมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อนำไปซ่อมแซม ขายเป็นสินค้ามือสอง หรือถอดแยกเอาวัสดุมีค่าต่าง ๆ เช่น อลูมิเนียม ทองแดง เหล็ก และพลาสติก ไปขายเป็นวัตถุดิบให้กับโรงหลอมโลหะและโรงงานผลิตเม็ดพลาสติก

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้มีการติดตามและพบปัญหาการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในหลายพื้นที่และหลายจังหวัด ซึ่งปัญหาหนึ่งที่สำคัญ คือ การเผาสายไฟ โฟม พลาสติก เพื่อให้ถอดแยกวัสดุมีค่าได้ง่าย ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ อาทิ เขม่าควัน ฝุ่นขนาดเล็ก และก๊าซพิษ โดยเฉพาะซากที่เหลือจะถูกนำไปทิ้งอย่างไม่ถูกสุขลักษณะทั้งในที่ดินของผู้ประกอบกิจการเอง พื้นที่สาธารณะ ที่รกร้างว่างเปล่า แม้กระทั่งบ่อขยะมูลฝอยของชุมชน ทำให้โลหะหนักที่เป็นส่วนประกอบในซากผลิตภัณฑ์ เช่น แคดเมียม ปรอท ตะกั่ว ปนเปื้อนในดิน และแหล่งน้ำ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แรงงานคน ใช้อุปกรณ์อย่างง่าย เช่น สว่าน ค้อน คีม ไขควง ช่วยในการถอดแยกไม่มีการสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม และไม่ได้มีการตรวจสอบสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความเสี่ยงที่จะได้รับสัมผัสสารเคมีหรือฝุ่นปนเปื้อนโลหะหนักอันตรายเข้าสู่ร่างกาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ลงพื้นที่ติดตามสภาพปัญหาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ และมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษหาวิธีการแก้ไขปัญหาการคัดแยก การถอดแยกซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าฯ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้มีการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และมีการพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ดำเนินการไม่ถูกต้องแต่พบว่า การบังคับใช้กฎหมายยังมีข้อจำกัด และยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษไม่ได้นำข้อจำกัดดังกล่าวมาเป็นอุปสรรคในดำเนินงาน ยังคงมุ่งมั่นเดินทางที่จะแก้ไขปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จนท้ายที่สุดได้ข้อตกลงที่สำคัญ ซึ่งนำมาสู่การลงนามบันทึกความร่วมมือ “การไม่รับซื้อวัสดุมีค่าจากการเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2565 ณ ห้องประชุมอารีย์สัมพันธ์ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระหว่าง กรมควบคุมมลพิษ ภาครัฐ สมาคม จำนวน 15 หน่วยงาน และผู้ประกอบการในธุรกิจรับซื้อทองแดง จำนวน 103 แห่ง โดยตามบันทึกความร่วมมือฯ ผู้ประกอบการยินดีที่จะร่วมมือไม่รับซื้อวัสดุมีค่าที่มาจากเผา เริ่มจากผลิตภัณฑ์ทองแดงที่มาจากเผาสายไฟ เพราะการไม่รับซื้อจะเป็นการตัดวงจรการเผาที่ดีที่สุด เป็นการใช้ความร่วมมือแทนการบังคับใช้กฎหมายและเป็นการแสดงเจตนากรณีไม่รับซื้อทองแดงจากการเผาซากผลิตภัณฑ์ฯ การสนับสนุน

ผู้ถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ ในการป้องกันตนเองและดำเนินการโดยวิธีการที่เหมาะสมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กจากการเผา ป้องกันมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของผู้ถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าฯ และประชาชนในพื้นที่ และการปนเปื้อนของสารอันตรายในสิ่งแวดล้อม

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย มีการติดตามผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือนพฤษภาคม เป็นต้นมา พบว่าได้มีการขยายเครือข่ายความร่วมมือไปยังสถานประกอบการเพิ่มอีก 321 แห่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสถานประกอบการร้านรับซื้อของเก่าส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามนโยบายเป็นอย่างดี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแจ้งนโยบายการห้ามเผาซากผลิตภัณฑ์ฯ ห้ามเผาสายไฟในที่โล่งอย่างเด็ดขาด และยกเลิกการรับซื้อทองแดงที่ได้จากการเผา ให้ประชาชน ชุมชน สถานประกอบการรับทราบอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 249 แห่ง ออกข้อบัญญัติควบคุมกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในการกำกับดูแลสถานประกอบการกิจการถอดแยกซากผลิตภัณฑ์ฯ และข้อบัญญัติห้ามเผาซากผลิตภัณฑ์และสายไฟ จำนวน 12 แห่ง ความคาดหวังในการขับเคลื่อนในครั้งนี้ มุ่งหวังการสานพลังของภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาครัฐต้องร่วมกันดูแล การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำให้ดำเนินการอย่างถูกต้อง ถูกสุขลักษณะ ไม่มีการเอาไปทิ้ง ไม่มีการเผาซากผลิตภัณฑ์ฯ อย่างที่ผ่านมา

ความร่วมมือ “การไม่รับซื้อวัสดุมีค่าจากการเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์”

การฝึกอบรม “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการสิ่งแวดล้อม”

จากสถานการณ์มลพิษของประเทศ ซึ่งกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายมีการติดตามตรวจสอบเป็นประจำทุกปี พบว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือปัญหามลพิษหลักที่ยังคงมีอยู่ คือ ปัญหาขยะ ของเสียที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ปัญหากลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง สารหรือไอระเหย น้ำเสียที่ถูกระบายทิ้งลงแหล่งน้ำ ทำให้น้ำเน่าเสีย ปลาตาย การลักลอบทิ้งกากของเสีย และหลายครั้งเกิดเป็นอุบัติเหตุจากสารเคมีหรือไฟไหม้โรงงานสถานประกอบกิจการ ไฟไหม้สถานที่กำจัดขยะ ทำให้เกิดปัญหาโรงเรียนของประชาชน การปนเปื้อนมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำอุปโภคบริโภค รวมทั้งเหตุเดือดร้อนรำคาญ ส่งผลให้เกิดการต่อต้านจากประชาชน โดยเฉพาะเมื่อจะมีการจัดสร้างระบบกำจัดของเสีย หรือโรงงานบางประเภท กลายเป็นความขัดแย้งของคนในพื้นที่ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดปัญหาสภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาและความท้าทายในระดับโลกที่ทุกประเทศต้องแก้ไขปัญหานี้ร่วมกัน จากบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ หน่วยหลักในพื้นที่ที่ดูแลทั้งเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงถือว่าเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและมีบทบาทอย่างมากและอยู่ใกล้ชิดกับปัญหา

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามมาตรฐานบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างยั่งยืน ตามที่ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือร่วมกัน เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2564

กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย จัดการฝึกอบรม “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม” ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งคุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำ และการจัดการขยะมูลฝอยและของเสีย ในประเด็นที่สำคัญ เช่น สถานการณ์ ปัญหา ทิศทาง นโยบาย รูปแบบการจัดการที่เหมาะสม และกฎหมาย/กฎระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานในระดับพื้นที่ ภูมิภาค และส่วนกลาง เพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งคุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำ และการจัดการขยะมูลฝอยและของเสีย ให้สามารถนำไปปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และเพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรของหน่วยงานในระดับพื้นที่ ภูมิภาค และส่วนกลาง ในการเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

การฝึกอบรม “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม” จัดขึ้นให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ภูมิภาค คือ ครั้งที่ 1 กลุ่มภาคกลางและตะวันออก ระหว่างวันที่ 2 - 3 ธันวาคม 2564 ครั้งที่ 2 กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 13 - 14 ธันวาคม 2564 ครั้งที่ 3 กลุ่มภาคใต้ ระหว่างวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2564 และครั้งที่ 4 กลุ่มภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 20 - 21 ธันวาคม 2564 ณ ห้องประชุม 302 อาคารกรมควบคุมมลพิษ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทางแอปพลิเคชันซูม (ZOOM Application) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2,976 แห่ง สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด 76 จังหวัด 2) หน่วยงานในระดับพื้นที่ คือ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด 76 จังหวัด 3) หน่วยงานในระดับภูมิภาค คือ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 - 16 และ 4) หน่วยงานส่วนกลาง คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมควบคุมมลพิษ

การฝึกอบรมฯ ดังกล่าว ได้รับเกียรติจาก นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวมอบนโยบายและแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศ (วีดิทัศน์) นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ กล่าวถึงที่มา วัตถุประสงค์ และความคาดหวัง (วีดิทัศน์) และนายประยูร รัตนเสนีย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวความเชื่อมโยงการดำเนินงานจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหัวข้อการฝึกอบรมฯ จำนวน 16 เรื่อง ครอบคลุมการจัดการน้ำเสีย การจัดการมลพิษทางอากาศ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และการรายงานข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

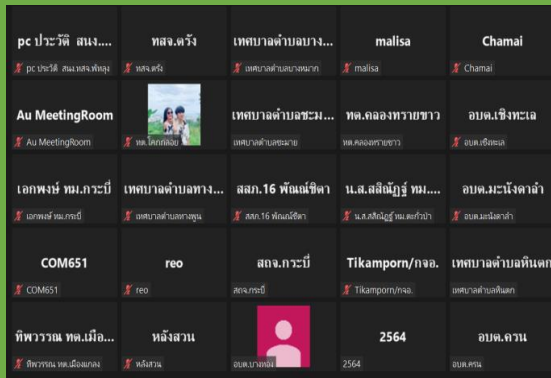
ภายหลังจากการฝึกอบรม กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินการรวบรวมจัดทำเป็นองค์ความรู้ “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม” ซึ่งเป็นชุดองค์ความรู้ที่ครอบคลุมในประเด็นเรื่อง สถานการณ์ ปัญหา ทิศทาง นโยบาย รูปแบบการจัดการที่เหมาะสม กฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย คุณภาพน้ำ และคุณภาพอากาศ รวมถึงคำถาม - คำตอบจากการฝึกอบรม เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทของการใช้ชีวิตในยุควิถีใหม่ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศตามนโยบาย Bio-Circular-Green Economic Model (BCG Model) และสอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่และภูมิสังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมต่อไป

ครั้งที่ 1 กลุ่มภาคกลางและตะวันออก
วันที่ 2 - 3 ธันวาคม 2564 จำนวน 174 คน

ครั้งที่ 2 กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วันที่ 13 - 14 ธันวาคม 2564 จำนวน 276 คน

ครั้งที่ 3 กลุ่มภาคใต้
วันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2564 จำนวน 240 คน

ครั้งที่ 4 กลุ่มภาคเหนือ
วันที่ 20 - 21 ธันวาคม 2564 จำนวน 314 คน

ผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563-2565)

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการจัดการขยะพลาสติกของประเทศ โดยมีเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน ในการเลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ด้วยการใช่วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 100 ภายในปี 2565 ได้แก่ 1) ถุงพลาสติกหูหิ้ว ความหนาน้อยกว่า 36 ไมครอน 2) กล่องโฟมบรรจุอาหาร 3) แก้วพลาสติก ความหนาน้อยกว่า 100 ไมครอน 4) หลอดพลาสติก และหากมีความจำเป็นต้องใช้ให้มีการนำ ขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของพลาสติกเป้าหมาย ภายในปี พ.ศ. 2565 ได้แก่ 1) ถุงพลาสติกหูหิ้ว 2) บรรจุภัณฑ์ฟิล์มพลาสติก ชั้นเดียว 3) ขวดพลาสติก (ทุกชนิด) 4) ฝาขวด 5) แก้วพลาสติก 6) ถาด/กล่องอาหาร และ 7) ซ้อน/ส้อม/มีด

จากการติดตามผลการดำเนินการลดพลาสติกที่ผ่านมา การดำเนินการยังไม่บรรลุเป้าหมาย ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยสมัครใจ (Volunteer Programs) อาทิ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วมในการลดใช้พลาสติก เนื่องจากการดำเนินการที่มีผลกระทบน้อยที่สุด และพบว่ายังมีปริมาณ ขยะพลาสติกเพิ่มขึ้น จากการประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการฯ จนถึงปี 2564 ร่วมกับสถาบันพลาสติก โดยใช้ฐานข้อมูล Material Flow of Plastic สรุปได้ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 การลด เลิกใช้พลาสติกเป้าหมาย ด้วยการใช่วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในปี 2564 สามารถดำเนินการได้ร้อยละ 42 (เมื่อเทียบกับข้อมูลปีฐาน) โดยลด 1) ถุงพลาสติกหูหิ้ว ความหนา น้อยกว่า 36 ไมครอน ลดได้ร้อยละ 43 2) หลอดพลาสติก ลดได้ร้อยละ 33 3) แก้วพลาสติก ความหนาน้อยกว่า 100 ไมครอน ลดได้ร้อยละ 32 และ 4) กล่องโฟมบรรจุอาหาร ลดได้ร้อยละ 20

เป้าหมายที่ 2 การนำพลาสติกเป้าหมายภายในประเทศกลับไปใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในปี 2564 สามารถดำเนินการได้ร้อยละ 25 (เมื่อเทียบกับ ข้อมูลปีฐาน) ผลิตภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ ขวดพลาสติก (ทุกชนิด) รองลงมา คือ บรรจุภัณฑ์ ฟิล์มพลาสติกชั้นเดียว ถุงพลาสติกหูหิ้ว แก้วพลาสติก ฝาขวด ถาด/กล่องอาหาร โดยผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีการ นำกลับไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ซ้อน ส้อม มีด

การจัดการขยะพลาสติกที่ผ่านมายังมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เนื่องจากไม่มี กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกโดยเฉพาะ ยังคงมีการผลิต และออกแบบผลิตภัณฑ์พลาสติกหลากหลายวัสดุและหลากหลายประเภท โดยไม่ได้คำนึงถึงการนำกลับมา

ใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดขยะพลาสติกเพิ่มขึ้นทุกปี ความตระหนักและความร่วมมือของประชาชนในการลดเลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use Plastics) ยังมีน้อย มีการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกมากเกินความจำเป็น และเพิ่มขึ้นนับจากมีสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อีกทั้งระบบการจัดการขยะที่มีในปัจจุบันยังขาดการคัดแยกและการรวบรวม เพื่อนำกลับไปหมุนเวียนเป็นวัตถุดิบใหม่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ยังคงเดินหน้าขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการกำหนดผลิตภัณฑ์ทางเลือกที่เหมาะสมให้ผู้บริโภค ผลักดันการลดปริมาณและยกเลิกการนำเข้าเศษพลาสติก โดยแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) จะสิ้นสุดในปี 2565 ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อยกระดับการบริหารจัดการขยะพลาสติกให้ดีขึ้นกว่าเดิม และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องต่อไป

โครงการพัฒนาและบริหารจัดการการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า

ปัจจุบันขยะมูลฝอยยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศเนื่องจากประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางหรือจากบ้านเรือนของตนเอง โดยเฉพาะขยะที่ยังสามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงไม่คัดแยกขยะที่มีความเป็นอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ กระป๋องสเปรย์ เพราะเข้าใจว่า “ขยะ” ก็คือ “ขยะ” การกำจัดขยะเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหากประชาชนคัดแยกขยะแล้วก็ไม่รู้ว่าจะส่งต่อขยะอย่างไร ไม่มีใครรับซื้อ ขาดความเชื่อมโยงผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจรีไซเคิล

ผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะและรับซื้อของเก่า ได้แก่ ชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า เป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในธุรกิจรีไซเคิล โดยจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเก็บหรือรับซื้อขยะรีไซเคิล หรือวัสดุเหลือใช้ตามบ้านเรือน ชุมชน ร้านค้า หรือสถานประกอบการ เพื่อรวบรวมส่งต่อไปยังร้านรับซื้อของเก่าขนาดใหญ่หรือส่งต่อไปยังโรงงานอุตสาหกรรมรีไซเคิล โดยการปฏิบัติงานของชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า เพื่อคัดแยกวัสดุแต่ละชนิดไม่ให้ปะปนกัน ต้องสะสมวัสดุ สิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ไว้ในร้านหรือภายในบ้าน เพื่อรอการขนส่งหรือจำหน่ายต่อไป หากชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบกิจการและคนงาน รวมทั้งประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง อาทิ ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรค เสี่ยงดังจากการคัดแยก การถอดส่วนประกอบ การขนย้ายสิ่งของ อุบัติเหตุจากของมีคม การตกหล่นในระหว่างการขนย้าย กลิ่นจากการหมักหมมของการสะสมสิ่งของ น้ำเสียจากการล้างวัสดุ การเผา และการทิ้งเศษเหลือใช้ เป็นต้น

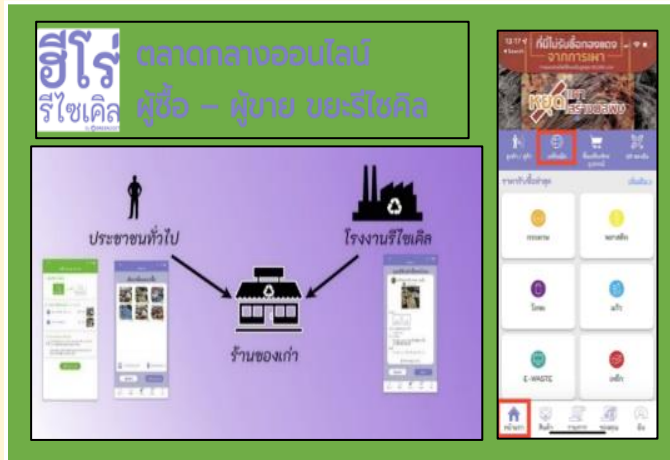
กรมควบคุมมลพิษ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพชาเล้งและรับซื้อของเก่า ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการคัดแยกและนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ จึงได้ร่วมกับสมาคมชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า สมาคมผู้ประกอบการค้ารีไซเคิลไทย และคุณเปรม พฤกษ์ยานนท์ เจ้าของเพ็ญงูชาเล้งกับขยะที่หายไป จัดทำโครงการพัฒนาและบริหารจัดการการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อส่งเสริมให้มีการยกระดับคุณภาพชีวิตของชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่าอย่างเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่สุขภาพกาย สุขภาพจิต สร้างความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพที่ปลอดภัยต่อชีวิตและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แนวปฏิบัติในการคัดแยกและเก็บรวบรวมวัสดุรีไซเคิลชนิดต่าง ๆ ให้ความปลอดภัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของชาเล้ง ผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่า คนงานและประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และการรวมตัวจัดตั้งเครือข่ายองค์กรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ จำนวน 4 กิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาศักยภาพชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ชาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า ให้ความรู้ความเข้าใจถึงแนวปฏิบัติในการคัดแยกและเก็บรวบรวมวัสดุรีไซเคิลให้มีความปลอดภัย และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบกิจการและคนงาน รวมทั้งประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ข้างเคียง

กิจกรรมที่ 2 ยกระดับร้านรับซื้อของเก่าต้นแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อเป็นศูนย์ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบกิจการร้านรับซื้อของเก่าที่ถูกต้อง ถูกสุขลักษณะ สุขอนามัย

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม “อีโร่ รีไซเคิล” by Green2Get เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกและรวบรวมขยะ เพื่อนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่ 4 การประเมินผลตอบแทนทางสังคม (Social Return on Investment: SROI) เพื่อถอดบทเรียนผลการดำเนินโครงการ “พัฒนาและบริหารจัดการการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชาล้งและร้านรับซื้อของเก่า”

โครงการฯ จะช่วยให้ผู้ประกอบการอาชีพชาล้งและร้านรับซื้อของเก่ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการประกอบกิจการในการคัดแยก และรวบรวมขยะวัสดุรีไซเคิลชนิดต่าง ๆ เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการอาชีพชาล้งและร้านรับซื้อของเก่ามีความปลอดภัย สามารถลดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยจากการประกอบอาชีพและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ อีกทั้งยังมีเครื่องมือ/เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น แอปพลิเคชัน “อีโร่ รีไซเคิล” เข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยบริหารจัดการการคัดแยก รวบรวมและเก็บขน เพื่อดึงขยะจากบ้านเรือน ชุมชน อาคาร สำนักงาน กลับมาใช้ประโยชน์ ทำให้การบริหารจัดการขยะของประเทศมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ความร่วมมือการพัฒนาแอปพลิเคชัน

เพื่อส่งเสริมการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ (Hero Recycle)

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางเพื่อนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ แต่เนื่องจากประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางหรือจากบ้านเรือนของตนเอง โดยเฉพาะขยะที่ยังสามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงไม่คัดแยกขยะที่เป็นอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ กระป๋องสเปรย์ เพราะเข้าใจว่า “ขยะ” ก็คือ “ขยะ” การกำจัดขยะเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนคัดแยกขยะแล้วก็ไม่รู้ว่าจะส่งต่อขยะอย่างไร ไม่มีช่องทางหรือการเชื่อมโยงผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจรีไซเคิล ซึ่งปัจจุบันมีการเติบโตเพิ่มมากขึ้น มีความต้องการใช้วัสดุรีไซเคิลเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตเพิ่มขึ้น

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย เห็นว่าปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการใช้ชีวิตของประชาชนเพิ่มมากขึ้น จึงได้ร่วมกับนายเปรม ฤกษ์ทยานนท์ เจ้าของเพจเฟซบุ๊ก “ลุงซาเล้งกับขยะที่หายไป” และสมาคมซาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า พัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคธุรกิจรีไซเคิล ได้แก่ (1) ประชาชนหรือครัวเรือน (ต้นทาง) (2) ซาเล้งและร้านรับซื้อของเก่า (กลางทาง) และ (3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงงานรีไซเคิล (ปลายทาง) อย่างเป็นระบบครบวงจร และเป็นตลาดกลางในการซื้อ – ขายวัสดุรีไซเคิล เพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกและรวบรวมขยะ เพื่อนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์และเป็นเวทีในการพบกันระหว่างผู้ต้องการซื้อและผู้ต้องการขายวัสดุรีไซเคิล เพื่อให้เกิดสมดุลของ Demand และ Supply ของการใช้วัสดุรีไซเคิล โดยใช้ชื่อแอปพลิเคชันว่า “ฮีโร่ รีไซเคิล”

“ฮีโร่ รีไซเคิล” เป็นแอปพลิเคชันที่เข้ามาเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการคัดแยกขยะและการรวบรวมเพื่อขายหรือส่งต่อขยะที่ยังสามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้หรือวัสดุรีไซเคิลให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบรีไซเคิล และรองรับการขายและส่งต่อวัสดุรีไซเคิลทุกประเภท เข้าถึงตั้งแต่ประชาชนห้างสรรพสินค้า ผู้แยกขยะบริเวณใกล้เคียง และเชื่อมโยงผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจรีไซเคิลทุกประเภท รวมถึงซาเล้งและโรงงานอุตสาหกรรม

ฮีโร่ รีไซเคิล

ตลาดกลางออนไลน์ ผู้ซื้อ - ผู้ขาย ขยะรีไซเคิล

ดาวน์โหลดฟรี

ฮีโร่ รีไซเคิล แอปพลิเคชันตลาดกลางออนไลน์สำหรับผู้ซื้อ - ผู้ขายแลกเปลี่ยนขยะรีไซเคิล ตัวช่วยขาล้างรายการซื้อขายรายสัปดาห์ รายเดือน รายไตรมาส หรือ ออกรายการกอง ส่วนท้องถิ่น สภากรรณพณิชย์ ผู้รับซื้อ ธรรับซื้อ และจุดรับบริจาค เพื่อรวบรวม และส่งต่อไปยังผู้ที่ต้องการขยะรีไซเคิล โดยตรงไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำธุรกรรมด้วยตนเอง และยังการอัพเดทข้อมูลราคาขยะรีไซเคิลทั้งในและต่างประเทศ และมีเครื่องมือช่วยคำนวณน้ำหนักกองขยะด้วย

1 วิธีสมัครสมาชิก

ผู้ใช้ใหม่สามารถสมัครสมาชิกได้โดยเลือกประเภทสมาชิก โดยเลือกประเภทรับซื้อหรือส่งของตาม ปลายทางที่ต้องการ ดังนี้

- รับซื้อขยะรีไซเคิล
- จุดรับบริจาคขยะรีไซเคิล
- รับซื้อขยะรีไซเคิล
- รับซื้อขยะรีไซเคิล

2.2 เครื่องมือแปลงหน่วย

เมื่อ "นำเข้า" ที่มีข้อมูลครบถ้วน "หรือเลือก" หรือระบบคำนวณจากหน่วยเลือก "หรือเลือก" เครื่องมือแปลงหน่วย

2.3 เครื่องมือคำนวณกองขยะ

จะมีเครื่องมือช่วยคำนวณกองขยะเป็น "น้ำหนัก" ที่แม่นยำคือ "หรือเลือก" เครื่องมือคำนวณ "หรือเลือก" เครื่องมือคำนวณ "หรือเลือก" เครื่องมือคำนวณ "หรือเลือก"

3 การเสนอซื้อขายประกาศขายจากประชาชน

เครื่องมือช่วยเสนอซื้อขายขยะรีไซเคิลได้ทั้งในกรณี (SI) รับซื้อ และ (SO) ส่งขาย

คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชัน "ฮีโร่ รีไซเคิล" by Green2Get

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

www.pccfd.go.th

การใช้งานแอปพลิเคชันฮีโร่ รีไซเคิล (Hero Recycle)

ความร่วมมือกับกรมศุลกากรในการตรวจสอบ การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ

พระราชบัญญัติการส่งออกป็นนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้มีการควบคุมประเภทและชนิดของสินค้าที่ต้องขออนุญาตหรือต้องห้ามในการส่งออก นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร หรือกำหนดให้มีมาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้ ในอันที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือประโยชน์อื่นใดของรัฐ ทั้งนี้ กำหนดให้ขยะเทศบาล (Municipal Waste) พิกัดอัตราศุลกากร 3825.10.00 ซึ่งหมายถึง ของเสียชนิดที่รวบรวมจากบ้านเรือน โรงแรม ภัตตาคาร โรงพยาบาล ร้านค้า สำนักงาน ฯลฯ จากการกวาดถนนและทางเท้า ตลอดจนของเสียจากการก่อสร้างและรื้อถอน ซึ่งโดยทั่วไปขยะเทศบาลมีวัตถุหลายชนิด เช่น พลาสติก ยาง ไม้ กระดาษ สิ่งทอ แก้ว โลหะ เศษอาหาร เฟอร์นิเจอร์แตกหัก และของชำรุดหรือของทิ้งอื่น ๆ เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่ต้องห้ามนำเข้าและห้ามนำผ่านราชอาณาจักร ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ขยะเทศบาลเป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำเข้าและห้ามนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. 2562

โดยทั่วไปการตรวจสอบสินค้านำเข้าจากต่างประเทศที่บรรจุในตู้คอนเทนเนอร์ กรมศุลกากรจะมีการตรวจสอบด้วยเครื่องเอกซเรย์ในเบื้องต้น และหากพบว่าสินค้าใดน่าจะเข้าข่ายเป็นสินค้าต้องห้าม เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะเทศบาล จะมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบสินค้าในตู้อย่างละเอียดอีกชั้นหนึ่ง โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ร่วมส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสินค้าน่าจะเป็นสินค้าต้องห้ามจำนวน 2 กรณี คือ

1) กรณีการนำเข้าขยะเทศบาลจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยร่วมกับศูนย์เอกซเรย์และเทคโนโลยีศุลกากร สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ตรวจสอบตู้สินค้านำเข้าจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่สำแดงว่าเป็นเศษกระดาษ ซึ่งไม่ได้คัดแยก ตามพิกัด 4707.90.00 น้ำหนักรวม 294,185 กิโลกรัม พบว่าสินค้านี้เป็นเศษกระดาษที่มีวัตถุชนิดอื่นปะปนจำนวนมาก อาทิ ถุงพลาสติก เศษผ้า เชือก เป็นต้น และไม่ได้ผ่านการทำความสะอาด เข้าข่ายเป็นขยะเทศบาล ตามพิกัด 3825.10.00 ซึ่งเป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำเข้าและห้ามนำผ่านราชอาณาจักร ทั้งนี้ คพ. ได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบไปยังกรมศุลกากรเพื่อขอให้ดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดและให้ดำเนินการส่งของกลับออกไปนอกราชอาณาจักรโดยให้บริษัทฯ เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินการส่งสินค้านี้กลับไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาตามคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังแล้ว โดยเรือสินค้าได้ออกจากท่าเรือแหลมฉบัง ตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2565

2) กรณีการนำเข้าขยะเทศบาลจากประเทศออสเตรเลีย โดยร่วมกับสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ตรวจสอบสินค้าขาเข้าจากประเทศออสเตรเลียที่สำแดงว่าเป็นเศษกระดาษ (Waste Paper – Mixed Paper) ตามพิกัด 4707.90.00 น้ำหนักรวม 130,120 กิโลกรัม พบว่าสินค้านี้เป็นเศษกระดาษที่มีวัสดุชนิดอื่นปะปน อาทิ กระดาษเปื้อนสี ซองบรรจุภัณฑ์อาหาร หน้ากากอนามัย ผ้าอ้อมอนามัย กระป๋องสเปรย์ ซองยา เป็นต้น ประมาณร้อยละ 20-30 เข้าข่ายเป็นขยะเทศบาล ตามพิกัด 3825.10.00 ทั้งนี้ คพ. ได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบไปยังกรมศุลกากร เพื่อขอให้ดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดและให้ส่งของกลับออกไปนอกราชอาณาจักรโดยให้บริษัทฯ เป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินการส่งสินค้านี้กลับไปยังประเทศออสเตรเลียตามคำสั่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังแล้ว โดยเรือสินค้าได้ออกจากท่าเรือแหลมฉบัง ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2565

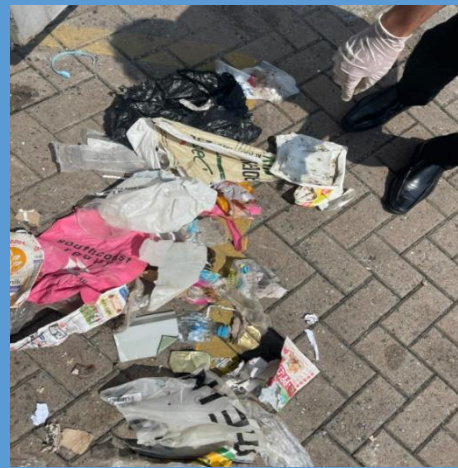
นอกจากนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้มีหนังสือขอความร่วมมือไปยังกรมการค้าต่างประเทศ เพื่อประสานแจ้งหน่วยงานและด่านศุลกากรประจำท่าเรือประเทศต้นทางทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศออสเตรเลียให้รับทราบข้อกำหนดของประเทศไทยและขอให้กำชับเข้มงวดมิให้มีการลักลอบนำสินค้าผิดกฎหมายส่งออกไปยังประเทศไทยอีก

การลงพื้นที่ตรวจสอบตู้สินค้านำเข้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา

ณ สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

การลงพื้นที่ตรวจสอบตู้สินค้านำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย
ณ สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี

การดำเนินงานภายใต้หน่วยปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมี

กรมควบคุมมลพิษได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (ศปก.พล.) หน่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมี ซึ่งมีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านมลพิษจากสารเคมี บูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้หน่วยปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมี เพื่อดำเนินการเชิงรุกในการติดตามตรวจสอบ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษ โดยในปี 2565 ได้เข้าไปดำเนินการ ในกรณีเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 เหตุการณ์ คือ

1. เหตุเพลิงไหม้ บริษัท สยามซีดีเคมิคอลส์ จำกัด ซอยเอกชัย 110 แขวงคลองบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565 เวลา 09.30 น. ซึ่งประกอบกิจการนำเข้าและผลิตเคมีภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องปรุงรส และผลิตภัณฑ์นม เป็นอาคารพาณิชย์ 4 ชั้น โดยเกิดเหตุที่บริเวณชั้นที่ 1 ซึ่งเป็นที่จัดเก็บสินค้าเพื่อรอการจำหน่าย ชนิดของสารเคมีที่เกิดเพลิงไหม้ คือ sodium hydrosulfite บรรจุในถังเหล็กขนาด 50 กิโลกรัม เกิดเพลิงไหม้จำนวน 2 ถัง (100 กิโลกรัม) จากทั้งหมด 7 ถัง สาเหตุเกิดจากพนักงานล้างมือทำให้น้ำกระเด็นไปยังถังบรรจุสารเคมี ซึ่งบนถังมีเศษผง sodium hydrosulfite ทำให้เกิดเพลิงลุกไหม้ เนื่องจากสารเคมีดังกล่าวเมื่อสัมผัสกับความชื้นจะทำให้เกิดการลุกติดไฟได้ พนักงานบริษัทฯ ได้ใช้น้ำดับเพลิงและนำทรายแห้งมาปิดทับ และสามารถดับเพลิงได้เมื่อเวลา 10.00 น.

สำนักงานเขตบางบอน สำนักงานอนามัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานการแพทย์ และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรุงเทพมหานคร ร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบเหตุการณ์ดังกล่าว โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบความเป็นอันตรายและไอระเหยสารเคมีในบริเวณที่เกิดเหตุและชุมชนใกล้เคียงโดยรอบ ซึ่งพบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัยต่อประชาชน พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการของเสียที่เกิดจากการเผาไหม้ของสารเคมี ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

2. เหตุเพลิงไหม้โรงงานของบริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565 เวลา 6.30 น. ซึ่งเป็นโรงงานประเภทรีไซเคิลกากอุตสาหกรรมที่อยู่ระหว่างการปิดปรับปรุงโรงงาน จุดเกิดเหตุเพลิงไหม้เป็นโกดังเก็บกากอุตสาหกรรมประเภทกากน้ำมันและกากสี ประมาณ 1,000 ถัง ถึง 200 ลิตร ระหว่างเกิดเหตุเพลิงไหม้มีเสียงระเบิดเป็นระยะ ๆ และมีควันสีดำฟุ้งกระจายไปยังบริเวณโดยรอบพื้นที่ ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน

เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าระงับเหตุและควบคุมเพลิงที่ลุกไหม้อย่างต่อเนื่อง โดยใช้โฟมดับเพลิงและน้ำควบคู่กันในบริเวณอาคารเก็บกากอุตสาหกรรมจนกระทั่งเพลิงไหม้สงบลง กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความเป็นอันตรายและไอระเหยสารเคมีในบริเวณที่เกิดเหตุและชุมชนใกล้เคียงในพื้นที่รัศมี 0.5 – 5 กิโลเมตร คุณภาพน้ำผิวดิน และตะกอนดิน ภายในพื้นที่โรงงานและในลำห้วยสาธารณะที่ได้รับผลกระทบจากการใช้น้ำดับเพลิงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้แต่งตั้งคณะทำงานเรียกค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 96 และมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และได้รวบรวมค่าเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานระงับเหตุเพลิงไหม้ของภาครัฐ เอกชน และองค์กรอิสระ ระหว่างวันที่ 16 – 17 มิถุนายน 2565 ซึ่งได้ประชุมร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อหารือเรื่องการนำของเสียในพื้นที่โรงงานทั้งหมดไปกำจัด รวมถึงค่าใช้จ่ายในการบำบัดฟื้นฟูคุณภาพน้ำใต้ดิน และแนวทางการตั้งคณะทำงานร่วมกันระหว่างกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมควบคุมมลพิษในการแก้ไขปัญหาการจัดการกากอุตสาหกรรมทั้งระบบในประเทศไทย

3. เหตุสารเคมีรั่วไหลจากบริษัท อินโดรามา โพลีเอสเตอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนแก้ว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2565 เวลา 06.15 น. โรงงานดังกล่าวประกอบกิจการผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์และเส้นใยประดิษฐ์ จุดเกิดเหตุเกิดการรั่วไหลของไอระเหยในระบบการให้ความร้อนของเหลวโดยเชื้อเพลิง (Thermic fluid heating) จากเครื่องทำความเย็นของระบบทำความร้อนในบริเวณกระบวนการผลิตเม็ดพลาสติก ซึ่งมีสาร Diphenyl Oxide และ Biphenyl เป็นองค์ประกอบ มีกลิ่นหวนคล้ายผลไม้ โดยเจ้าหน้าที่โรงงานสามารถระงับเหตุการณ์รั่วไหลได้รวดเร็วภายในเวลา 30 นาที อย่างไรก็ตาม สารเคมีดังกล่าวได้กระจายไปยังพื้นที่บริเวณโดยรอบโรงงานส่งผลให้ประชาชนได้รับผลกระทบเป็นวงกว้างในพื้นที่จังหวัดนครปฐม และพื้นที่จังหวัดข้างเคียง โดยส่วนใหญ่มีอาการไอ ระคายเคืองตา แสบจมูก ปวดศีรษะ คลื่นไส้

เจ้าหน้าที่กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ติดตามตรวจสอบไอระเหยของสารเคมีจากเหตุสารเคมีรั่วไหล เพื่อเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อมบริเวณโดยรอบโรงงานและชุมชนในรัศมี 5 – 20 กิโลเมตร ซึ่งพบว่าคุณภาพอากาศอยู่ในระดับที่ปลอดภัยต่อประชาชน และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ติดตามแก้ไขปัญหาของเหตุการณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนเหตุการณ์ยุติ ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีสารเคมีรั่วไหลของบริษัท อินโดรามา โพลีเอสเตอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ตรวจสอบขั้นตอนปฏิบัติของโรงงานเกี่ยวกับกระบวนการผลิต สำนวจความเดือดร้อนของประชาชนและสร้างการรับรู้ตลอดจนสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

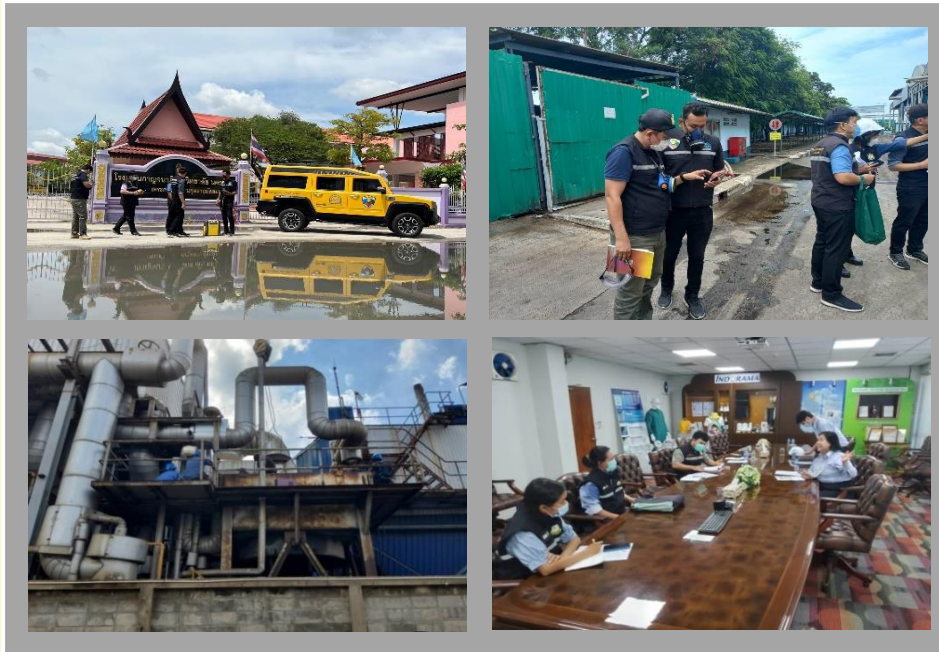
จากทั้ง 3 เหตุการณ์ดังกล่าว ถือเป็นบทเรียนสำคัญ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันการเกิดปัญหา อาทิ การกำกับควบคุมดูแลโรงงานกลุ่มเสี่ยง การเตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่เผชิญเหตุ การให้ความรู้แก่หน่วยงานเครือข่ายและภาคประชาชน การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรอิสระ เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เหตุเพลิงไหม้ บริษัท สยามซีดีเคมีคอลส์ จำกัด ซอยเอกชัย 110 แขวงคลองบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2565

เหตุเพลิงไหม้โรงงานของบริษัท แวกซ์ กาเบ็จ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลรางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565

เหตุสารเคมีรั่วไหลจากบริษัท อินโดรามา โพลีเอสเตอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนแก้ว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2565

การสร้างเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพให้กับภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังติดตาม ปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง 12 จังหวัด

การผลิตในภาคอุตสาหกรรมหลายพื้นที่ยังมีปัญหาการกระทำความผิดปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากผู้ประกอบการบางแห่งขาดสำนึกความรับผิดชอบต่อในการกำจัดของเสียที่เกิดขึ้นจากสถานประกอบการ ทำให้มีการลักลอบทิ้งของเสียและกากอุตสาหกรรม รวมถึงการปล่อยของเสีย น้ำเสีย อากาศเสีย ที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายกำหนด ซึ่งมักจะพบการลักลอบทิ้งในจุดพื้นที่สาธารณะ พื้นที่รกร้าง บ่อดิน บ่อลูกรังเก่า ที่ลับตาผู้คนหรือภายในชุมชนที่ห่างไกลจากสายตาของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน การรวมกลุ่มสร้างพลังความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาคประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อร่วมกันป้องปรามการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย จึงเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญ ตั้งแต่ปี 2562 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ริเริ่มหารูปแบบและแนวทางในการป้องกันเชิงพื้นที่ ให้เท่าทันกับปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย โดยดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยงให้แก่ภาคประชาชนและหน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่นำร่อง คือ จังหวัดระยองและชลบุรี และดำเนินการสร้างขยายเครือข่ายมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 มีจำนวนเครือข่ายทั้งหมด 10 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปราจีนบุรี สระบุรี สระแก้ว เพชรบุรี และราชบุรี

ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ขยายเครือข่ายเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยงไปยังจังหวัดลพบุรีและนครราชสีมา ปัจจุบันมีเครือข่ายจำนวนมากว่า 500 คน และเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2565 ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมการเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง 12 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปราจีนบุรี สระบุรี สระแก้ว เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี และนครราชสีมา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบบ่งชี้กากของเสียอันตราย การเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนกบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายภาคประชาชน โดยมีเนื้อหาที่สำคัญ อาทิ การตรวจสอบบ่งชี้ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม การประสานแจ้งเหตุเพื่อตรวจสอบแก้ไขปัญหา และการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงต่อการลักลอบทิ้งกากของเสีย รวมทั้งระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการป้องกันแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายระหว่างภาคประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้ กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้จัดทำข้อมูลทำเนียบเครือข่ายเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย คู่มือเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง

คู่มือการตรวจสอบและแก้ไขปัญหากลลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมสำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คู่มือเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมสำหรับเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายภาคประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การเสริมสร้างศักยภาพให้กับเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครภาคประชาชนในการเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง 12 จังหวัด เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2565

การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกรณีการลักลอบทิ้งกากของเสียและอุบัติภัยสารเคมี

ปัจจุบันปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียและอุบัติภัยสารเคมีนับจะทวีความรุนแรงขึ้น และก่อให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและสิ่งแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม ซึ่งการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้น ภาครัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการติดตามตรวจสอบ การดำเนินคดี การใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล รวมถึงการดำเนินการเพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเนื่องจากการกระทำของผู้ก่อให้เกิดและแพร่กระจายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษได้แต่งตั้งคณะทำงานเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป่าไม้ หน่วยงานส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนัยมาตรา 96 และมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีความรอบคอบและรัดกุมที่สุด โดยปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการรวบรวมและเรียกร้องค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมจำนวน 2 กรณี คือ

1. กรณีการลักลอบฝังกลบกากอุตสาหกรรมในพื้นที่ของบริษัท เอกอุทัย จำกัด ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา กรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า มีการลักลอบนำกากของเสียจากโรงงานที่เข้าข่ายเป็นของเสียอันตรายตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. 2548 ไปฝังกลบในพื้นที่ของบริษัท เอกอุทัย จำกัด คาบเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีการจัดการให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ การปนเปื้อนมลพิษและสารเคมีในดินบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำใต้ดินและการใช้ประโยชน์ในบริเวณพื้นที่โดยรอบ ซึ่งคณะทำงานฯ ได้ประชุม เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2565 และวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เพื่อประเมินค่าใช้จ่ายในการขจัดมลพิษและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการขจัดมลพิษและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติต่อ บริษัท เอกอุทัย จำกัด จำนวนเงินประมาณ 1.8 ล้านบาท

2. กรณีเหตุเพลิงไหม้โรงงานของบริษัท แวกซ์ กาเบ็จ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565 ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้บริเวณโกดัง ซึ่งมีการเก็บบรรจุสารเคมีอุตสาหกรรมประเภทกากน้ำมันและกากสี ประมาณ 1,000 ถึง 200 ลิตร ทำให้การดับเพลิงไหม้เป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้าตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องจนสามารถระงับเหตุและควบคุมสถานการณ์เพลิงไหม้ได้ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2565 โดยกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า การเกิดเพลิงไหม้ได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนบริเวณโดยรอบ และทำให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กรอิสระใช้ทรัพยากรในการระงับเหตุดังกล่าวเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการแพร่กระจายของสารปนเปื้อนในน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ซึ่งเกิดจากการประกอบกิจการบ่อฝังกลบขยะที่ดำเนินการมาอย่างยาวนาน ส่งผลให้สารมลพิษปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน ซึ่งคณะทำงานฯ ได้มีการประชุมเพื่อรวบรวมค่าเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานระงับเหตุเพลิงไหม้ระหว่างวันที่ 16 – 17 มิถุนายน 2565 ของภาครัฐ เอกชน และองค์กรอิสระ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2565 ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการรวบรวมค่าเสียหายเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการจัดมลพิษและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริษัท แวกซ์ กาเบ็จ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด จำนวนเงินประมาณ 2.8 ล้านบาท

การประชุมคณะทำงานเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เหตุเพลิงไหม้โรงงานของบริษัท แวกซ์ กาเบจ ริไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด

การตรวจสอบกรณีการลักลอบฝังกลบกากอุตสาหกรรมในพื้นที่ของ
บริษัท เอกอุทัย จำกัด

การเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี

การเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี อาทิ การหกรั่วไหล เหตุระเบิดและเพลิงไหม้ มักเกิดขึ้นโดยมีสาเหตุจากโรงงานอุตสาหกรรม การขนส่งสารเคมี และการจัดเก็บสารเคมีที่ไม่ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมีของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 จำนวน 189 ครั้ง แบ่งประเภทการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ จากโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 95 ครั้ง การขนส่งสารเคมี จำนวน 28 ครั้ง เหตุเพลิงไหม้บ่อขยะ จำนวน 30 ครั้ง โกดังเก็บสารเคมี จำนวน 11 ครั้ง และเหตุอื่น ๆ จำนวน 25 ครั้ง อุบัติเหตุจากสารเคมีส่วนใหญ่มักเกิดเหตุขึ้นในพื้นที่เสี่ยงที่เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม และพื้นที่ที่มีสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ภาคกลาง และภาคตะวันออก รวมทั้งเหตุที่เกิดบนถนนและเส้นทางขนส่งสายหลักที่เชื่อมโยงการขนส่งสารเคมีและเส้นทางขนส่งเชื้อเพลิงไปยังภูมิภาคต่าง ๆ

เพื่อเป็นการลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุจากสารเคมีและรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มโอกาสในการรักษาชีวิตให้ปลอดภัยจากเหตุการณ์ได้มากขึ้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และประชาชนในการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ และลดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดเหตุอุบัติเหตุจากสารเคมี จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (ศปก.พล.) กรมควบคุมมลพิษ ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน การประเมินสถานการณ์อุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนควบคุม ป้องกันอันตรายอันเกิดจากสาธารณภัย รวมทั้งให้คำแนะนำในการประเมินฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้เสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีระดับเทคนิค ระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน ถึง 1 กรกฎาคม 2565 โดยมีวิทยากรจากกรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์พัฒนาการดับเพลิงและกู้ภัย ซีเคเค ไฟร์ แอนด์ เรสคิว เทรนนิง เซ็นเตอร์ และบริษัท วี แอนด์ วี เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด บรรยายองค์ความรู้ให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ จำนวนทั้งสิ้น 40 คน เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีองค์ความรู้และทักษะด้านการวางแผนเตรียมการและปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีให้สามารถปฏิบัติงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ความรู้สำคัญ อาทิ แนวทางการตอบโต้เหตุฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมีเพื่อรองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี ฐานข้อมูลสารเคมีเพื่อการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมี มาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน รวมถึงการฝึกปฏิบัติสถานการณ์จำลองอุบัติเหตุสารเคมีตามระบบบัญชาการเหตุการณ์

(Incident Command System: ICS) ในการสำรวจพื้นที่และเครื่องมือภาคสนามในการบ่งชี้อันตราย การสวมใส่ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การตั้งแนวจัดการปนเปื้อน เทคนิคการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี ศูนย์พัฒนาการดับเพลิงและกู้ภัย ตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี เพื่อสะท้อนถึงข้อจำกัดของการปฏิบัติงานและข้อควรระวัง ในการตอบโต้เหตุ ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีระดับเทคนิค
ระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน ถึง 1 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์พัฒนาการดับเพลิงและกู้ภัย
ตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

การขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการปลดปล่อยและ เคลื่อนย้ายมลพิษ

ทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Register : PRTR) เป็นระบบการรายงานข้อมูลปริมาณการปลดปล่อยสารเคมีหรือมลพิษจากแหล่งกำเนิดสู่ตัวกลางสิ่งแวดล้อม ทั้งอากาศ น้ำ และดิน รวมทั้งข้อมูลการเคลื่อนย้ายน้ำเสียหรือของเสียจากสถานประกอบการ เพื่อบำบัด หรือกำจัดและมีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวสู่สาธารณชน การพัฒนาระบบ PRTR ในปัจจุบัน ขับเคลื่อนโดยกลไก คณะอนุกรรมการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ ภายใต้คณะกรรมการควบคุมมลพิษ โดยมีอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นประธานร่วม ได้แบ่งแหล่งกำเนิดมลพิษ ภายใต้ระบบ PRTR เป็น 2 ประเภท คือ โรงงานอุตสาหกรรม รับผิดชอบโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) และแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 5 ประเภท คือ บ้านเรือน การเกษตร ก่อสร้าง (ทาสี) ยานพาหนะ และสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง รับผิดชอบโดยกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) และร่วมกันกำหนด แนวทางการดำเนินงาน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดทำ PRTR ในภาคอุตสาหกรรม ปัจจุบัน กรอ. ได้เตรียมออกกฎหมาย 3 ฉบับ คือ

1) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้าย สารมลพิษ พ.ศ. ... กำหนดบัญชีรายชื่อสารเคมี 107 รายการ และกำหนดประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้อง รายงานข้อมูล 9 กลุ่ม คือ (1) เคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี (2) โรงกลั่น โรงแยกก๊าซ และผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม (3) ยางและผลิตภัณฑ์ยาง (4) ผลิตภัณฑ์พลาสติก (5) โลหะขั้นมูลฐานและผลิตภัณฑ์โลหะ (6) ผลิต เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (7) ผลิตยานพาหนะ อุปกรณ์และ ชิ้นส่วนยานยนต์ (8) การจัดการของเสียปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม ผังกลบสิ่งปฏิกูลและรีไซเคิล และ (9) ผลิตพลังงานไฟฟ้าและจำหน่ายไอน้ำ

2) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดท้องที่ใช้บังคับประกาศกระทรวง อุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษ พ.ศ. .... โดยกำหนดให้ท้องที่ จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ เป็นท้องที่ที่ใช้บังคับประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษ พ.ศ. ....

3) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง แบบรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้าย สารมลพิษ พ.ศ. .... กำหนดแบบรายงานข้อมูลทั่วไป รายงานข้อมูลการครอบครองและปลดปล่อยและ เคลื่อนย้ายสารมลพิษ แบบยืนยันไม่มีการครอบครองสารเคมีและไม่ปลดปล่อยหรือเคลื่อนย้ายสารมลพิษ เป้าหมาย

ทั้งนี้ ได้กำหนดระยะเวลาการบังคับใช้ตามขนาดของแรงแม่ คือ ให้โรงงานที่มีเครื่องจักร ตั้งแต่ 500 แรงแม่ขึ้นไป ให้บังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2566 ส่วนโรงงานที่มีเครื่องจักรต่ำกว่า 500 แรงแม่ ให้บังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2570

2. การจัดทำ PRTR ในแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายมีการพัฒนาตัวคูณการปลดปล่อยมลพิษ หรือ Emission Factor วิธีการคำนวณและดำเนินการประเมินการปลดปล่อยมลพิษจากบ้านเรือน การเกษตร การก่อสร้าง (ทาสี) ยานพาหนะ และสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ในพื้นที่จังหวัดระยองตั้งแต่ปี 2556 จังหวัดสมุทรปราการตั้งแต่ปี 2559 และจังหวัดชลบุรีตั้งแต่ปี 2560 โดยเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ PRTR <<http://prtr.pcd.go.th>> และอยู่ระหว่างดำเนินการทบทวนประเภทของแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรมภายใต้ระบบ PRTR ในเบื้องต้นเห็นว่าควรคงแหล่งกำเนิดไว้เพียง 2 แหล่งกำเนิด คือ การเกษตรและยานพาหนะ เนื่องจากแหล่งกำเนิดจากบ้านเรือน ก่อสร้าง (ทาสี) และสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมีปริมาณการปลดปล่อยมลพิษโดยรวมทั้งหมดและรายการเคมีที่น้อยมากเมื่อเทียบกับแหล่งกำเนิดอื่น โดยหากจะดำเนินการในระยะยาวมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อจัดส่งข้อมูลสำหรับ คพ. ใช้ประกอบการคำนวณหรือประเมินการปลดปล่อยมลพิษรวมทั้งการรวบรวม วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน อาทิ 1) การเกษตร ต้องเชื่อมโยงฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ จากสำนักงานเกษตรจังหวัดสำหรับประเมินการปลดปล่อยมลพิษจากการเกษตร 2) ยานพาหนะ ต้องเชื่อมโยง (1) ฐานข้อมูลยานพาหนะ ได้แก่ จำนวน ประเภท อายุยานพาหนะ เชื้อเพลิงที่ใช้ การซ่อมบำรุง การตรวจสภาพรถมาตรฐานรถยนต์ และเทคโนโลยีควบคุมมลพิษ เป็นต้น จากสำนักงานขนส่งจังหวัดและกรมการขนส่งทางบก (2) ฐานข้อมูลปริมาณจราจรและผลการสำรวจการใช้ยานพาหนะ ได้แก่ ปริมาณจราจรต่อหน่วยเวลา สัดส่วนประเภทรถที่วิ่ง ความเร็วเฉลี่ยในการขับขี่ น้ำหนักบรรทุก ประเภทและขนาดถนน จากกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท เป็นต้น และ 3) โรงงานอุตสาหกรรม ต้องเชื่อมโยงฐานข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อรวบรวมและประมวลผลร่วมกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่ต่อไป

3. การออกกฎหมายการจัดทำ PRTR แหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้เสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยเพิ่มเนื้อหาการจัดทำ PRTR ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการจัดทำ PRTR จากแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม มีแนวคิดให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลแหล่งกำเนิดเป็นผู้จัดทำข้อมูลหรือรายงานข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับ คพ. และ คพ. เป็นผู้ดำเนินการคาดประมาณการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดดังกล่าว และบทบาทของ คพ. ในการรวบรวมประมวลผลการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานและโรงงานอุตสาหกรรมในภาพรวม และลักษณะของข้อมูลเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไปด้วย

4. การทบทวนบัญชีรายชื่อสารเคมีภายใต้ระบบ PRTR ได้มีการทบทวนรายชื่อสารเคมีขึ้นใหม่หลังจากการจัดทำครั้งแรกในปี 2555 ทั้งนี้ บัญชีรายชื่อสารเคมีฉบับปรับปรุง มีจำนวน 96 รายการ เป็นสารเคมีเดิม 71 รายการ และสารเคมีใหม่ 25 รายการ ประกอบด้วย โลหะและสารประกอบ 12 รายการ สารเคมีเกษตร 19 รายการ สารอินทรีย์ 1 รายการ สารอินทรีย์ 61 รายการ และมลพิษ 3 รายการ คือ SO₂ NO_x และ dioxin/furan

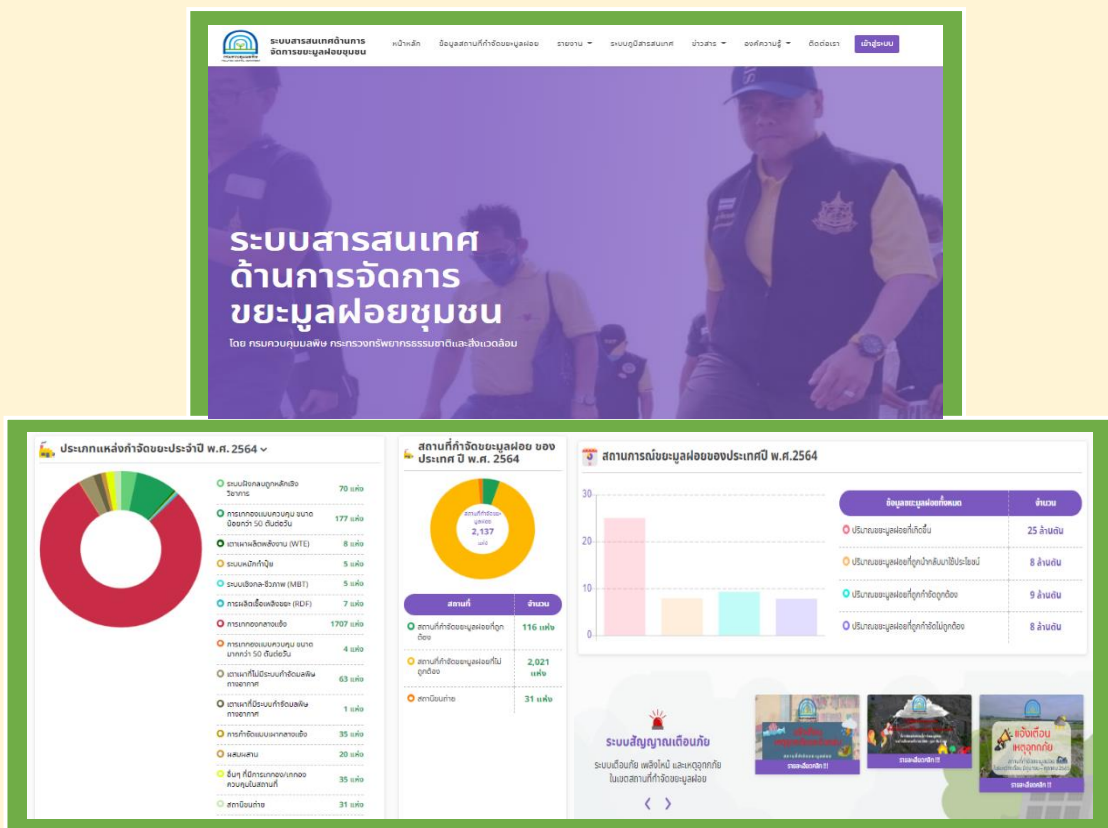
การสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
และของเสียอันตราย

ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้จัดทำระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (<https://thaimsw.pcd.go.th>) เพื่อนำเสนอข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทยที่มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกปีสำหรับเป็นฐานข้อมูลกลางให้หน่วยงานราชการ เอกชน และประชาชนทั่วไป ใช้อ้างอิง และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเชิงพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์เพื่อสะท้อนปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และใช้ในการกำหนดแนวทางการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและใช้เป็นข้อมูลเพื่อรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย

ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทยที่จัดทำขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง (Data Quality Assurance and Control) หลายขั้นตอน ทำให้มั่นใจได้ว่าเป็นชุดข้อมูลกลางที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ สามารถนำมาใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน และกำหนดความเร่งด่วนของการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่การออกแบบมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ตัวอย่างการนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บไซต์ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

(<https://thaimsw.pcd.go.th>)

มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานภาครัฐ ปี 2565

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ซึ่งมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ เป็นหนึ่งใน 5 กิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว โดยทุกหน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินงานด้านการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยพร้อมกันทั่วประเทศ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ภาคเอกชนและประชาชนในการมีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศ

กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้ หน่วยงานราชการลดปริมาณขยะอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2562 – 2565 โดยมีเป้าหมายดังนี้

	2562	2563	2564	2565
1. ปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด ลดลงร้อยละ	5	10	20	30
2. จำนวนถุงพลาสติกหูหิ้ว ลดลงร้อยละ	10	30	60	100
3. จำนวนแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง ลดลงร้อยละ	10	30	60	100
4. ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารภายในหน่วยงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

การติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบการรายงานผลแบบ E – Report ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานภาครัฐสามารถลดปริมาณขยะที่ส่งกำจัดได้ร้อยละ 65.35 ลดจำนวนถุงพลาสติกหูหิ้วได้ร้อยละ 89.38 ลดจำนวนแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว ได้ร้อยละ 85.58 และลดจำนวนโฟมบรรจุอาหารได้ร้อยละ 96.47

หน้าเพจมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ

สำหรับหน่วยงานในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะมีการดำเนินงานเข้มข้นมากกว่าหน่วยงานภาครัฐอื่น มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนแนวทางการร่วมมือระหว่างกันภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการจัดทำเกณฑ์การประเมินหน่วยงานต้นแบบการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายดังนี้

	2562	2563	2564	2565
1. ปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด ลดลงร้อยละ	10	10	20	40
2. จำนวนถุงพลาสติกหิ้ว ลดลงร้อยละ	20	30	100	100
3. จำนวนแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง ลดลงร้อยละ	20	30	100	100
4. ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารภายในหน่วยงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ผลการตรวจประเมินและตรวจสอบผลการดำเนินงานของหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี 2565 มีผลการตรวจประเมินดังนี้

1. หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ระดับแพลตินัม (Platinum) จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

2. หน่วยงานผ่านเกณฑ์ระดับทอง (Gold) จำนวน 7 หน่วยงาน ได้แก่ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรน้ำ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

3. หน่วยงานผ่านเกณฑ์ระดับเงิน (Silver) จำนวน 1 หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

4. หน่วยงานผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน จำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

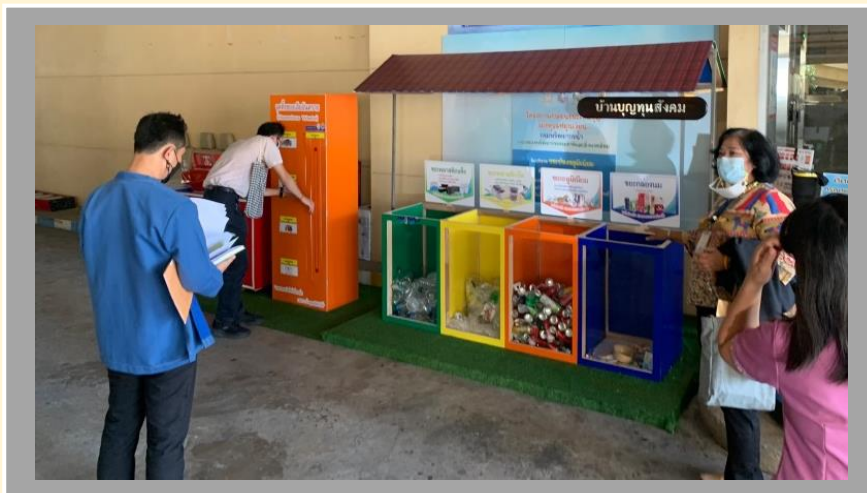
ผลจากการดำเนินโครงการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สามารถลดปริมาณขยะที่ส่งกำจัดได้ร้อยละ 84.81 ลดจำนวนถุงพลาสติกหิ้ว ได้ร้อยละ 97.21 ลดจำนวนแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว ได้ร้อยละ 98.10 และลดจำนวนโฟมบรรจุอาหาร ได้ร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น และสามารถเป็นหน่วยงานต้นแบบในการลด คัดแยกขยะมูลฝอยให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

การรณรงค์ในหน่วยงานสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ
(องค์การมหาชน)

การให้ความรู้เกี่ยวกับการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน
กรมควบคุมมลพิษ

การลงตรวจหน่วยงานต้นแบบฯ ณ กรมทรัพยากรน้ำ

สำหรับกรมควบคุมมลพิษที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ในหน่วยงานภาครัฐ ได้มีการวางแผนการจัดการจัดการขยะมูลฝอยในอาคารให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในอาคาร กรมควบคุมมลพิษจะมีความเข้มข้นกว่าหน่วยงานอื่น โดยปี 2565 ได้ยกระดับค่าเป้าหมายของหน่วยงาน ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เท่ากับกรมควบคุมมลพิษ และกำหนดการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นตัวชี้วัดภายในหน่วยงานระดับกอง ศูนย์ กลุ่ม ด้วย โดยมีเป้าหมายดังนี้

	2562	2563	2564	2565
1. ปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัดลดลงร้อยละ	20	25	40	40
2. จำนวนถุงพลาสติกหูหิ้วลดลงร้อยละ	20	40	100	100
3. จำนวนแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งลดลงร้อยละ	20	40	100	100
4. ไม่มีการใช้โฟมบรรจุอาหารภายในหน่วยงาน	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ในปี 2565 กรมควบคุมมลพิษมีการดำเนินการ ดังนี้

1. คัดแยกขยะมูลฝอยภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ โดยแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย เป็น 11 ประเภท ได้แก่ ขยะอาหาร พลาสติกแข็ง พลาสติกยืด อะลูมิเนียม กล่องเครื่องดื่มยูเอชที ผลิตภัณฑ์ประเภทกระดาษ ขวดแก้วและกระป๋องเหล็ก ขยะอันตราย ขยะทั่วไป หน้ากากอนามัย และชุดตรวจ Antigen Test Kit เพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปจัดการต่อไป

2. ลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว งดการใช้โฟมบรรจุอาหาร ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ยาก รมรงศ์ให้ใช้ถุงผ้า กระเป๋ หรือเป้ แทนการใช้ถุงพลาสติกแบบหูหิ้ว พกแก้วส่วนตัวและใช้ปั่นโตหรือกล่องข้าวแทนการใช้โฟมบรรจุอาหาร ภายในโรงอาหารของกรมควบคุมมลพิษ ไม่ให้ผู้ประกอบการร้านค้าใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว และโฟมบรรจุอาหาร

3. ผลการดำเนินโครงการตามตัวชี้วัดมาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด จำนวน 30,247 กิโลกรัม ลดลงจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 43.85 จำนวนถุงพลาสติกหูหิ้ว จำนวน 527 ใบ ลดลงจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 99.65 จำนวนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง จำนวน 314 ใบ ลดลงจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 99.51 จำนวนโฟมบรรจุอาหาร จำนวน 0 ใบ ลดลงจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบการทิ้งหน้ากากอนามัยและชุดตรวจ Antigen Test Kit ในถังขยะทั่วไป

จากการดำเนินการโครงการฯ เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษเกิดการมีส่วนร่วมในการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว เพื่อเป็นหน่วยงานต้นแบบในการดำเนินงานลดคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับหน่วยงานที่สนใจ

การจัดวางถังขยะแยกประเภทภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ

การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ จะดำเนินการขับเคลื่อนให้หน่วยงานราชการทั่วประเทศลดปริมาณขยะอย่างต่อเนื่อง และปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2569) ในลำดับต่อไป

โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ร่วมกับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ดำเนินโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นประชาชน หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการได้มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยเริ่มจากขยะมูลฝอยที่มีอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ ซึ่งอะลูมิเนียมเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ด้วยการรวบรวมและนำมาบริจาคให้กับมูลนิธิขาเทียมฯ สำหรับนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำอุปกรณ์ขาเทียม เพื่อช่วยเหลือผู้พิการและผู้สูงอายุให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข

ปัจจุบันอะลูมิเนียมที่มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รับการบริจาคไม่ได้นำมาทำเป็นอุปกรณ์ขาเทียม เนื่องจากอะลูมิเนียมที่ได้จากการบริจาคจะเป็นอะลูมิเนียมที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมตามมาตรฐานของขาเทียมของคนพิการ ISO 10328 ซึ่งหากนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการทำขาเทียมโดยตรงอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งานได้ ด้วยเหตุนี้จึงต้องเปลี่ยนวัสดุที่ใช้ในการทำขาเทียมเพื่อให้ได้มาตรฐาน ISO 10328 โดยจะใช้วัสดุ 2 อย่าง คือ อะลูมิเนียมเกรดสูงและเหล็กกล้าไร้สนิม (สแตนเลสสตีล) ซึ่งจะมีความยืดหยุ่น เหนียว และแข็งแรงคงทนมากกว่าอะลูมิเนียมธรรมดา จึงต้องนำอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคส่งต่อไปให้กับบริษัทอะลูมิเนียมหรือร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยมีบางส่วนที่สามารถรีไซเคิลนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำอุปกรณ์ขาเทียมได้ นอกจากนี้รายได้จากการจำหน่ายอะลูมิเนียมยังเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ขาเทียมให้แก่คนพิการ ค่าที่พัก และค่าอาหารของคนพิการที่มาขอรับบริการ ณ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แม้ว่าอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคจะไม่ได้ใช้สำหรับทำเป็นอุปกรณ์ขาเทียมโดยตรง แต่จะนำมาเปลี่ยนเป็นเงินเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของทางมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือผู้ที่มีความประสงค์จะบริจาค สามารถนำอะลูมิเนียมนำไปจำหน่ายให้ร้านรับซื้อของเก่าและนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิฯ โดยฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ชื่อบัญชี “มูลนิธิขาเทียม”

- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาหน้าโรงพยาบาลมหาราช เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 599 - 2 - 16802 - 0
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี 001 - 4 - 76000 - 8
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาคณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 566 - 2 - 50375 - 3
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขานนโชตนา (เชียงใหม่) เลขที่บัญชี 714 - 2 - 08368 - 1
- ธนาคารกสิกรไทย สาขานนสุเทพ เลขที่บัญชี 471 - 2 - 02394 - 0
- ธนาคารกรุงเทพ สาขานนสุเทพ เลขที่บัญชี 504 - 0 - 15260 - 4

ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่า สามารถบริจาคตามจุดรับบริจาคต่าง ๆ ได้แก่ มูลนิธิชาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขต สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด และศาลากลางจังหวัด 76 จังหวัด

ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน กรมควบคุมมลพิษ โดยกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการเป็นจุดรับบริจาค ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด บริษัท บางกอกแคน แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด บริษัท ไทยเบเวอเรจแคน จำกัด และสถานีบริการน้ำมันของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) โดยในปี 2565 มีการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์และรับบริจาคอะลูมิเนียม กิจกรรม Can to Can Journey และออกบูทกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งได้รับอะลูมิเนียมจากการบริจาค จำนวน 9,026 กิโลกรัม รวมปริมาณอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคตั้งแต่เริ่มโครงการมีมากกว่า 1.18 ล้านกิโลกรัม

กิจกรรม Can to Can Journey ครั้งที่ 4

การรับบริจาคอะลูมิเนียม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การดำเนินงานพันธกิจและ
ความร่วมมือระหว่างประเทศ

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูล สารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ ประจำปี 2565

อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ (Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade: PIC) มีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมการนำเข้าและการส่งออกสารเคมีอันตรายต้องห้ามหรือ จำกัดการใช้อย่างเข้มงวด หรือ สูตรผสมของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง โดยกำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกที่จะส่งออกสารเคมีภายใต้อนุสัญญา ต้องแจ้งข้อมูลสารเคมีภายใต้อนุสัญญา ล่วงหน้าให้แก่ประเทศภาคีสมาชิกนำเข้า แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสารเคมี ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญา Rotterdam ดังนี้

1. การเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam สมัยที่ 10 ในรูปแบบ face-to-face ระหว่างวันที่ 6 - 17 มิถุนายน 2565 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยมีอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วยประธานอนุกรรมการอนุสัญญา ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการ และผู้แทนกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 18 คน เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยมีผลการประชุมที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1) การคัดเลือกคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

ที่ประชุมได้คัดเลือกคณะกรรมการ จำนวน 2 คณะ ดังนี้ 1) คณะกรรมการบริหารการประชุมรัฐภาคี (Bureau of the Conference of the Parties: Bureau) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานจากสาธารณรัฐจอร์เจีย รองประธาน 3 คน จากราชอาณาจักรฮังการี ไรต์เซอร์แลนด์ สาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐฟินแลนด์ และผู้บันทึกการประชุมจากสาธารณรัฐแคเมอรูน และ 2) คณะกรรมการพิจารณาทบทวนสารเคมี (Chemical Review Committee: CRC) รวมทั้งสิ้น 17 คน โดยมีนางพาลาก สิงห์เสนี ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะอนุกรรมการอนุสัญญา Rotterdam จากราชอาณาจักรไทยร่วมเป็นคณะกรรมการ

2) การพิจารณาบรรจุรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติมในภาคผนวก III ของอนุสัญญา

ที่ประชุมมีข้อตัดสินใจให้มีการแก้ไขภาคผนวก III ของอนุสัญญา Rotterdam เพื่อบรรจุสารเคมีทางอุตสาหกรรม 2 รายการ คือ Decabromodiphenyl ether (decaBDE) และ Perfluorooctanoic acid (PFOA), its salts and PFOA-related compounds โดยให้มีผลบังคับใช้สำหรับภาคีทุกฝ่ายตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2565 ประเทศไทยโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานผู้มีอำนาจของรัฐ (Designated National Authority: DNA) จะต้องดำเนินการตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้อง คือ 1) ดำเนินการ

ตามพันธกรณีในข้อบทที่ 10 ของอนุสัญญาฯ ในการแจ้งทำที่ตอบรับนำเข้า (Import response) และ 2) ดำเนินการตามพันธกรณีในข้อบทที่ 11 ของอนุสัญญาฯ หากมีการส่งออกสารเคมีในภาคผนวก III ประเทศไทยจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับทำที่ตอบรับนำเข้าของภาคีผู้นำเข้าสารเคมีดังกล่าว

สำหรับสารเคมีอีก 5 รายการ ยังไม่สามารถบรรลุฉันทมติได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้นำไปพิจารณาในการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 11 ต่อไป คือ 1) สารเคมีทางการเกษตร จำนวน 2 รายการ คือ Acetochlor และ Carbosulfan 2) สูตรผสมของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง จำนวน 2 รายการ คือ Fenthion (ultra-low-volume (ULV) formulations at or above 640 g active ingredient/L) และ Paraquat dichloride formulation Liquid formulations (emulsifiable concentrate and soluble concentrate) containing paraquat dichloride at or above 276 g/L, corresponding to paraquat ion at or above 200 g/L และ 3) สารเคมีอุตสาหกรรม 1 รายการ คือ Chrysotile asbestos

3) การดำเนินงานตามพันธกรณี

ที่ประชุมสนับสนุนให้ภาคี 1) พิจารณาให้ข้อมูลผลการดำเนินงานตามพันธกรณี ในย่อหน้าที่ 2 ของข้อบทที่ 11 เกี่ยวกับการส่งออกสารเคมี ในภาคผนวกที่ III ข้อบทที่ 12 การแจ้งการส่งออก และข้อบทที่ 14 การแลกเปลี่ยนข้อมูลของอนุสัญญาฯ ในรอบปีที่ผ่านมาแก่สำนักเลขาธิการฯ และ 2) พิจารณาทบทวนประเด็นคำจำกัดความของคำว่า pesticide หรือสารเคมีทางการเกษตร กรณีการแจ้งตอบการนำเข้าสาร pesticide

2. สืบเนื่องจากมติข้อตัดสินใจที่สำคัญจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ อดเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 10 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานที่ไทยต้องดำเนินการเสนอในที่ประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญาฯ อดเตอร์ดัมฯ ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2565 จำนวน 3 เรื่อง สรุปได้ดังนี้

1) การแจ้งตอบการนำเข้าสารเคมีซึ่งถูกบรรจุในภาคผนวก III ของอนุสัญญาฯ เพิ่มเติม

มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการแจ้งตอบการนำเข้าสารเคมีซึ่งถูกบรรจุในภาคผนวก III ของอนุสัญญาฯ เพิ่มเติม 2 รายการ คือ Decabromodiphenyl ether (decaBDE) และ Perfluorooctanoic acid (PFOA), its salts and PFOA-related compounds โดยพิจารณาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของไทย และแจ้งสำนักเลขาธิการฯ ไม่เกิน 9 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2565

2) การให้ข้อมูลตามพันธกรณีในข้อบทที่เกี่ยวข้อง

มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร และกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลผลดำเนินงานตามข้อบทที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยในรอบปี 2564 ให้แก่สำนักเลขาธิการฯ คือ การดำเนินงานตามพันธกรณีในย่อหน้าที่ 2 ของข้อบทที่ 11 เกี่ยวกับการส่งออกสารเคมี ในภาคผนวกที่ III ข้อบทที่ 12 การแจ้งการส่งออก และข้อบทที่ 14 การแลกเปลี่ยนข้อมูลของอนุสัญญาฯ โดยแจ้งตอบสำนักเลขาธิการฯ ในเดือนเมษายน 2566

3) การให้ข้อมูลนิยามของ pesticide ของไทย

มอบหมายกรมวิชาการเกษตร และกรมควบคุมมลพิษ พิจารณาทบทวนคำนิยามของ pesticide ในประเทศ และแจ้งตอบสำนักเลขาธิการฯ ภายในกรกฎาคม 2566

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam ตัดมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้า
สำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้า
ระหว่างประเทศ สมัยที่ 10 ปี 2565

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษ ที่ตกค้างยาวนาน ประจำปี 2565

อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants: POPs) โดยการลดและเลิกการผลิตการใช้และการปลดปล่อยสารมลพิษดังกล่าว ซึ่งเป็นกลุ่มสารประกอบอินทรีย์ที่ถุกย่อยสลายได้ยาก มีคุณสมบัติเป็นพิษสะสมในสิ่งมีชีวิตตกค้างยาวนาน และสามารถเคลื่อนย้ายได้ไกลในสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมีสาร POPs ถูกบรรจุอยู่ภายใต้อนุสัญญาฯ จำนวน 31 รายการ ประเทศไทยลงนามในอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2545 และให้สัตยาบัน เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2548 มีผลบังคับใช้กับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2548

ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ผลักดันการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อการจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานในประเทศ รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ดังนี้

1. การจัดส่งรายงานของประเทศ (National Report) ฉบับที่ 5 ตามข้อบทที่ 15

จัดทำรายงานของประเทศ (National Report) ฉบับที่ 5 ตามแบบฟอร์มรายงานข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Reporting System of the Stockholm Convention: SC-ERS) ที่สำนักเลขาธิการฯ พัฒนาขึ้น และแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นและข้อมูลเพิ่มเติม และเสนอคณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ พิจารณาในคราวการประชุม ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2565 พิจารณาเห็นชอบรายงานดังกล่าว โดยได้รายงานข้อมูลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2565 ทั้งนี้ การจัดส่งรายงานของประเทศ (National Report) ดำเนินการตามพันธกรณีในข้อบทที่ 15 ของอนุสัญญาฯ ที่กำหนดให้ภาคีสมาชิกจัดส่งรายงานของประเทศ เพื่อรายงานต่อที่ประชุมรัฐภาคีเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ที่ประเทศได้ดำเนินการในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ และประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าวในการตอบสนองต่อเป้าหมายของอนุสัญญาฯ เพื่อสำนักเลขาธิการฯ นำข้อมูลดังกล่าวไปประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ตามข้อบทที่ 16 ต่อไป

2. การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 10 ในรูปแบบ face-to-face

จัดทำกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทย และเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 10 ในรูปแบบ face-to-face ระหว่างวันที่ 6 – 17 มิถุนายน 2565 ซึ่งเป็นการประชุมต่อเนื่องกับ 2 อนุสัญญา คือ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 15 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 10 ซึ่งมีมติข้อตัดสินใจที่สำคัญ คือ 1) เห็นชอบให้บรรจุสาร Perfluorohexane sulfonic acid (PFHxS), its salts and PFHxS-related compounds ในภาคผนวก เอ โดยไม่มีข้อยกเว้นพิเศษ ซึ่งประเทศภาคี

จะต้องดำเนินมาตรการควบคุมทางกฎหมายเพื่อเลิกการผลิต การใช้และการปลดปล่อยสาร PFHxS 2) ยกเลิกข้อยกเว้นพิเศษสำหรับการผลิตและการใช้สาร Hexabromocyclododecane สาร Pentachlorophenol และสาร Endosulfan และให้ยกเลิกการใช้สาร Polychlorinated biphenyl (PCBs) ในอุปกรณ์ ภายในปี 2568 และมีการจัดการของเสียที่ปนเปื้อนสาร PCBs อย่างเป็นทางการต่อสิ่งแวดล้อม ภายในปี 2571 และ 3) ให้ประเทศภาคีจัดส่งรายงานของประเทศ (National report) ฉบับที่ 5 ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2565 และกำหนดจัดการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 11 ในปี 2566 ทั้งนี้ ได้รายงานผลการประชุมรัฐภาคีฯ และสิ่งที่ประเทศไทยต้องดำเนินการตามพันธกรณี ได้แก่ การควบคุมสาร PFHxS เป็นวัตถุอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เสนอคณะกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี

3. การควบคุมสารเคมีที่บรรจุน้ำมันในภาคผนวกของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

จัดทำประเด็นพิจารณาการควบคุมและยกระดับการควบคุมสาร POPs ที่บรรจุน้ำมันในภาคผนวกของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เป็นวัตถุอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เสนอคณะกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ในการประชุม ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2565 เห็นชอบการควบคุมและยกระดับการควบคุมสาร POPs ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และมอบหมายให้ 1) กรมโรงงานอุตสาหกรรม ยกระดับการควบคุมสาร c-OctaBDE c-PentaBDE PFOS, its salt and PFOSF c-decaBDE SCCPs และควบคุมสาร HBCD HCBD PeCB PCNs และ PFHxS, its salts and PFHxS related compounds เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 และ 2) กรมวิชาการเกษตร ยกระดับการควบคุมสาร Dicofol และควบคุมสาร HCBD และ PeCB เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 โดยให้แจ้งมติดังกล่าวไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวัตถุอันตรายดำเนินการต่อไป

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 10 ในรูปแบบ face-to-face ระหว่างวันที่ 6 - 17 มิถุนายน 2565 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ประจำปี 2565

“อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท” (Minamata Convention on Mercury) เป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสารเคมี มุ่งเน้นการควบคุมและลดการใช้ เพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่บรรยากาศ และการปล่อยสู่ดินและน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ ลำดับที่ 66 เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560 และอนุสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2560 ปัจจุบันอนุสัญญามินามาตะฯ มีภาคีสมาชิก 139 ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2565) ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ ดังนี้

1. การเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 4 ในรูปแบบการประชุมด้วยตนเอง (In-person)

การประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 4 ในรูปแบบการประชุมด้วยตนเอง (In-person) ระหว่างวันที่ 21 – 25 มีนาคม 2565 ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งกรอบการเจรจาและท่าทีของประเทศไทยผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565 มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 800 คน จากภาคีมากกว่า 100 ประเทศทั่วโลก โดยมีข้อสรุป ดังนี้

1) ข้อเสนอสำหรับการขอแก้ไขภาคผนวก เอ (ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท) และภาคผนวก บี (กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท) คือ เห็นชอบให้แก้ไขภาคผนวก เอ (ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท) ส่วนที่ 1 ในรายการผลิตภัณฑ์ โดยเพิ่มรายการผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท 8 รายการ และกำหนดวันที่ยกเลิกการผลิต นำเข้า และส่งออก ภายในปี ค.ศ. 2025 รวมทั้งเห็นชอบให้เพิ่มมาตรการลดการใช้อะมัลกัมทางทันตกรรม (ภาคผนวก เอ ส่วนที่ 2) อีก 2 มาตรการ แต่ยังไม่เห็นชอบให้ยกเลิกการใช้

2) แนวทางการใช้พิกัดศุลกากร ซึ่งมีตัวเลขมากกว่า 6 หลัก เพื่อตรวจสอบและควบคุมการนำเข้าและการส่งออกผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท ในภาคผนวก เอ ตามความสมัครใจ

3) รับรองแนวทางของวิธีการจัดทำทำเนียบปรอทสำหรับรายการแหล่งกำเนิดที่ปล่อยปรอท

4) รับรองการปรับปรุงแนวทางจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็กที่มีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

5) เห็นชอบที่จะเริ่มประเมินความมีประสิทธิผลของอนุสัญญามินามาตะฯ ในครั้งแรก

6) กำหนดการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 5 ในระหว่าง 30 ตุลาคม – 3 พฤศจิกายน 2566 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

การดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจจากผลการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 4 ในรูปแบบการประชุมด้วยตนเอง (In – person) คือ (1) นำร่างแนวทางการใช้พิกัดศุลกากร ซึ่งมีตัวเลขมากกว่า 6 หลัก มาช่วยสนับสนุนการจำแนกผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทออกจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่เติมปรอท ภายใต้การดำเนินงาน คณะทำงาน

ด้านกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ และ (2) นำแนวทางของวิธีการจัดทำทำเนียบปรอทสำหรับรายการแหล่งกำเนิดที่ปล่อยปรอทมาปรับใช้ในการจัดทำทำเนียบปรอทและแผนอนุวัติการ (Implementation plan) ด้านการจัดการปรอทของประเทศไทย ภายใต้โครงการ Advanced Minamata Assessment in Thailand ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ในรอบที่ 7

นอกจากนี้ ผลการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 4 ในรูปแบบการประชุมด้วยตนเอง (In – person) และความคืบหน้าในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ ได้ถูกนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565

2. การร่วมรับรองปฏิญญาบาห์ลีว่าด้วยการต่อต้านการค้าปรอทอย่างผิดกฎหมายทั่วโลกของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ความเห็นของประเทศไทยต่อการขอแก้ไข “(ร่าง) ปฏิญญาบาห์ลีว่าด้วยการต่อต้านการค้าปรอทอย่างผิดกฎหมายทั่วโลก” ถูกจัดส่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 และประเทศไทยมีข้อสรุปแนวทางการจัดตั้งกลไกการประสานงานด้านการค้าปรอทผิดกฎหมาย โดยจะจัดตั้ง “คณะทำงานเพื่อการประสานงาน ป้องกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการค้าปรอทผิดกฎหมายของประเทศไทย” ภายใต้การกำกับของคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565 และคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565 ในการนี้ คณะผู้แทนไทยในการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 4 ในรูปแบบการประชุมด้วยตนเอง (In - person) ได้ร่วมรับรองปฏิญญาบาห์ลีฯ พร้อมกับภาคีจากทั่วโลก เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2565 ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

3. ผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาคสำหรับคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์แบบเปิดด้านการประเมินความมีประสิทธิภาพ (Open-ended Scientific Group on the Effectiveness Evaluation : OESG)

ดำเนินงานเพื่อเชิญชวนและคัดเลือกผู้แทนประเทศไทยเข้ารับคัดเลือกเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาคในคณะทำงานฯ เพื่อประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญาฯ ครั้งแรก เพื่อพัฒนารายงานทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะต้องรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลการติดตามตรวจสอบปรอทที่เปรียบเทียบได้ในตัวกลางสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างสิ่งมีชีวิต และประชากรมนุษย์ โดยนายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา ได้รับการคัดเลือกจากสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ และคณะกรรมการบริหารจัดการประชุมรัฐภาคีฯ (Bureau) ให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาค (เอเชีย - แปซิฟิก) ในคณะทำงานชุดนี้ ร่วมกับผู้แทนจากภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก อีก 8 ประเทศ

4. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ของประเทศไทย

รายงานฉบับสมบูรณ์ของผลการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ ของประเทศไทย ระยะเวลา 4 ปี นับจากวันที่อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ครอบคลุมระยะเวลา ระหว่างวันที่ 17 สิงหาคม 2560 - 31 ธันวาคม 2564 ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2564 ถูกจัดส่งให้กับสำนักเลขาธิการฯ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2564 เพื่อนำข้อมูลของภาคีทั่วโลกไปใช้ประกอบการประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญามินามาตะฯ ต่อไป

5. การออกกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ

จัดการประชุมคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ ว่าด้วยปรอท ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2565 มีข้อสรุปดังนี้

1) เห็นชอบ (ร่าง) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ห้ามตั้งหรือขยายโรงงานที่ใช้ปรอท หรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต และห้ามใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิต โดยมอบหมายให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ปรับแก้ร่างประกาศฯ และเสนอขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ก่อนส่งมอบให้กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย นำเข้าสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อไป

2) แนวทางดำเนินงานตามพันธกรณีของข้อบทที่ 4 ผลิตรภัณฑ์ที่เติมปรอท ให้มีการศึกษาข้อมูล และรับฟังความคิดเห็นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการออกอนุบัญญัติเพื่อควบคุมการผลิต นำเข้า และส่งออก วิธีการจำแนกผลิตภัณฑ์หรือรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ และมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ สำหรับใช้กำหนดพิกัดศุลกากรของรายการผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอททั้งหมด และข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมให้กับหน่วยงานกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท อาทิ การออกไปอนุญาต หรือใบรับรองโดยหน่วยงานภาครัฐ การรับรองตนเอง (Self - declaration) ของผู้ประกอบการ โดยจะดำเนินงานภายใต้โครงการ Advanced Minamata Assessment in Thailand

6. จัดทำแนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย

ยกร่างแนวปฏิบัติฯ จัดประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติดังกล่าว เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2565 ให้กับ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการค้าต่างประเทศ กรมศุลกากร ผู้ประกอบการและผู้มีศักยภาพส่งออกปรอท จำนวน 4 บริษัท ดำเนินการปรับปรุงและเสนอคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2565 และได้เผยแพร่แนวปฏิบัตินี้ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ

การประชุมที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญามินามาตะฯ ว่าด้วยปรอท

การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุม การเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด ประจำปี 2565

อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal) มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบอันเกิดจากของเสียอันตราย โดยการลดการเกิดของเสียอันตรายและส่งเสริมการจัดการของเสียอันตรายอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำกัดการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย และมีระบบกฎหมายที่ใช้ในกรณีที่มีการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดน ปัจจุบันอนุสัญญาบาเซลฯ มีภาคีสมาชิก 190 ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2565) ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาบาเซลฯ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2540 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2541 เป็นต้นมา

ในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้ดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การให้การยอมรับในข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Ban Amendment)

การแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ (Ban Amendment) เพื่อห้ามการส่งออกของเสียอันตรายภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ จากประเทศที่เป็นสมาชิกในกลุ่มองค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development: OECD) ประชาคมยุโรป (European Communities: EC) และลีกเตนสไตน์ (ประเทศตามภาคผนวก VII ของอนุสัญญาบาเซลฯ) ไปยังประเทศอื่น ๆ เพื่อการกำจัดขั้นสุดท้าย การใช้ซ้ำ การรีไซเคิล และการนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 ธันวาคม 2562 ดังนั้น ประเทศภาคีจึงควรมีการดำเนินการให้สัตยาบัน การยอมรับ การยืนยัน หรือการให้ความเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อการแก้ไขอนุสัญญาดังกล่าว

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้นำเสนอการให้การยอมรับในข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Ban Amendment) เข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2565 และคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2565 ซึ่งมีมติเห็นชอบต่อการให้การยอมรับในข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Ban Amendment) และมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำตราสารการยอมรับ (Instrument of Acceptance) พร้อมส่งมอบให้

เลขาธิการสหประชาชาติ ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกาต่อไป ขณะนี้อยู่ระหว่างประสานกระทรวงการต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

2. การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 15 ในรูปแบบ face – to – face

เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ ด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด สมัยที่ 15 ในรูปแบบ face – to – face ระหว่างวันที่ 6 – 17 มิถุนายน 2565 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยที่ประชุมฯ มีมติข้อตัดสินใจที่สำคัญ ดังนี้ 1) การรับรองการแก้ไขภาคผนวก 2 ภาคผนวก 8 และภาคผนวก 9 ของอนุสัญญาบาเซลฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Electrical and electronic waste) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป 2) การรับรองคู่มือปฏิบัติการแจ้งการเคลื่อนย้ายของเสียข้ามแดนตามข้อกำหนดการจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3) การรับรองแนวทางด้านเทคนิควิชาการสำหรับการจัดการของเสีย จำนวน 4 เรื่อง และได้นำเสนอผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 4/2565 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2565 และคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2565 พร้อมทั้งได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามมติข้อตัดสินใจที่สำคัญจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 15 นำเสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลฯ ในการประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2565 ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบกับแผนการดำเนินงานและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1) การมีผลบังคับใช้ของข้อแก้ไขอนุสัญญา (Ban Amendment)

มอบหมายกรมควบคุมมลพิษเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการให้การยอมรับในข้อแก้ไขอนุสัญญาฯ ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2565 และกรมสนธิสัญญาและกฎหมายจัดทำตราสารการยอมรับข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลฯ และส่งมอบให้เลขาธิการสหประชาชาติ ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2565

2) การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยกรณีการแก้ไขภาคผนวก 2 ภาคผนวก 8 และภาคผนวก 9 ของอนุสัญญาบาเซลฯ

มอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรมประกาศควบคุมรายการของเสีย A1181 (ของเสียประเภทส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์) ของภาคผนวก 8 เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ภายในปี 2566 และดำเนินการตามกระบวนการแจ้งความยินยอมล่วงหน้า (Prior Informed Consent Procedure) ตามข้อบทที่ 6 ของอนุสัญญาฯ ในการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ระบุในภาคผนวก 2 และภาคผนวก 8 ภายในปี 2568

3) แนวทางด้านเทคนิควิชาการ

มอบหมายกรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำแนวทางด้านเทคนิควิชาการสำหรับการจัดการของเสียต่าง ๆ ที่ได้รับการรับรองจากการประชุมรัฐภาคีฯ มาประยุกต์ใช้ภายในประเทศ ตั้งแต่ปี 2566 เป็นต้นไป

3. การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้จัดการฝึกอบรม เรื่อง “เทคนิคการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย รุ่นที่ 18” ระหว่างวันที่ 2 – 3 มีนาคม 2565 ณ สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง และโรงแรมพูลแมน พัทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ การควบคุมการนำเข้า - ส่งออกของเสียอันตรายและของเสียอื่น ๆ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตราย และของเสียพลาสติกของประเทศ รวมถึงการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง และสามารถป้องกันการเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย ทั้งนี้ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมศุลกากรทั้งจากส่วนกลางและสำนักงานในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งสิ้น 50 คน

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 15 ในรูปแบบ face - to - face

การฝึกอบรม เรื่อง “เทคนิคการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้าย
ข้ามแดนของของเสียอันตราย รุ่นที่ 18”

คณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW)

คณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW) ได้รับการจัดตั้งขึ้นในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนว่าด้วยสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials on the Environment: ASOEN) ครั้งที่ 26 เมื่อปี 2558 โดยเปลี่ยนชื่อมาจาก คณะทำงานอาเซียนด้านข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Working Group on Multilateral Environmental Agreements: AWGMEA) ซึ่งแต่งตั้งเมื่อการประชุม ASOEN ครั้งที่ 9 เมื่อปี 2541 เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับนานาประเทศทั่วโลก และขยายความร่วมมือด้านการจัดการของเสียให้ครอบคลุมการจัดการของเสียทุกประเภท รวมทั้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้กรอบการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมอาเซียน (ASEAN Strategic Plan on Environment: ASPEN) และแผนประชาคม สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. 2559 – 2568 (ASEAN Socio - Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025)

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะศูนย์ประสานงานคณะทำงาน AWGCW ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ อาทิ กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กองการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองจัดการคุณภาพน้ำ และกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินงานภายใต้คณะทำงาน AWGCW โดยในปี 2565 มีผลการดำเนินงาน ได้แก่ การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ครั้งที่ 7

การประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ครั้งที่ 7 (The 7th Meeting of the ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: 7th AWGCW) ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผ่านระบบการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2565 เพื่อพิจารณาประเด็นการดำเนินงานความร่วมมืออาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ตามแผนปฏิบัติการ AWGCW ความก้าวหน้าการดำเนินงานและการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสารเคมีและของเสีย ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. 2559 - 2568 (ASCC Blueprint 2025) ความคิดริเริ่มเกี่ยวกับสารเคมีและของเสีย และความร่วมมือด้านสารเคมีและของเสียกับคู่เจรจา/คู่ค้าด้านการพัฒนาและองค์กรอื่น ๆ โดยมี Ms. Li Yen Tan ผู้แทนจากสาธารณรัฐสิงคโปร์ เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยผู้แทนจากทั้ง 9 ประเทศสมาชิกอาเซียน ยกเว้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้แทนจากคู่เจรจา/คู่ค้าเพื่อการพัฒนา รวมทั้งองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศ เข้าร่วมนำเสนอโครงการความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารเคมีและของเสีย ได้แก่ 1) Basel Convention Regional

Centre for South East Asia (BCRC-SEA) 2) Japan Environmental Management Association for Industry (JEMAI) 3) Asian Institute of Technology (AIT) 4) Enhanced Regional EU-ASEAN Dialogue Instrument (E-READI) 5) Swedish Chemical Agency (KEMI) 6) Economic Research Institute for ASEAN and East Asia (ERIA) 7) Institute of Global Environmental Strategies (IGES) และ 8) สถานเอกอัครราชทูตฟินแลนด์

การประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ครั้งที่ 7
วันที่ 7 กรกฎาคม 2565 ผ่านระบบการประชุมทางไกล

การเตรียมความพร้อมรองรับการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพัน ทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล

การประชุมสมัชชาสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 5 ช่วงที่ 2 (UNEA 5.2) เมื่อเดือนมีนาคม 2565 ได้รับรองข้อมติ “ยุติมลพิษจากพลาสติก: ด้วยมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ” ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Negotiating Committee: INC) เพื่อจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล

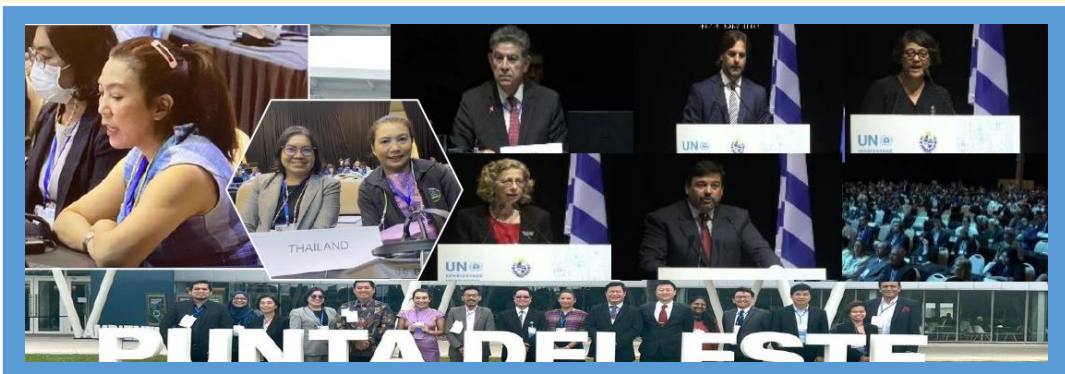
การจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล มีที่มาจากปัญหามลพิษจากพลาสติกที่เกิดขึ้นทั่วโลกที่ส่งผลกระทบต่อทั้งระบบนิเวศและสุขภาพอนามัยของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ (Small Island Developing State: SIDs) ที่ไม่ได้เป็นผู้ผลิตและผู้ใช้พลาสติกจำนวนมาก แต่กลับได้รับผลกระทบอย่างมากจากการจัดการขยะพลาสติกที่ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากประเทศเหล่านี้มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว ดังนั้นเมื่อประสบปัญหามลพิษจากพลาสติก ทำให้ประเทศเหล่านี้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ

การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจ (Ad hoc open-ended working group: OEWG) เป็นการประชุมเพื่อเตรียมงานของคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Negotiating Committee: INC) ในการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล ระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2565 ณ กรุงดาการ์ (Dakar) สาธารณรัฐเซเนกัล โดยได้มีการพิจารณามาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายและดำเนินงานด้วยความสมัครใจ และมีการกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล จำนวน 5 ครั้ง ให้แล้วเสร็จภายในปี 2567 และคาดว่าจะมีการประชุมเพื่อเตรียมการเสนอให้มีการรับรองมาตรการที่เสร็จสมบูรณ์ในการประชุมผู้มีอำนาจเต็ม (Diplomatic Conference) ภายในปี 2568

การประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจ (Ad hoc open - ended working group: OEWG)
ระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2565
ณ กรุงดาการ์ (Dakar) สาธารณรัฐเซเนกัล ในรูปแบบการประชุมทางไกล
และการประชุมด้วยตนเอง (Hybrid system)

การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล ในการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล ครั้งที่ 1 เมื่อช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2565 ได้กล่าวถึงการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันระหว่างประเทศ มีขอบเขตและหลักการของ มาตรการฯ พิจารณาครอบคลุมการจัดการตลอดวงจรชีวิตของพลาสติก ด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) รวมทั้งให้คำนึงถึงหลักการของปฏิญญาโรอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ตลอดจนสภาพการณ์และขีดความสามารถของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ของมาตรการฯ เพื่อยุติปัญหามลพิษ จากพลาสติก หรือเพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมโลกจากผลกระทบด้านลบของมลพิษ ตลอดวงจรชีวิตจากพลาสติก

การประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล (INC) ในการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล ครั้งที่ 1

ระหว่างวันที่ 26 พฤศจิกายน - 2 ธันวาคม 2565 ณ เมืองปุนตา เดล เอสเต สาธารณรัฐบุรพาอูรุกวัย ในรูปแบบการประชุมทางไกลและการประชุมด้วยตนเอง (Hybrid system)

การดำเนินงานทั้งมาตรการบังคับและมาตรการสมัครใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายจะมีส่วนสำคัญ ในการขับเคลื่อนการยุติมลพิษจากพลาสติก ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและ การสนับสนุนทางเทคนิควิชาการและการเงินกับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศกำลังเปลี่ยนผ่าน ทางเศรษฐกิจในการปฏิบัติตามมาตรการฯ รวมทั้งมีทางเลือกที่เป็นไปได้สำหรับกลไกทางการเงิน การส่งเสริมความร่วมมือทางเทคนิคและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และการสร้างความตระหนักรู้กับ ผู้เกี่ยวข้อง และกลไกการติดตามตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าควมมีประสิทธิภาพของการ ดำเนินงาน นอกจากนี้ การรายงานระดับชาติก็ควรพิจารณาตามสภาพการณ์ของประเทศ ให้มีความยืดหยุ่น และหลีกเลี่ยงการสร้างภาระเพิ่มเติมสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งหลายประเทศเห็นด้วยกับข้อเสนอ รูปแบบของมาตรการฯ ที่เป็นอนุสัญญาเฉพาะในการยุติมลพิษพลาสติกและมีภาคผนวกครอบคลุมข้อมูล ทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิคที่จำเป็น ตลอดจนขั้นตอนและการบริหารจัดการ

จากการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจ และการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล ที่ผ่านมามีประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของประเทศไทย ซึ่งมีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) และแผนปฏิบัติการ ด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) คือการให้ความสำคัญกับการจัดการที่ต้นทาง ตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันการเกิดขยะพลาสติก ตั้งแต่การจัดทำมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ฉลาก การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืน การคัดแยกขยะที่ต้นทาง การนำหลักการความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) มาใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติก เพื่อลด การนำไปฝังกลบ ส่งเสริมให้มีการนำไปรีไซเคิลตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งการจัดทำแผนในระดับชาติ เพื่อลดมลพิษพลาสติกที่กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนของไทย ถือว่าเป็นการดำเนินงานโดยสมัครใจที่จะ สนับสนุนการดำเนินงานของมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเลในอนาคต

ปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายได้เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเตรียมการเจรจา เพื่อจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่าง ประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการ 1) กำหนดกรอบ และท่าทีของประเทศไทยต่อการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจาก พลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล เพื่อใช้ในการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล และการประชุมอื่น ที่เกี่ยวข้อง 2) พิจารณาโครงสร้าง รูปแบบ วัตถุประสงค์ ขอบเขต และรายละเอียดของมาตรการทาง กฎหมายระหว่างประเทศ 3) พิจารณาและให้ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย มาตรการ และ แนวทางด้านจัดการมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วม เป็นภาคีสมาชิก มาตรการระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเลของประเทศไทย และหรือการดำเนินงานด้านอื่น ๆ 4) แต่งตั้งคณะทำงานตามที่เห็นสมควร เพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย และ 5) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย

โครงการความร่วมมือในการป้องกันพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(Collaboration Action on Prevention of single-use plastic in Southeast Asia; CAP-SEA)

CAP-SEA เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง GIZ และหน่วยที่เกี่ยวข้องในประเทศต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการป้องกันปัญหาพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Collaborative Action on Prevention of single – use plastic in Southeast Asia: CAP – SEA) เป็นโครงการที่สนับสนุนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจวงจรรวม 3 มิติ (BCG Model) ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy; BE) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy; CE) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green economy; GE) รวมทั้งสนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) โดยมีดำเนินการใน 3 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ระยะเวลาการดำเนินโครงการ ตั้งแต่ สิงหาคม 2562 - มีนาคม 2566 (ระยะเวลา 4 ปี) โดยในส่วนของประเทศไทย มีสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Environment Institute; TEI) เป็นผู้ประสานงานและร่วมดำเนินโครงการฯ และมีหน่วยงานที่ร่วมลงนาม MOU เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ ได้แก่ 1) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2) กรมควบคุมมลพิษ 3) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 4) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 5) สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย 6) เทศบาลนครภูเก็ต 7) องค์การธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 8) องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน โดยดำเนินงานร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการกำกับโครงการ CAP-SEA เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ และคณะทำงานด้านเทคนิควิชาการ (Technical Working Group: TWG) โดยในปี 2565 โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. การจัดทำ (ร่าง) ข้อตกลงร่วม “แนวทางการกำหนดคุณลักษณะของบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่สามารถนำกลับมารีไซเคิล สำหรับขวดพลาสติก PET สำหรับบรรจุอาหารและเครื่องดื่มขวดพลาสติก HDPE ที่ไม่สัมผัสอาหาร และบรรจุภัณฑ์จากพลาสติก PP ชนิดคงรูป” เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทาง การออกแบบบรรจุภัณฑ์พลาสติก เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิลสำหรับประเทศไทย

2. การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการลดขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียว ที่จากต้นทาง เพื่อบูรณาการกับแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับการแก้ปัญหาขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียว เป็นการกำหนดกรอบนโยบายเศรษฐกิจหมุนเวียนให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรการขับเคลื่อน BCG ของประเทศไทย และจัดทำมาตรการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-Use Plastics; SUP)

3. การศึกษาโครงการ Analysis of markets and technologies for recycled plastics and recycling-friendly design in the packaging sector in Thailand เป็นการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีการรีไซเคิล และปริมาณการรีไซเคิลพลาสติกแต่ละประเภทของประเทศไทย

4. การศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และการคลัง เพื่อป้องกันและลดขยะบรรจุภัณฑ์ในประเทศไทย เพื่อใช้ประกอบการเสนอการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการลดขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้งจากต้นทาง เพื่อบูรณาการกับแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนสำหรับการแก้ปัญหาขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียว

ทั้งนี้ ผลการศึกษาข้างต้นได้มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการกำกับโครงการ CAP-SEA และคณะทำงานด้านเทคนิควิชาการ (Technical Working Group: TWG) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายในการลดขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวต่อไป

ผลงานดำเนินงานโครงการความร่วมมือในการป้องกันพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว
ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ CAP-SEA

โครงการลดขยะพลาสติกและขยะทะเล ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในภูมิภาค

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH: GIZ) และ Expertise France (EF) ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากสหภาพยุโรป (European Union: EU) และกระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMZ) ดำเนินโครงการลดขยะพลาสติกและขยะทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในภูมิภาค โดยมุ่งหวังที่จะเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสหภาพยุโรปและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน การลดปริมาณขยะพลาสติกและขยะในทะเล ดำเนินโครงการในประเทศภาคี ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย โดยโครงการฯ ได้สิ้นสุดลงเมื่อเดือนตุลาคม 2565

ภายใต้โครงการฯ ได้ดำเนินการศึกษาพัฒนากรอบนโยบายการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ในประเทศไทย ด้วยหลักการความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (EPR) โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยกฎหมาย EPR บรรจุภัณฑ์ อาจเป็นกฎหมายลูกภายใต้กฎหมายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนได้ นอกจากนี้ยังได้พัฒนาชุดเครื่องมือ EPR “องค์ความรู้สำหรับการดำเนินการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ด้วยหลักการความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต” (EPR Toolbox) ซึ่งเป็นการรวบรวมประสบการณ์ของประเทศต่าง ๆ ที่ได้ปฏิรูประบบการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ ด้วยหลักการ EPR และปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ โดยเฉพาะการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนคัดแยกขยะบรรจุภัณฑ์ ตั้งแต่แหล่งกำเนิด ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มอัตราการรีไซเคิลและส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ที่ยั่งยืน รวมทั้งได้ดำเนินงานนำร่อง 3 พื้นที่ ดังนี้

1. การส่งเสริมรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับท้องถิ่น เพื่อปรับปรุงรูปแบบและนโยบายด้านการจัดการขยะพลาสติก ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยองค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (International Union for Conservation of Nature: IUCN) สามารถรวบรวมขยะรีไซเคิล ได้แก่ พลาสติก โลหะ แก้ว กระดาษ และเครื่องมือประมง ได้กว่า 228,172.2 กิโลกรัม โดยขยะพลาสติกมีปริมาณ 108,939.9 กิโลกรัม (คิดเป็นร้อยละ 48 ของขยะรีไซเคิลทั้งหมด) ถูกนำไปจัดการอย่างถูกต้อง ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในระดับจังหวัด

2. การจัดการและลดขยะพลาสติกภาคครัวเรือนและธุรกิจ ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต โดยมูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อมภูเก็ต ร่วมกับสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้านอาหารที่เข้าร่วมแอปพลิเคชันตามสั่ง – ตามส่ง จำนวน 136 ร้าน สามารถลดพลาสติกได้มากถึง 15,000 ชิ้น โดยได้ปรับเปลี่ยนมาใช้ปันโต และบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้ร่าง Roadmap Less Plastic Phuket เพื่อสนับสนุนมาตรการเชิงนโยบายในการลดขยะพลาสติกในจังหวัดภูเก็ต

3. การเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกขยะพลาสติกจากบ้านเรือนเพื่อการรีไซเคิลแบบวงจรปิด (closed loop recycling) ในพื้นที่จังหวัดระยอง โดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พัฒนาเครื่องอัดขยะพลาสติกขนาดเล็กและเครื่องล้างทำความสะอาด โดยสามารถรวบรวมขยะพลาสติกได้ประมาณ 121.8 ตัน ซึ่งนับได้ว่าช่วยป้องกันขยะรั่วไหลลงสู่ทะเลได้ถึง 2.4 ตัน

ในประเด็นการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน ได้จัดทำคู่มือสำหรับร้านอาหารและคาเฟ่ในการลดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว สำหรับการซื้อกลับบ้านและการส่งผ่านผู้ให้บริการจัดส่งอาหาร เพื่อให้ผู้ประกอบการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวที่เหมาะสมกับแต่ละร้าน ที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid - 19) ให้มีแนวโน้มที่ลดลง โดยความท้าทายจะเป็นการเสาะหากลไกทางการเงินและระบบมัดจำคืนเงินที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง และการสื่อสารข้อมูลด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยของบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ให้กับร้านอาหาร คาเฟ่ และผู้บริโภค

ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการฯ สรุปได้ว่า สิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายในระยะยาวให้บรรลุผลสำเร็จ คือ การสร้างความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การเสริมสร้างศักยภาพและความตระหนักรู้ของหน่วยงานท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และสมาชิกในชุมชน บทบาทของภาครัฐในการพัฒนานโยบายการจัดการขยะ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายและระเบียบในการกำกับดูแลอยู่แล้ว แต่ยังไม่สนับสนุนการดำเนินงาน EPR และเศรษฐกิจหมุนเวียนได้อย่างเต็มที่ รวมถึงผู้รวบรวมขยะรีไซเคิลนอกระบบ (Informal sector) ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการขยะพลาสติก ฉะนั้นจำเป็นต้องพิจารณาการบูรณาการกลุ่มนี้ในระบบ EPR ด้วย

พิธีปิด “โครงการส่งเสริมการใช้เศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อจัดการปัญหาขยะทะเล (Rethinking Plastics – Circular Economy Solutions to Marine Litter)”

วันที่ 27 กันยายน 2565

ส่วนที่ 3

“การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย”

การถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กองจัดการกากของเสียและสารอันตรายจัดให้มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมุ่งหวังให้เจ้าหน้าที่พัฒนาความรู้ความสามารถปรับเปลี่ยนมุมมองหรือแนวคิดให้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนนำความรู้ไปปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและประชาชนต่อไป โดยในปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนินการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร จำนวน 8 ครั้ง

ครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่

11 กุมภาพันธ์ 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็นภาพรวมโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG (Overall BCG Model) ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 กำหนดให้การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model): โมเดลเศรษฐกิจ

สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาต่อยอด จากจุดแข็งของประเทศเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 129 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น “ภาพรวมโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG” (Overall BCG Model) โดย ดร.กาญจนา วานิชกร รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(2) ประเด็น “มุมมองนโยบาย BCG กับแนวทางการจัดการขยะสมัยใหม่” โดย ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

(3) ประเด็น “ภาคอุตสาหกรรมกับการจัดการขยะสมัยใหม่” โดย คุณพรรัตน์ เพชรภักดี รองผู้อำนวยการใหญ่และรักษาการผู้อำนวยการสถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อมภาคอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

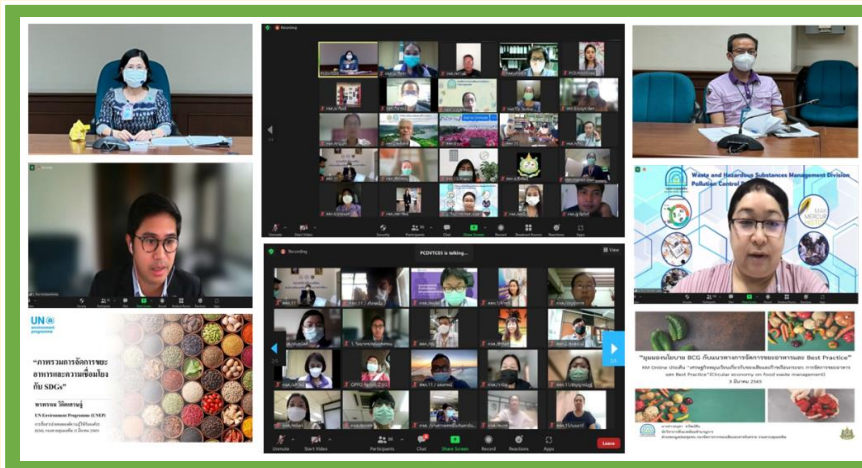
การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการนำนโยบาย BCG มาใช้ในการจัดการขยะสมัยใหม่ โดยการนำแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ใน 2 ประเด็นหลัก คือ (1) การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) การปรับเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองด้านการจัดการขยะที่ไร้ขยะหรือของเสีย คือ ทรัพยากรที่ยังสามารถหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ หากมีการแยก จัดเก็บ หมุนเวียน และใช้ประโยชน์ หรือที่เรียกว่า “Zero Waste” ซึ่งจะก่อให้เกิดการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดแทนการส่งกำจัดแบบเดิม ๆ

ครั้งที่ 2 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็นเศรษฐกิจหมุนเวียนเกี่ยวกับของเสียและก๊าซเรือนกระจก : การจัดการขยะเศษอาหาร และ Best Practice (Circular economy on food waste management) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 111 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น “ภาพรวมการจัดการขยะอาหารและความเชื่อมโยงกับ SDGs” โดย คุณพรพรหม วิจิตเศรษฐ์ ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อมจาก UN Environment Programme (UNEP)

(2) ประเด็น “มุมมองนโยบาย BCG กับแนวทางการจัดการขยะอาหาร และ Best Practice” โดย คุณอนุตา ทวีวัฒน์สิน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ

สำหรับ “การจัดการขยะอาหาร” เป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) และเป็นส่วนหนึ่งของเรื่อง “เกษตรและอาหาร” ที่เป็นเป้าหมายสำคัญในการขับเคลื่อน BCG Model ขยะอาหาร

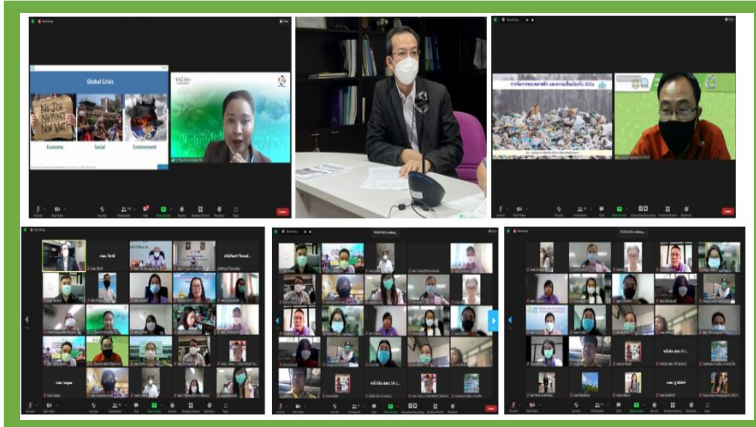
ถือเป็นปัญหาหลักในการจัดการขยะ เนื่องจากมีสัดส่วนสูงสุดในขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพราะประชาชนทิ้งขยะอาหารรวมกับขยะทั่วไป ทำให้การคัดแยกและการนำขยะไปรีไซเคิลทำได้ยาก ซึ่งหากมีการจัดการไม่ดีพอก็จะ

ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก และส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะอาหาร เพื่อจะได้นำไปสู่การคิดและวางนโยบายต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาขยะอาหารของประเทศได้

ครั้งที่ 3 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็นเศรษฐกิจหมุนเวียนเกี่ยวกับของเสียและก๊าซเรือนกระจก : การจัดการขยะพลาสติกและ Best Practice (Circular economy on plastic waste management) มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 118 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น “มุมมองนโยบาย BCG กับแนวทางการจัดการขยะพลาสติกและ Best Practice” โดย ดร. อรทัย พงศ์รักธรรม ที่ปรึกษาโครงการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

(2) ประเด็น “การจัดการขยะพลาสติก และความเชื่อมโยงกับ SDGs” โดย คุณบัญชาการ วินัยพานิช นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

สำหรับแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ (BCG) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการจัดการขยะพลาสติก ตามแนวทางการจัดการขยะสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดขยะ (Waste Prevention) ลดปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดเหลือน้อยที่สุด ซึ่งเป็น

การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้เป้าหมายการขับเคลื่อนการจัดการพลาสติกอย่างครบวงจร ตั้งแต่การรวบรวม จัดเก็บ คัดแยก หมุนเวียน และใช้ประโยชน์ โดยมีเป้าหมาย “บรรจุภัณฑ์/ถุงพลาสติก PE และ PET ถูกแยกและหมุนเวียนตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน ร้อยละ 100 ในปี 2573 และนำเสนอโครงการและกิจกรรมการจัดการขยะพลาสติกตามหลักการ BCG ในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ชุมชน โรงพยาบาล สำนักงาน ห้างสรรพสินค้า โรงแรม เป็นต้น รวมทั้งความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการลดใช้พลาสติก ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

ครั้งที่ 4 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็น **Carbon Neutrality & Net Zero Emissions กับชีวิตของเรา** มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 118 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใน 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น “ชีวิต Low Carbon กับประชาชนและสังคม” โดย คุณปฐม ชัยพุกขทล ผู้จัดการสำนักส่งเสริมตลาดคาร์บอนและนวัตกรรม องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

(2) ประเด็น “Green Choice คุณเลือก เพื่อโลก” โดย คุณอติศย์ เกษรามาญ Environment and circular economy specialist บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด

ตามที่ประเทศไทยได้ให้คำมั่นต่อเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในการประชุม

สมัชชาประเทศว่าด้วยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (COP 26) โดยต้องบรรลุเป้า “carbon neutrality” ภายในปี 2050 และ บรรลุเป้า “net zero emissions” ภายในปี 2065 ทั้งนี้ แนวทางขับเคลื่อนสำคัญ (Roadmap) ของประเทศต่าง ๆ และประเทศไทย ที่จะบรรลุเป้า Carbon Neutrality & Net Zero Emissions และมุมมองการขับเคลื่อนของภาคเอกชนผ่านการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ และการบริการ ด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และหลักเศรษฐกิจ

หมุนเวียน (Circular Economy) ภายใต้แนวคิด “Green Choice คุณเลือก เพื่อโลก” เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด และสร้างความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด

ครั้งที่ 5 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็น **เทคนิคการกลั่นกรองหนังสือราชการ** มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 165 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น “การวิเคราะห์กลั่นกรองหนังสือราชการ” โดย นางกิงกาญจน์ อมราภิบาล ผู้อำนวยการส่วนช่วยอำนวยความสะดวกสำนักงานเลขาธิการกรม

(2) ประเด็น “ปลดปล่อยเทคนิคกลั่นกรองหนังสือราชการ” โดย นายยุทธชัย สาระไทย นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนน้ำเสียชุมชน กองจัดการคุณภาพน้ำ และช่วยปฏิบัติราชการ ในคณะทำงานวิชาการอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

(3) ประเด็น “เล่าสู่กันฟังการกลั่นกรองหนังสือราชการ” โดย นายอดิศักดิ์ แพ้ว นักจัดการงานทั่วไป ชำนาญการ และนางสาวอารีย์ พุกน้อย นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกสำนักงานเลขาธิการกรม

หนังสือราชการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการทำงานและการประสานราชการขององค์กร การเขียนหนังสือราชการที่ดี จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และเป็นการสื่อสารความหมายได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็นระหว่างผู้ส่งและผู้รับหนังสือ ดังนั้น “เทคนิค

การกลั่นกรองหนังสือราชการ” จึงมีความสำคัญมากในการทำงานเกี่ยวกับหนังสือราชการ โดยหลักการสำคัญเกี่ยวข้องตั้งแต่ระบบงานสารบรรณ เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำหนังสือ เจ้าหน้าที่กลั่นกรอง รวมถึงผู้บังคับบัญชาทุกระดับจะต้องมีการจดจำการแก้ไขงาน การพิจารณาตรวจสอบด้วยความละเอียดรอบคอบ ให้มีความถูกต้องครบถ้วนทั้งเนื้อหาสาระ หลักเหตุผล และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความสนใจและร่วมรับผิดชอบก่อนนำเสนอให้ผู้บริหารวินิจฉัย สั่งการ รับผิดชอบ อนุมัติ เห็นชอบ อนุญาตให้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การสั่งการและการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอน ประหยัดเวลาในการตรวจสอบ และแรงงานในการปรับแก้ไขหนังสือ

ครั้งที่ 6 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็น **เทคนิคการจัดทำเอกสารนำเสนอ PowerPoint-Info graphic และ One-page** มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 278 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น PowerPoint-Infographic "เทคนิคการจัดทำ Presentation ของคุณจะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป" โดย คุณวันเฉลิม อัสวแสงรัตน์ เจ้าของแฟนเพจ PowerPoint Boy

(2) ประเด็น “แลกเปลี่ยน เรียนรู้เทคนิค เล็ก ๆ น้อย ๆ ในการจัดทำ PowerPoint-Infographic ให้น่าสนใจ” โดยเจ้าหน้าที่กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้แก่

1. นางสาวมาริสสา โรจนบำรุง นักวิชาการ สิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ
  2. นายสารินทร์ สำราญ นักวิชาการ สิ่งแวดล้อม ปฏิบัติการ
  3. นายศุภกรีย์ สุขจิตร นักวิชาการ สิ่งแวดล้อม
  4. นายณัฐพงษ์ บุญชุม นักวิชาการ สิ่งแวดล้อม
- PowerPoint-Infographic และ One-page เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารหรือการนำเสนองาน

เทคนิคการออกแบบและจัดทำให้น่าสนใจ จะช่วยสื่อสารสิ่งที่นำเสนอออกไปให้ชัดเจนและตรงประเด็น มากยิ่งขึ้น ทำให้การเผยแพร่และองค์ความรู้ขององค์กร ดูน่าสนใจ เข้าใจง่าย และมีความเป็นมืออาชีพ หลักการออกแบบนำเสนอให้น่าสนใจ ประกอบด้วย การใช้สี การใช้ตัวอักษร การเน้นจุดสำคัญ การแบ่งโซน ข้อมูล และการแปลงเป็นภาพ

ครั้งที่ 7 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็น ตลาดกลางขยะรายได้ Style Green2Get มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 228 คน โดย นายเปรม พฤกษ์ทยานนท์ เจ้าของแอปพลิเคชัน Green2Get และเพจลุงซาเล้งกับขยะที่หายไป

การคัดแยกขยะต้นทางเป็นหัวใจสำคัญของระบบจัดการขยะมูลฝอย ช่วยลดขยะที่ต้องกำจัด ปลายทาง และยังเป็นการส่งเสริมให้มีการนำกลับคืนทรัพยากรจากขยะ สอดคล้องกับหลักการจัดการขยะมูลฝอย สมัยใหม่ตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Management Approach) ด้วยความร่วมมือกับภาคเอกชน ดิจิทัลแอปพลิเคชันแพลตฟอร์ม "Green2Get" และ "อีโร รีไซเคิล by Green2Get" ถูกพัฒนาขึ้นสำหรับเป็น ตลาดกลางในการซื้อ - ขายขยะรีไซเคิล ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่าง ผู้ต้องการซื้อและผู้ต้องการขายวัสดุรีไซเคิล ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกและรวบรวมขยะรีไซเคิลมา ใช้ประโยชน์ให้ดียิ่งขึ้น เป็นการพัฒนาที่ตอบโจทย์แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

ครั้งที่ 8 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565 เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน ประเด็น การจัดทำหนังสือราชการและการตรวจสอบเอกสารของ กจส. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 69 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน 3 ประเด็นย่อย ดังนี้

(1) ประเด็น “ข้อผิดพลาดที่ผู้อำนวยการกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย และ สำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจพบจากการจัดทำหนังสือราชการและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยผู้แทนจากส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนของเสียอันตราย ส่วนสารอันตราย ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย และส่วนแผนงานและประมวผล

(2) ข้อผิดพลาดที่ฝ่ายบริหารทั่วไปตรวจพบจากการกลั่นกรองเอกสารของส่วนงาน โดยผู้แทน จากฝ่ายบริหารทั่วไป

(3) ข้อผิดพลาดที่ผู้อำนวยการกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายตรวจพบจากการ กลั่นกรองเอกสารของฝ่ายบริหารทั่วไป โดยผู้แทนจากฝ่ายบริหารทั่วไป

เป็นการทำความเข้าใจร่วมกันภายในของกองจัดการกากของเสียและสารอันตรายในการจัดทำ หนังสือราชการและเอกสาร เพื่อให้การสื่อสารความหมายได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น ระหว่างผู้ส่งและ ผู้รับหนังสือ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ส่วนที่ 4

เอกสารเผยแพร่
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564

นำเสนอข้อมูลสถานการณ์และสถานภาพของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนและสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยชุมชนในประเทศ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/26832>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2564

นำเสนอข้อมูลสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. 2564 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/25971>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนของเสียอันตราย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2416-18

โทรสาร 0-2298-5398

คู่มือการคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

นำเสนอคู่มือการคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาการคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/26771> หรือ

สามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

รายงานการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี 2564

นำเสนอรายงานการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี 2564 ระบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ปริมาณ อัตราการเกิด และองค์ประกอบของขยะมูลฝอยในแต่ละแหล่งกำเนิด เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในชุมชน สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/26745>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบการหมักทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย

นำเสนอแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบการหมักทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน องค์กร และผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/25850>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

คู่มือการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำชะมูลฝอยจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

นำเสนอคู่มือการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำชะมูลฝอยจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปใช้เป็นคำแนะนำเพื่อแก้ไข เพิ่มประสิทธิภาพ ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียในสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเบื้องต้น

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/25586>

ติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

องค์ความรู้ “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการสิ่งแวดล้อม”

นำเสนอองค์ความรู้ “การเสริมสร้างศักยภาพ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม
เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทของการใช้ชีวิตในยุค
วิถีใหม่

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/25862>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

แนวทางการวางแผน “การฝังกลบขยะมูลฝอย”

นำเสนอแนวทางการวางแผน “การฝังกลบ
ขยะมูลฝอย” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ใช้วางแผนในการดำเนินงาน รวมถึงยังเป็นประโยชน์
ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/25854>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบเตาเผาขยะมูลฝอย

นำเสนอแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบเตาเผาขยะมูลฝอย เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักวิชาการสามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/26005>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

ข้อเสนอทางวิชาการ แนวทางในการขนส่งขยะมูลฝอยทางเรือจากเกาะเพื่อไปจัดการบนฝั่ง

นำเสนอข้อเสนอทางวิชาการ แนวทางในการขนส่งขยะมูลฝอยทางเรือจากเกาะเพื่อไปจัดการบนฝั่งเพื่อประกอบการดำเนินงานภายใต้ “มาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ” ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/garbage/> ข้อเสนอทาง

วิชาการ แนวทางในการขนส่งขยะมูลฝอยทางเรือจากเกาะ

เพื่อไปจัดการบนฝั่ง /

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

แนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

นำเสนอแนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท เพื่อป้องกันสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่บรรยากาศและการปล่อยสู่ดินหรือน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ ปัจจุบันมีภาคีทั่วโลก 137 ประเทศสามารถดาวน์โหลดได้ที่

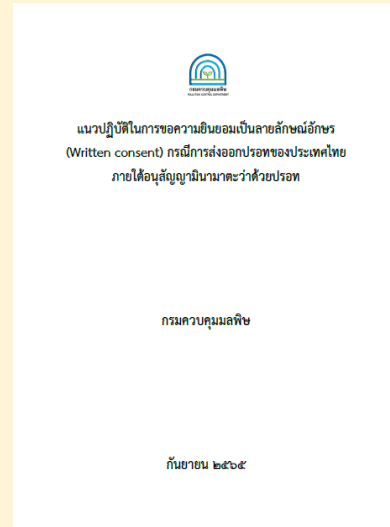
<https://www.pcd.go.th/publication/27235>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนสารอันตราย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2423

โทรสาร 0-2298-5393

คู่มือปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นำเสนอคู่มือปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางและประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การแยกทิ้ง การเก็บรวบรวม การเก็บกัก การขนส่ง และการติดตามประเมินผล เพื่อนำของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปบำบัดและกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/27231>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนของเสียอันตราย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2416

โทรสาร 0-2298-5393

คู่มือการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายสำหรับเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นำเสนอคู่มือการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายสำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย การบริหารสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน และการดำเนินการภายหลังเหตุการณ์ ยุติตลอดจนหลักการและแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/27765>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2387

โทรสาร 0-2298-5393

คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจการ ที่เกี่ยวข้องกับพลาสติก

นำเสนอคู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับพลาสติก เพื่อเป็นแนวทางในการสำรวจและติดตามตรวจสอบโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับพลาสติกทั่วประเทศ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/27319>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2499

โทรสาร 0-2298-5398

คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

นำเสนอคู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสำรวจติดตามตรวจสอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/27340>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

โดยเตาเผา

นำเสนอคู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเตาเผา เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเตาเผา การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน การให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำในการแก้ไขปัญหา การดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยโดยเตาเผา เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อมและเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/27344>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่มีระบบหมักทำปุ๋ย

นำเสนอคู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีระบบหมักทำปุ๋ย เพื่อให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการดำเนินงานในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีระบบหมักทำปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักวิชาการ นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำคู่มือไปใช้ประกอบการติดตามตรวจสอบ ประเมินประสิทธิภาพและให้คำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบหมักทำปุ๋ย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/27414>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2482-3

โทรสาร 0-2298-5398

Infographic องค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในปี พ.ศ. 2565

นำเสนอองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตรายเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

https://drive.google.com/drive/folders/1vSn_j7_RDyLWVh9k-FdSSAaPHabeNne

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนแผนงานและประมวลผล

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2402

โทรสาร 0-2298-5393

รายงานประจำปี 2564 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

นำเสนอข้อมูลการดำเนินงานของกองจัดการ
กากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2564 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อบุคคลทั่วไป
สามารถดาวน์โหลดได้ที่

<https://www.pcd.go.th/publication/25304>

หรือสามารถติดต่อได้ที่ส่วนแผนงานและประมวลผล

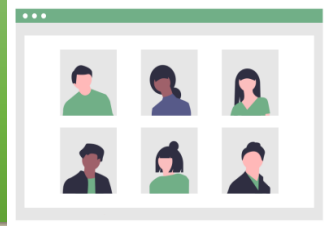
กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2406

โทรสาร 0-2298-5393

ผู้เรียบเรียงบทความรายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
ส่วนที่ 1 การบริหารงานกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
1.1	โครงสร้างกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2564 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
1.2	อัตรากำลังกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารทั่วไป
1.3	หน้าที่และอำนาจกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2564 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
1.4	งบประมาณกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	นายไชยา บุญชิต ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนแผนงานและประมวลผล นางสาวเบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนแผนงานและประมวลผล นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารทั่วไป นางสาวสุธิลา ยูโซะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนงานและประมวลผล
ส่วนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
2.1	การพัฒนาเครื่องมือการบริหารจัดการ : กฎหมาย แผน มาตรฐาน มาตรการ เกณฑ์การปฏิบัติ	
	(ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	นายเชิดชัย วรแก่นทราย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565-2570)	นางสาวพันธันต์ พงษ์ขวัญ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนแผนงานและประมวลผล นางสาวมาริสสา โรจนบำรุง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนแผนงานและประมวลผล

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
	แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)	นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	(ร่าง) แผนที่นำทางการจัดการขยะอาหาร (พ.ศ. 2566-2573) และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566-2570)	นางสาวกุลชา ณะขว้าง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	การจัดทำมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน	นางสาวศศิวิมล แนวทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอย อย่างถูกหลักสุขาภิบาล	นายทวีชัย เจียรนัยขจร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	อัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยและมูลฝอยติดเชื้อ ตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	นางสาวประไพศรี อาสนรัตนจินดา ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย นางขามแก้ว मारคทรัพย์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหาร จัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2565	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนของเสียอันตราย
	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง คุณลักษณะเศษพลาสติก ที่เหมาะสมในการนำไปรีไซเคิล พ.ศ. 2565	นายสารินทร์ สำราญ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	แนวทางการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	นางสาวประไพศรี อาสนรัตนจินดา ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	นโยบายกำกับการนำเข้าเศษพลาสติกและมาตรการกำกับการ นำเข้าเศษพลาสติก และมาตรการลดผลกระทบจาก การห้ามนำเข้าเศษพลาสติก	นางสาวสิริรัตน์ ขำวารี ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	การพัฒนาร่างหลักเกณฑ์การควบคุมกากของเสียอันตราย จากสถานประกอบการขนาดเล็ก	นายเชิดชัย วรแก่นทราย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	การปรับปรุงพิกัดอัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะ สำหรับของเสียอันตรายจากระบบฮาโมไนส์ ปี 2017 เป็นปี 2022	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนของเสียอันตราย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
2.2	การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	
	การให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	ผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยบนเกาะ	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน นายวิจารณ์ อินทรกำแหง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน นายปรากฏ กลั่นอ่ำ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	ผลการดำเนินโครงการจัดการของเสียแบบผสมผสานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก	นางสาวกุลชา ณะขว้าง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	ผลการประเมินองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ปี 2564	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	การขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนของเสียอันตราย
	การขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน	นายฤทธิพร คมขุนทด ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนของเสียอันตราย
	บันทึกความร่วมมือการแก้ไขปัญหาการเผาซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และผลการดำเนินงาน	นายณัฐพงษ์ บุญชุม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนของเสียอันตราย
	การฝึกอบรม “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม”	นางภัทรภร ศรีขำนิ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	ผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565)	นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
	โครงการพัฒนาและบริหารจัดการการคัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชาลั้งและร้านรับซื้อของเก่า	นายสารินทร์ สำราญ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	ความร่วมมือการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อส่งเสริมการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ (Hero Recycle)	นายสารินทร์ สำราญ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	ความร่วมมือกับกรมศุลกากรในการตรวจสอบการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ	นายเชิดชัย วรรณทราย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	การดำเนินงานภายใต้หน่วยปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินมลพิษจากสารเคมี	นายธนวิทย์ เฟื่องเพียร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	การสร้างเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพให้กับภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังติดตามปัญหามลพิษจากการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่เสี่ยง 12 จังหวัด	นายธนวิทย์ เฟื่องเพียร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีการลักลอบทิ้งกากของเสียและอุบัติภัยสารเคมี	นายธนวิทย์ เฟื่องเพียร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย นายดุสิต จันท์คำ ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	การเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี	นายธนวิทย์ เฟื่องเพียร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
	การขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ	นายอร่าม พันธุ์วรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนสารอันตราย
2.3 การสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย		
	ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
	มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยภายในหน่วยงานภาครัฐ ปี 2565	นายบัญชาการ วินัยพานิช ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

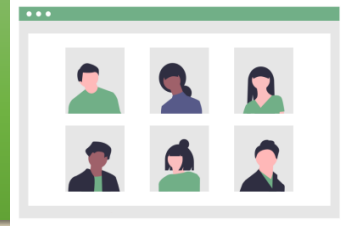
ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
	โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นายบัญชาการ วินัยพานิช ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.4	การดำเนินงานพันธกรณีและความร่วมมือระหว่างประเทศ	
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิด ในการค้าระหว่างประเทศ ประจำปี 2565	นายอร่าม พันธุ์วรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนสารอันตราย
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ประจำปี 2565	นางสาวปิยนันท์ อุดมแดง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ประจำปี 2565	นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
	การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด ประจำปี 2565	นางสาวประไพศรี อาสนรัตนจินดา ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
	คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemical and Waste: AWGCW)	นายนภดล ศรีทัญญู ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสารอันตราย
	การเตรียมความพร้อมรองรับการจัดทำมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านมลพิษจากพลาสติก รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางทะเล	นางสาววาสนา แจ่มประจักษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	โครงการความร่วมมือในการป้องกันพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Collaboration Action on Prevention of single-use plastic In Southeast Asia; CAP-SEA)	นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
	โครงการลดขยะพลาสติกและขยะทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในภูมิภาค	นางสาววาสนา แจ่มประจักษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นางสาวบงกชชนก แยมศิริ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
ส่วนที่ 3 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
	การถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	<p>นางสาวมาริสสา โจนบำรุง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนแผนงานและประมวลผล</p> <p>นางสาวมลิวลีย์ จันทโรจน์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนงานและประมวลผล</p>
ส่วนที่ 4 เอกสารเผยแพร่ของกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
4.1	รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ2564 .ศ.	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.2	รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ2564 .ศ	ส่วนของเสียอันตราย
4.3	คู่มือการคัดแยกองค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.4	รายงานการศึกษาองค์ประกอบขยะมูลฝอย ปี 2564	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.5	แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบการหมักทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.6	คู่มือการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำชะมูลฝอยจากสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.7	องค์ความรู้ “การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม”	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.8	แนวทางการวางแผน “การฝังกลบขยะมูลฝอย”	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.9	แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยด้วยระบบเตาเผาขยะมูลฝอย	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.10	ข้อเสนอทางวิชาการ แนวทางในการขนส่งขยะมูลฝอยทางเรือจากเกาะเพื่อไปจัดการบนฝั่ง	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.11	แนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	ส่วนสารอันตราย
4.12	คู่มือปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ส่วนของเสียอันตราย
4.13	คู่มือการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายสำหรับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ส่วนมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
4.14	คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับพลาสติก	ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

ลำดับ	ชื่อบทความ	ผู้เรียบเรียง
4.15	คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.16	คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเตาเผา	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.17	คู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีระบบหมักทำปุ๋ย	ส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
4.18	Infographic องค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในปี พ.ศ.2565	ส่วนแผนงานและประมวลผล
4.19	รายงานประจำปี 2564 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ส่วนแผนงานและประมวลผล

ที่ปรึกษาและคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2565 กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ที่ปรึกษา

1. นางกัญชลี นาวิกภูมิ	ผู้อำนวยการกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. นางสาวธีราพร วิริวุฒิกกร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
3. นางสาววานิช สาวาโย	ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
4. นายทวีชัย เจียรนัยขจร	ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยชุมชน
5. นางสาวกุลชา ธนะขว้าง	ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย
6. นายวุทธิชัย แก้วกระจ่าง	ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย
7. นายมนรัตน์ ฤทธิเต็ม	ผู้อำนวยการส่วนประสานการจัดการเหตุฉุกเฉินและฟื้นฟู
8. นางสาวรัฐา กวักหิรัญ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

คณะกรรมการ

1. นายไชยา บุญชิต	ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล/ประธานคณะกรรมการ
2. นางสาวประไพศรี อาสนรัตน์จินดา	คณะกรรมการ
3. นายสุนทร อุปมาณ	คณะกรรมการ
4. นางสุนันทา พลทวงษ์	คณะกรรมการ
5. นายสุพจิต สุขกันตะ	คณะกรรมการ
6. นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท	คณะกรรมการ
7. นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ	คณะกรรมการ
8. นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ	คณะกรรมการและเลขานุการ
9. นางสาวมาริสสา โรจนบำรุง	ผู้ออกแบบและจัดทำ Artwork
10. นางสาวรัศวดี สุขเจริญ	ผู้ช่วยจัดทำเล่มรายงาน

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 0 2298 2402-8 โทรสาร 0 2298 5393
www.pcd.go.th

